

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Stael Holstein, Barronne De anne Louise
Germaine Necker.; Fra det Franske oversat ved
A[nna] S[ophie] Brandt.

Titel | Title:

Corinna eller Italien

Bindbetegnelse | Volume Statement:

1824: Vol. 2

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Kjøbenhavn : Trykt paa Oversætterindens
Forlag, i Hartv. Frid. Popps Bogtrykkerie,
1824-1825

Fysiske størrelse | Physical extent:

3 bd.

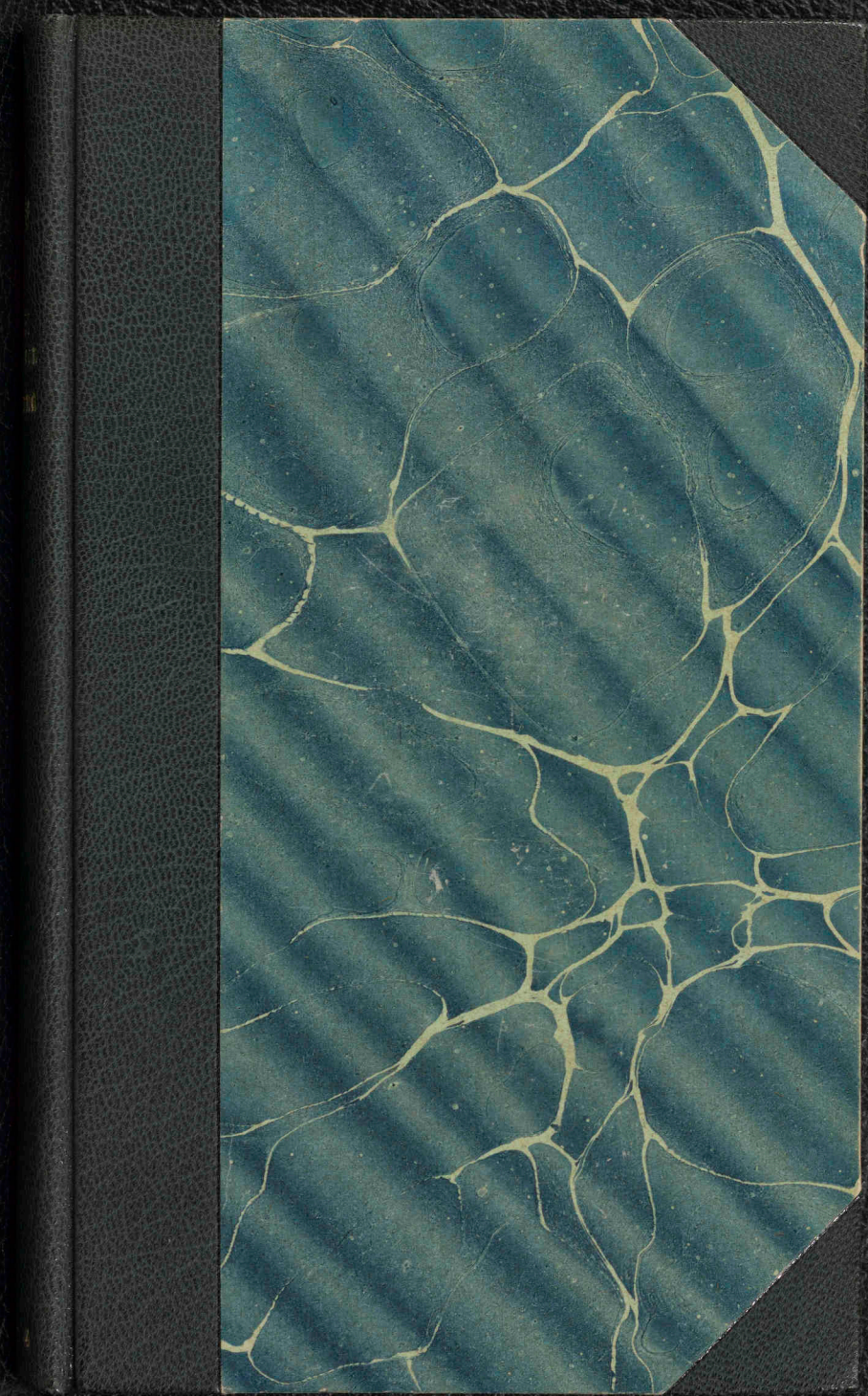
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

58,-350,-8°

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 58 8°

1 1 58 0 8 12933 2

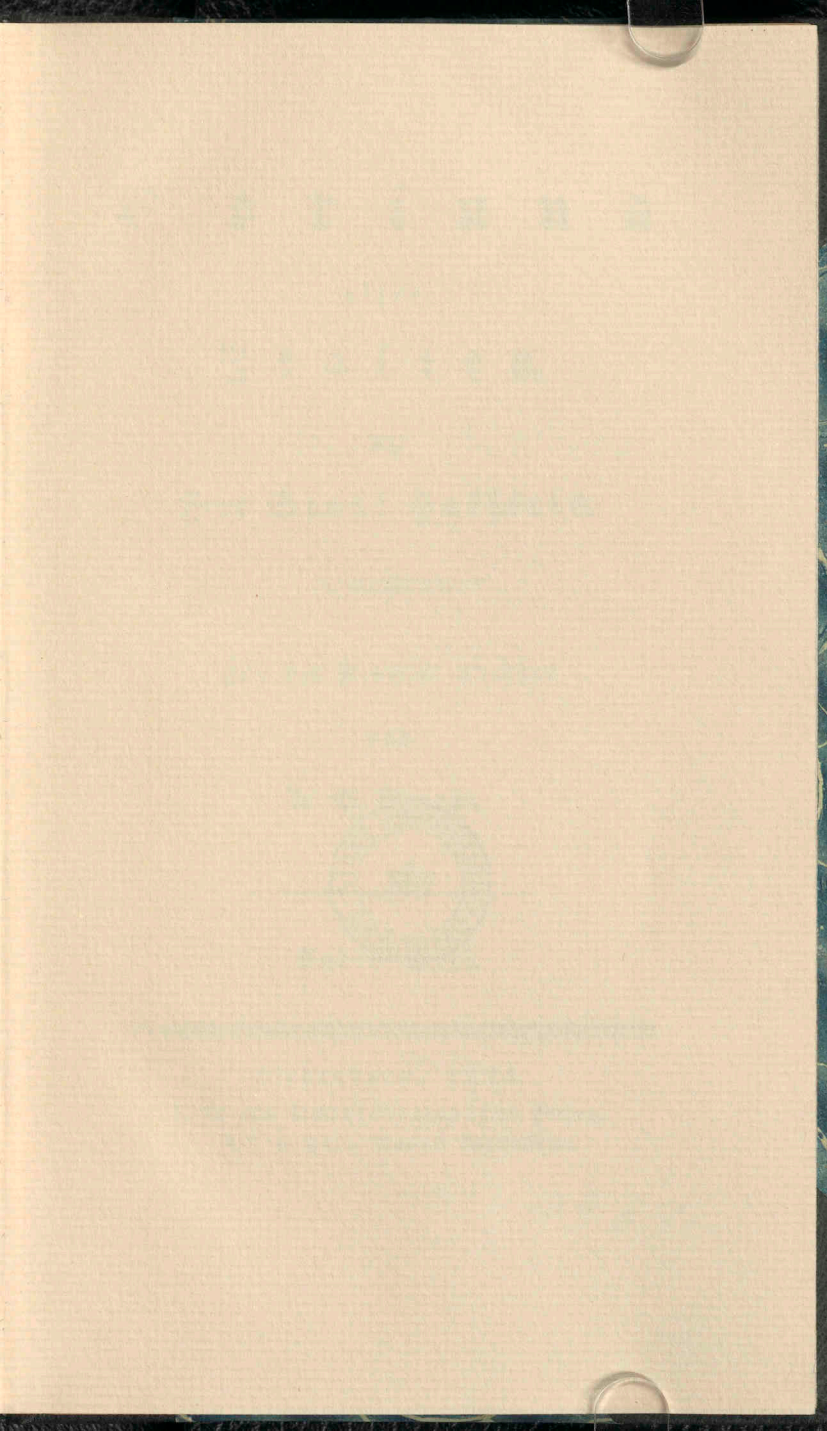
Det Kgl. Bibliotek

130026262713

C o r i n n a

eller

I t a l i e n.

Af

Frue Staël Holstein.

Fra det Franske oversat

ved

H. S. Brandt.

Anden Deel.

Kjøbenhavn, 1824.

Trykt paa Oversætterindens Forlag,
i Hartv. Frid. Poppes Bogtrykkerie.

9364

De iure

1711

3. 1. 1. 1.

2. 1. 1. 1.

1. 1. 1. 1.

1. 1. 1. 1.

1. 1. 1.

1. 1. 1.

1. 1. 1.

Corinna esser Italien.

..... Udrallo il bel paese,
Ch'Apennin parte, e'l mar circonda e l'Alpe.

Petrark.

Corinna alla Stollen.

..... Uffizio il del pastor
Ch'Appennin parte, e' la seconda e l'altra
Patria.

Ottende Bog.

Statuerne og Malerierne.

Første Kapitel.

Natten efter den nys henrundne Dag kunde Osvald ikke lukke et Øje. Aldrig havde han været saa bestemt til for Corinna at opofre Alt. Han vilde ikke engang spørge om hendes Hjemmelighed; idetmindste vilde han, førend han kjendte den, højtideligen forpligte sig til at hellige hende sit hele Liv. Hver Tvivl syntes aldeles forsvunden, og det glædede ham i Tankerne at opsætte det Brev han næste Dag vilde skrive til hende, og som skulde afgjøre hendes Skjæbne. Men denne Tryghed i Lykken, denne Rolighed ved hans Beslutning varede ikke længe. De svundne Dage randt ham snart i Tanker; han dvælede ved Mindet om at han forhen havde elsket, vistnok ikke i den Grad som han elskede Corinna, og Gjensigten for hans første Kjærlighed kunde ikke sam-

menlignes med hende, men det var dog Kjærlighed, som havde forledet ham til ubesindige Handlinger, til Handlinger der havde sonderknuft hans Faders Hjerte. Hvo veed, udbrød han, om ikke min Fader ligeledes nu frygter for at hans Søn forglemmer sit Fødeland og sine Pligter mod det!

O, Du, saa bad han, idet han henvendte sig til sin Faders Portrait, Du min bedste Ven her paa Jorden! jeg kan ikke længer høre Din Røst, men lad dette stumme Blik, der endnu formaaer saameget over mig, lære mig hvorledes jeg skal handle for i Himlen at skænke Dig Tilfredshed med Din Søn. Men forglem ikke at i Dødeliges Bryst hersker Trang til Lykke, og vær i de Saliges Boliger overbærende, som Du var det herne den. Jeg bliver et bedre Menneſte, dersom jeg en Tidlang bliver lykkelig, dersom jeg kommer til at leve med denne himmelske Skabning, dersom jeg opnaaer den Hæder at beskytte, at frelse hende. — Frelse hende? spurgte han pludselig; og hvorfra? fra en Levemaade der behager hende, fra en glimrende Vane, fra Beundring og Uafhængighed. — Han forſkrækkedes, som om denne Tanke var en Indskydelse af hans Fader.

Hvo har ikke erfaret, at i Føleſernes Strid med hinanden henfalde vi ſaa let til hiin lønlige

Overtro, der lader os antage vore egne Tanker for Ahnelser, og hvad vi lide for en Advarsel fra Himlen. Ak! hvor kjæmpe ej i Sjæle, der ere aabne for Indtryk, Lidenstaa og Samvittighed med hinanden!

I heftig Sindsbevægelse gik Osvald frem og tilbage i Bærelset; undertiden stod han stille og betragtede Maanen, der i Italien er saa blid og skøn. Synet af Naturen kan lære os Hengivenhed i Skjæbnen, men formaaer intet over Tvivlsomhed i Beslutninger. Dagen brød frem og endnu var Osvald i samme Stemning; da Grev d'Erseuil og Edgermond kom at besøge ham, bleve de bekymrede for hans Helbred, saa voldsomt havde Mattens Kvaler angrebet ham. Grev d'Erseuil var den Første som brød Tavsheden. Man maa tilstaae, sagde han, at Skuespillet igaar var ganske fortræffeligt. Corinna fortjener den største Beundring. Jeg forstod kun det halve af hendes Ord, men af hendes Stemme og Minespil fattede jeg Alt. Det er stor Skade at hun, der besidder saa mange Talenter, tillige er saa rig; var hun fattig, som hun er uafhængig, kunde hun gaae til Theatret, og en Skuespillerinde som hun vilde være en Ære for Italien.

Det var Osvald p  nligt at høre disse Yttringer, og dog vidste han ikke p  a hvad Maade han skulde lade sig forstaae med det; Grev d'Erfeuil havde det forud for Andre, at man egentlig ikke kunde blive vred over hvad han sagde, om det end virkelig var ubehageligt. Kun følende Hjærter forstaae at s  aae hinanden; den Egenk  rlige saares letteligen selv, men har kun sjældent Idee om hvad der saarer andre. Med de mest smigrende og passende Udtryk roste Edgermond Corinna. Osvald svarede ham p  a engelsk, for at hindre d'Erfeuil fra at indblande i Samtalen sine upassende Lovtaler over Corinna. Det synes som jeg er tilovers her, sagde Greven, jeg vil gaae hen til Corinna; hun vil uden tvivl være meget tilfreds med at høre mine Bemærkninger over hendes Spil i Aftes; jeg vil i den Anledning give hende adskillige gode Raad, som rigtignok kun angaae Smaating, men selv disse have megen Indflydelse p  a det Hele, og Corinna er is  ndhed en saa overordentlig Etakning, at man gjorde stor Uret i at forsamme noget som kunde bringe hende til at opnaae Fuldkommenhed. — Desuden, vedblev han, i det han vendte sig til Osvald, vil jeg opmuntre hende til ret ofte at lade sig see i Sørgespil; det vil være et sikkert Middel for hende til at blive gift med

en eller anden tilrejsende Fremmed af Rang. De og jeg, min kjære Melvil, vi to kunde nu aldrig faa det Infald; vi ere altsaa vante til at see indtagende Fruentimre, til at de skulde kunne bringe os til at begaae en Daarskab; men maaskee en tydsff Prinds eller Grand af Spanien, hvem kan vide det?

Ude af sig selv sprang Osvald op, og det vilde maaskee kommet til alvorlige Optvin mellem dem, dersom d'Erfeuil havde mærket hans Hefstighed, men han var saa tilfreds med sin Bemærkning at han strax hoppede ud af Stuen, uden at det faldt ham ind at han havde fornærmet Lord Melvil; havde han formodet det, havde han sikkert blevet, skjøndt han elskede Osvald saa højt, som han var istand til at elske. Hans glimrende Tapperhed bidrog endnu mere end hans Egenskærlighed, til at gjøre ham blind for sine egne Feil; da han, i Alt hvad Eren angik, besad den fineste, Følelse, troede han heller ikke at mangle den fra Hjertets Side, og idet han, medrette, holdt sig for tapper og elskværdig, var han tilfreds med sin Lod, uden at ahne noget Højere i Livet.

Ingen af Osvalds stormende Følelser havde undgaaet Edgermonds Blik, og da Grev d'Erfeuil var borte, sagde han: jeg rejser herfra kjære Os-

vald! jeg gaaer til Neapel. Og hvorfor saa snart?
 spurgte Melvil. Fordi det ikke er gavnligt for
 mig at blive her længere, svarede han; trods mine
 halvtredsinstyve Aar staaer jeg dog i Fare for at
 blive forelsket i Corinna. Og om nu saa var,
 spurgte Osvald, hvad da? Et saadant Fruentimmer
 svarede Edgermond, er ikke skabt til at leve i Pro-
 vindsen Wallis; troe mig, min kjære Osvald! for
 England passe sig kun Englænderinder; det tilkommer
 ikke mig at raade Dem, og jeg behøver ikke at
 forsikre, at fra min Mund kommer ikke et eneste
 Ord om hvad jeg har været Vidne til, men hvor
 elskværdig end Corinna er, tænker jeg dog med
 Thomas Walspole: til hvad Nyttte er det i
 det huuslige Liv? og De veed jo, at for Eng-
 lænderne, isærdeleshed for Fruentimrene, er det
 huuslige Liv det vigtigste. Forestil dem engang
 Deres skønne Italienerinde naar hun skulde blive
 alene hjemme medens de gik paa Jagt eller i Par-
 lamentet; eller naar hun ved Desertten skulde for-
 søge sig bort for at besørge Thee til Dem naar De
 rejste Dem fra Taffelet. Kjære Osvald! de eng-
 elske Fruentimre besidde huuslige Dyder som De
 ikke finder andensteds. I Italien have Mændene
 intet andet at tage vare end at behage Fruentim-
 rene, og jo elskværdigere disse ere, desbedre;

men i England, hvor Mændene have en vicsom
 Løbehane, staae Kvinderne i Skygge, og at stille
 Corinna der vilde være evig Skade. Jeg ønskede
 at see hende paa Englands Trone, men ikke under
 mit ringe Tag. Jeg har kjendt Deres Moder, Myr-
 lord, hende som Deres agtværdige Fader saa inder-
 lig har begravet; just hende ligner min unge Cous-
 sine, og saadan maatte den Kone være, jeg skulde
 ønske mig, dersom jeg var i en Alder der gav Ret
 til at vælge og blive elsket. Lev vel, min Ven!
 tag mig ikke ilde op, hvad jeg har sagt, thi ingen
 kan varmere end jeg beundre Corinna, og var jeg
 i Deres Alder, var jeg maaskee ikke istand til at
 opgive Haabet om at behage hende. Han greb
 Lord Melvils Haand, trykkede den venstkabeligen
 og gik bort, uden at Osvald svarede ham et eneste
 Ord. Edgermond forstod hans Tavshed; han var
 tilfreds med hans Haandtryk, og forlod ham fordi
 han selv længtes efter at ende en Samtale der
 faldt ham saa tung.

Alf Alt hvad han havde sagt var der intet
 som rørte Osvald, uden Erindringen om hans
 Moder og den inderlige Kjærlighed hans Fader
 havde baaret til hende. Osvald var kun fjorten
 Aar gammel da han mistede hende, men med dyb
 Bærefrygt erindrede han sig hendes stille indge-

togne Dyder. Jeg Daare, udbrod han, da han var allene, at jeg endnu kan spørge hvilken Gemalinde min Fader har bestemt mig; jeg veed det jo, thi i Hjertet bærer jeg jo Billedet af min Moder, som han elskede saa høit. Hvad forlanger jeg vel mere? hvorfor vil jeg stusse mig selv ved at synes uvidende om hvad der maatte været min Faders Villie dersom jeg endnu kunde spurgt ham tilraads? — Efter hvad der var hændet Dagen tilforn, var det grusomt for Osvald at see Corinna igjen, uden med et eneste Ord at bekræfte de Følelser han havde yttret for hende. Hans Uro, hans Bekymringer vare saa voldsomme at de paa droge ham et Tilfælde han troede sig helbredet for: det forhen brustne, nu halv lægte, Blodkar i hans Bryst sprang op paa ny. Medens de forstrækkede Tjenere fra alle Kanter raabte om Hjelp, ønskede han hemmelig at Døden vilde gjøre en Ende paa hans Lidelser. O, maatte jeg døe, sagde han ved sig selv, maatte jeg endnu engang see Corinna, endnu eengang høre hende kalde mig sin Romeo, og saa døe! — Han brast i Graad; siden sin Faders Død var det de første Taarer han faldede over en anden Smerte.

Han skrev til Corinna og underrettede hende om det Tilfælde, der hindrede ham fra at komme

til hende; Slutningen af hans Brev røbede Sørgmodighed. Skuffende Tryllebilleder omsvævede just Corinna denne Dag; hun frydede sig over det Indtryk hun havde gjort paa Osvald, og var lykkelig idet hun troede sig elsket, thi ret tydelig var hun sig selv intet andet Ønske bevidst. Tusinde Omstændigheder gjorde hende ængstelig ved Tanken om at ægte Lord Melvil. Da hun var mere lidenskabelig end forsigtig, lod sig beherske af det Nærværende uden at bryde sig om det Tilkomende, var denne Dag, der skulde bringe hende saa megen Rummer, for hende oprunden som den klareste og skønneste i hendes Liv.

Smerteligen foruroligede hende Osvalds Billeter; hun troede han svævede i den største Fare; øjeblikkligen ilede hun tilfods gennem Corso, paa en Tid det der vrimslede af Spadserende, og gik, i alles Paasyn, ind i Osvalds Huus; aandeløs og uden at kunne fremføre et eneste Ord traadte hun ind i hans Værelse. Han indsaar hvor meget hun havde udsat sig for, og han forestillede sig, endnu værre end de virkelig vare, Følgerne af dette Skridt, der i England vilde aldeles have forspildt et Fruentimmers, isærdeleshed et ugift Fruentimmers, gode Navn og Rygte; gennemtrængt af Højmodighed, Kjærlighed og Taknemslighed rejste

han sig, hvor svag han end var, trykkede Corinna til sit Hjerte og raabte: nej, Du Elskede! jeg forlader Dig ikke, nu Din Omhed for mig udsætter Dig for Mistkjendelse, nu jeg bør oprette Corinna gjettede hans Tanker; blideligen viklede hun sig ud af hans Arme, spurgte til hans Helse, og sagde: De skuffer Dem selv, Mylord! jeg har ikke gjort andet end hvad den største Deel af Roms Damer i mit Sted vilde have gjort. Jeg vidste De var syg, De er fremmed her, De kjender ingen uden mig, og mig tilkommer det at bære Omsejerskab for Dem; naar det kun gjælder om at opofre sig selv, bør man ikke overtræde de vedtagne Belanstandighedsregler, men de bør vige for sand, inderlig Deeltagelse i en Vens Uheld eller Kummer. Hvor tung var ikke Kvindens Lod, dersom de samme Love, der tillode hende at elske, forbød hende den uimodstaelige Drift at ile den Elskede til Hjælp! Men jeg gjentager, Mylord! Deres Frygt er ugrundet; jeg har intet vovet ved at komme til Dem. I Rom giver min Alder og mine Talenter mig samme Frihed, som en gift Kone. Jeg skjuler ikke for mine Venner at jeg er gaaet hen til Dem; jeg veed ikke om de misbillige min Kjærlighed til Dem, men det veed jeg, at

de ikke misbillige jeg er Dem hengiven naar jeg elsker Dem.

Disse naturlige, aabenhjertige Utringer gjorde forskjellige modstridende Indtryk paa Osvald; han havde gjerne ønsket at hun i Verdens Øjne maatte have begaaet en stor Forseelse, som gjorde ham det til Pligt at ægte hende, hvorved der blev en Ende paa hans kvælende Uvished. Han harmede sig over Italienernes frie Sæder, der vare Aarsag til at hans Lidelser varede endnu længere, idet de skabte ham Lykke, uden at paalægge ham noget Baand. Hvor gjerne havde han ikke villet at Hæren skulde befale ham hvad Hjertet attraaede. — Ved disse pünktlige Forestillinger indfandt sig paany hiint farlige Tilfælde. Corinna var den sømteste Omsorg for ham, skjøndt han selv var et Nov for de sinerdeligste Betyrninger.

Henimod Aften syntes Osvald endnu mere lidende; Corinna knælede ved hans Leje, lod hans Hoved hvile paa hendes Arme, og dog var hun selv endnu mere nedtrykt end han. Midt under hans Lidelser saae han ofte paa hende, med et Blik fuldt af Salighed. Corinna, sagde han med svag Stemme, vil De forelæse mig Noget af denne Andagtsbog, den indeholder min Faders Tanker

og Betragtninger over Døden. De maa derfor ikke tænke, sagde han, da han mærkede Corinnas Betskyttelse, at jeg troer mit Liv i Fare; men naar jeg er syg, læser jeg altid disse trøstefulde Ord, som jeg synes endnu at høre af hans egen Mund; desuden vilde jeg saa gjerne at ogsaa De, kjære Corinna! skulde lære at kjende hvilken fortræffelig Mand min Fader var; De vilde da bedre fatte min Smerte, den Magt han endnu har over mig, og Alt hvad jeg har at betro dem. Corinna tog Bogen, som Osvald altid bar hos sig, og med skjælvende Stemme læste hun nogle Sider:

"J, Retfærdige! J, Herrens Elskede! J
"kan uden Frygt tænke paa Døden, thi for Eder
"er den kun en Forandring af Opholdssted, og
"det, som J her forlade, er maaskee det ringeste
"af alle. J, utallige Verdner, der opfylde det
"umaaelike Rum som ligger for vort Øje! J,
"ukjendte Hobe af Guds Skabninger, af hans
"Børn, adspredte paa Firmamentet og ordnede un-
"der dets Hvælvinger! lad vore Lovtaler forene
"sig med Eders! vi ere uvidende om Eders første,
"Eders anden og Eders sidste Andeel i det højeste
"Væsens Velgjerninger; men naar vi tale om Dø-
"den og om Livet, da berøre vi hvad der angaar
"alle tænkende og følende Væsner, hvilket som helst

"Støder, hvilket som helst Rum der end adskiller dem.
"Forenede Folkeslag! forenede Nationer! forenede
"Verdner! I sig alle med os: Være være Himle-
"nes Herre, Naturens Konge, Alverdens Gud!
"Pris og Være være Ham, som efter sin Villie
"kan forvandle Ufrugtbarhed til Overflodighed,
"Mørke til Lys, og Døden til det evige Liv!"
"O, sikkert er den Retfærdiges Endeligt en
"ønskelig Død; men Saae blandt os, Saae blandt
"vore Forsædte have været Vidne dertil. Hvor er
"han, det Menneske der uden Frygt kan fremstille
"sig for den Eviges Ansyn? hvor er han, det Men-
"neske der, fra sin Ungdom af, uden Udspredelse
"har elsket Gud, og der, i en højere Alder, ikke i
"sin Erindring finder Grund til at foruroliges? hvor
"er han, dette i alle sine Handlinger sædelige
"Menneske, der aldrig har tragtet efter offentlig
"Roes eller Belønning? hvor er dette saa sjældne
"Menneske; denne Skabning der er saa værdig til
"at fremstilles som Mønster for os Alle? hvor, hvor
"er han? O, dersom han findes midt iblandt os
"lad os da omringe ham og bevidne ham vor Være-
"frygt! lad os bønfulde om at bivaane hans Døds-
"stund, som et af de skønneste Skuespil! Men lad
"os væbne os med Mod, for med Opmærksom-
"hed at iagttage ham paa det Smertens Leje han

"aldrig mere forlader. Han forudseer det, han er
 "vis derpaa, og Himlens Salighed lyser af hans
 "Ansigt, hans Pande synes omgivet af en himmelsk
 "Straalekrands, og med Apostelen siger han: Jeg
 "veed hvem jeg troer paa; naar hans
 "Kræfter forlade ham, opliver endnu denne Tillid
 "hans Blik. Han skuer allerede sit ny Fædre-
 "land, uden at forglemme det han her forlader;
 "han tilhører sin Skaber og sin Gud, og dog for-
 "svinde ikke de Følelser, der her forskjønnede hans
 "Liv."

"Den troe Egtfælle maae, efter Naturens
 "Love, blandt hans Efterladte være den Første der
 "følger ham; han trøster hende, han aftenrør hende
 "des Taarer, han minder hende om at de mødes
 "i Lykksalighedens Boliger, som han ej kan forestille
 "sig uden hende; han skildrer hende de lykkelige
 "Dage de have levet sammen; det er ej for at
 "sønderrive den Elskedes ømme Hjerte, men for at
 "styrke deres fælles Tillid til Algodhedens Gud;
 "han erindrer sit Livs Vedsagerinde om den ømme
 "Kjærlighed han stedse har baaret til hende, det
 "gjør han ej for at forsøge hendes Kummer, som
 "han ønskede at kunne formilde, men for at bli-
 "bringe hende den søde Forestilling, at to Væsner
 "have været knyttede til een og samme Livstraad,

"besjælede af een og samme Flamme, og at maa:
"fæe deres Forening er et Skjold, en Vorgen mere
"i hiin mørke Fremtid, hvor den Allerhøjestes
"Barmhertighed er vore Tankers sidste Tilflugt.
"Alt! hvo er vel istand til at gjøre sig en rigtig
"Forestilling om alle en elskende Sjæls Fornemmel:
"ser i det Øjeblik en udstrakt Eensomhed viser sig
"for vort Blik, og Alt hvad vi følede, Alt hvad
"der gav Livet Værdie for os, for evig forsvinder?
"Alt! Du hvis Lod det blev at overleve det Væsen
"der var Dit andet Jeg; det Væsen Himlen havde
"skænket Dig til Støtte; det Væsen som var Alt
"for Dig, og hvis Blik nu sige Dig et smerteligt
"Farvel, læg Din Haand paa hans døende Hjerte,
"at dets sidste Slag endnu kan tale til Dig, naar
"ethvert andet Sprog er forstummet! Og skulde
"vi vel dadle Eder, I trofaste Venner, naar I
"ønske at Eders Aske skal forenes, Eders jordiske
"Levninger gjemmes i een og samme Grav? Al:
"gødhedens Gud! kald dem paa eengang til at
"indgaae i Herlighedens Rige, eller har kun Een
"af dem fortjent denne Naade, hører kun Een af
"dem blandt de Udvalgte's Tal, lad den Anden
"da erfare det, lad den Anden skue Lysets Engel
"der udbasuner de Lykkeliges Skjæbne, at han

"endnu kan nyde et Øjeblikks Fryd forinden han
"synker tilbage i den evige Nat."

"Å! vi forsejle det maaskee naar vi søge at
"beskrive et sølende Mennesses sidste Levedage, da
"han seer Døden med stærke Skridt nærme sig,
"for snart at bortrive ham fra Gjenstandene for
"hans Kjærlighed."

"Han fatter sig, et Øjeblik samler han sin
"hele Kraft, at hans sidste Ord maa være lærerige
"for hans Børn. Frygter ikke, siger han til dem,
"for at være nærværende ved Eders Faders, Eders
"gamle Vens forestaaende Endeligt. Naturens
"Love hyde ham for Eder at forlade denne Jord,
"som han tidligere end I har betraadt. Han vil
"vise Mod, skøndt han med Smerte skilles fra
"Eder. Vel havde han ønsket ved sin Erfaring
"endnu længere at kunne vejlede Eder, endnu at
"vandre nogle Skridt med Eder, gennem alle de
"Farer der omgive Eders Ungdom; men naar
"det er den Almægtiges Villie at man
"skal segne for Dødens Lee, da kan intet
"Skjold betrygge Livet. I blive nu alene
"i den Verden jeg snart forlader. O gid alle de
"Begjæringer. Forsynet har udgydet over Jorden,
"maa i Overflødighed worde Eder til Deel! men
"glemmer ikke at denne Verden kun er et forgjæng

"geligt Fædreland, og at et mere varigt venter Eder;
 "Maaskee see vi hinanden igjen, og hieset vil jeg
 "for min Guds Øjne ofre Eder mine Ønsker og
 "mine Taarer. Elsker Religionen, der indeholder
 "saa mange Forsættelser; elsker Religionen, der
 "er hiint sidste Forbund mellem Forældre og Børn,
 "mellem Døden og Livet Kommer nære
 "mere at mit Øje endnu engang kan seue
 "Eder, at en Guds Tjeners Betsignelse maa hvile
 "over Eder . . . Han døer . . . O, I Himlens
 "Engle! modtager hans Sjæl, og lad Erindrin-
 "gen om hans Wandel, hans Tanker og Forhaab-
 "ninger leve blandt os her paa Jorden!" (1)

Flere Gange havde Taarer hindret Osvald
 og Corinna i at læse videre; tilsidst maatte de al-
 deles holde op. Corinna frygtede for at den volds-
 omme Graad skulde være skadelig for Osvald; be-
 kymret over hans Tilstand mærkede hun ej at hun
 selv var ligesaa inderlig rystet som han. — Ja,
 Du min Sjæls Veninde! sagde Osvald, idet han
 røkkede hende Haanden, Dine Taarer have blans-
 det sig med mine; med mig begræder Du denne
 Skytsengel, hvis sidste Savntag jeg endnu føler,
 hvis ædle Afsyn jeg endnu seer; o, maaskee er det
 Dig han har udvalgt til at trøste mig; -maaskee
 Nej, nej! raabte Corinna, han fandt mig

ikke værdig dertil. Hvad siger Du? spurgte Osvald forbavset. — Corinna frygtede for at have robet hvad hun ønskede at skjule, og gjentog: han vilde ikke have fundet mig værdig dertil. Forandringen af dette ene Ord beroligede Osvald igjen, og uden Mistanke vedblev han at tale med Corinna om sin Fader.

Lægerne kom, de gave Haab om Bedring, men forbad Osvald at tale før end Blodkarret i hans Bryst igjen var lægt. I sex Dage forlod Corinna ham ikke; blideligen bød hun ham Tavs-
hed naar han vilde tale endog kun et eneste Ord. Paa forskjellige Maader vidste hun at forfarte Tiden for ham, snart ved Læsning, snart ved Musik, snart ved underholdende, saavel alvorlig som spøgfuld Tale, som hun alene, med største Livlighed forstod at føre og stedse gav ny Interesse. Under dette yndige Slør skjulede Corinna for Melvil sin indvortes Uro, der ikke forlod hende et eneste Øjeblik. Leed Osvald, da mærkede hun det næsten endnu før end han selv, og aldrig lod hun sig blinde af det Mod, hvormed han søgte at skjule sine Lidelser; stedse udfandt hun hvad der kunde være ham tjenligt, og ilede at bringe ham Linderung, men søgte, saa lidt som muligt, at lade ham mærke hvormegen Omsorg hun bar for

ham. Bleggede Osvald, da mistede ogsaa Corinnas Læber deres Farve, og med skjælvende Hænder bragte hun ham Hjælp; men snart søgte hun at fatte sig og smilede til ham, medens Øjet var fuldt af Tårer. Stundum trykkede hun hans Haand til sit Hjerte, og syntes at ville paa denne Maade meddele ham sit eget Livs Kraft. — Hendes Omhu blev lønnet; Osvald vendte tilbage til Livet.

O, Corinna, sagde han, da hun tillod ham at tale, hvi har min Ben Edgermond ikke været Vidne til disse Dage som De har tilbragt ved mit Sygeleje? da skulde han have erfaret at De er ikke mindre god end elskværdig; han skulde have lært at kjende at med Dem er det huslige Liv en Kjæde af vedvarende Fortryllelse, og at De kun deri er forskjellig fra andre Fruentimre, at De med alle Dyder forener al mulig Elskværdighed og Ynde. Nej, det er formeget! jeg vil gjøre Ende paa den indvortes Kamp der fortærer mig og som nys har bragt mig paa Gravens Bredde. Du skal erfare Alt, Corinna! Du, som ikke vil aabenbare mig Dine Hemmeligheder, Du skal erfare mine, og affige Dommen over vor Skjæbne. Søler De som jeg, svarede Corinna, er vor Skjæbne den, aldrig at forlade hinanden. Vil de vel troe mig naar jeg forsikker Dem, at jeg, idetmindste

hidindtil, aldrig har næret det Ønske at blive Deres Gemalinde? Hvad jeg nu føler, var mig forhen fremmed; mine Anskuelser af Livet, mine Planer for Fremtiden ere aldeles kuldastede af hiin Følelse der forvirrer og behersker mig alt mere og mere. Corinna, sagde Osvald, foragter De mig fordi jeg har vaklet? Kan De troe, det hidrører fra nedrige Bevæggrunde? har De ikke ahnet at de nagende, smertelige Bebrejdsler, der i næsten to Aar forfølge og kvæle mig, ere ene Skyld i min Ubestemthed?

Det veed jeg, svarede Corinna, og kunde jeg tiltroe Dem Bevæggrunde, der ikke udsprang fra Hjertets inderligste Følelser, da var De ikke den Mand jeg kunde elske; men Livet tilhører ikke Kjærlighed alene. Sædvaner, Meninger, Tilfælde danne trintomkring os ligesom et Bæb, som selv Videnskaben ikke formaaer at gjenneembryde; brister det endog et Øjeblik, knytter det sig atter sammen: Bedbendet knuger jo selv Egen. Kjære Osvald! lad os ikke skjænke nogen Epoke af vort Liv mere end den fordrer. Alt, hvad jeg for Øjeblikket ønsker, er kun at De ikke forlader mig; Frygt for, at De pludseligen skal rejse, forfølger mig uophørligen. De er fremmed her; intet Baand fængsler Dem. Dersom De rejser, er Alt

forbi, og jeg, jeg har da intet tilbage uden min
Kummer. Naturen, de skønne Kunster, Poesien,
Alt hvad jeg føler med Dem, og ak! som jeg
nu føler kun med Dem, vil da ej mere for-
maae at tale til mit Hjerte. Skjælvende vaagner
jeg hver Morgen, uvis om ikke den klare Dag
kuffer mig med dens herlige Straaler, uvis om De,
mit Livs lysende Stjerne, endnu er her. Osvald,
De maa berolige mig i den Henseende! Intet synes
mig at overgaae denne søde Tryghed. De veed,
svarede Osvald, at endnn aldrig har nogen Eng-
lænder svigtet sit Fædreland; Krigen kan kalde
mig tilbage og Store Gud! vil De for-
berede mig? raabte Corinna Hun skjæl-
vede som om den største Fare var nær. — Nu
vel, vedblev hun, kan det ej være anderledes, saa
føre Demig med Dem, som Ægtefælle, som Slavinde
. . . . Pludselig fattede hun sig; ikke sandt, Os-
vald, sagde hun, De rejser ikke uden at sige mig
det iforvejen? aldrig bliver en Forbryder ført til
Døden uden at tilstaaes nogle Timer forud at for-
berede sig. Ikke ved et Brev men selv maa De
komme, mundtlig at forkynde mig Deres Afreise,
at høre mig førend De forlader mig. — Og vil
jeg da kunne det? Hvorledes! De vægrer
Dem ved at tilstaae mig min Bøn! raabte Corinna.

Nej, svarede Osvald, jeg vægrer mig ikke, thi det er jo Din Villie. Hellig lover jeg, dersom min Afrejse er nødvendig, da selv at underrette Dig derom, og det Øjeblik skal afgjøre vor Skjæbne, — Beroliget forlod Corinna ham.

Andet Kapitel.

De første Dage efter Osvalds Sygdom undveeg Corinna omhygeligen Alt hvad som kunde lede til Forklaring mellem dem; saavidt som det stod i hendes Magt vilde hun forsøde Vennens Liv, men endnu vilde hun ikke betroe ham sin Historie. Ved deres Samtaler havde hun kun altsor tydeligen mærket, hvilket Indtryk det vilde gjøre paa ham, naar han erfarede hvem hun var og hvad hun havde opofret; der var intet hun frygtede saameget for, som for dette Indtryk, der formaacede at rive ham løs fra hende.

Atter tog hun sin Tilflugt til hiin elskværdige List, hun var vant til at betjene sig af for at drage Osvald fra hans lidenskabelige Betynmringer; paany vilde hun, ved de Kunstens Mesterværker, han endnu ikke havde seet, sysselsætte hans Forstand og Indbildningskraft, og derved udsætte det Øjeblik der skulde udvikle og afgjøre deres Skjæbne. Kun Kjærlighed gjør det muligt at udholde

en saadan Stilling; den skænker saa salige Tø-
mer, udbreder en saadan Fortryllelse over ethvert
Minut, at fjændt den behøver en uendelig Frem-
tid, beruser den sig dog i det Nærværende, og en
 eneste Dag er for den, som et Aarhundrede af
Lykke eller Smerte, saa riig er denne eneste Dag
paa Gølester og Forestillinger. O, sandelig! kun
Kjærlighed lærer os at fatte Evigheden; den for-
styrrer enhver Bestemmelse af Tid, tilintetgjør
Begreberne om Begyndelse og Ende; vi synes at
den elskede Gjenstand stedse har tronet i vort
Hjerte, saa umuligt er det at tænke sig Livet uden
ham. Jo skrækkeligere Skilsmisken er, des usand-
synligere forekommer den os; den er, lig Døden,
et Tilfælde vi frygte og tale om, uden egentlig
at vente det; en Fremtid, der synes umulig endog
da, naar vi vide den er uundgaaelig.

Af de uskyldige Kunstgreb, hvorved Corinna
adspredte Osvald, vare endnu Statuerne og Ma-
lerierne tilbage. En Dag foreslog hun ham at
besøe Roms ypperlige Samlinger af Maler- og
Billedhuggerkunstens Mesterværker. Det er en
Skam, sagde hun smilende, at De hverken har
seet vore Statuer eller vore Malerier; vi maa
imorgen begynde at gennemgaae Museerne og Ga-
lerierne. Som De vil, Corinna, svarede Osvald,

men De behøver sandeligen ikke disse fremmede Hjælpemidler for at fængsle mig til Deres Opholdssted; det er tvertimod et Offer jeg bringer Dem, naar jeg kaster mit Blik paa nogensomhelst anden Gjenstand end Dem.

Først gik De til Vatikanen; dette Statuerne's Palais, hvor man seer den menneskelige Figur forædlet af Hedningerne, ligesom Sjælens Følelser nu ere forædlede ved Christendommen. Corinna gjorde Melvil opmærksom paa disse tause Sale, hvor Guders og Heltes Billeder findes samlede, hvor den fuldkomneste Skjønhed, i evig Ro, synes at nyde sig selv. I disse Træk, disse beundringsværdige Former, aabenbarer sig, jeg veed ikke selv hvilken, Guddommens Bestemmelse med Mennesket, og som er udtrykt i den ædle Figur den har begavet det med. Ved denne Anskuelse opløfter Sjelen sig til begejstrede og dydefulde Forhaabninger, thi Skjønhed er en Dyd paa Jorden, og under hvilken Skikkelse den end viser sig, vækker den altid religiøse Følelser i Menneskets Hjerte. Hvilken Poesie i disse Ansigter, hvor de ædlestes Udtryk for evig ere indgravede, og de mest opvejede Tanker indklædte i saa værdige Billeder!

Stundum forfærdigede, i Oldtiden, en Billedhugger i sit hele Liv kun en eneste Statue;

den indeholdt hans hele Historie. Hver Dag gav han den større og større Fuldkommenhed; elskede han, blev han elsket, modtog han nye Indtryk af Kunsten eller Naturen, da maatte alle hans Erindringer og Følelser forfjønne hans Helt; saaledes vidste han at gøre alle sin Sjels Følelser synlige for Øjet. I vore nyere Tider, under vor kolde nedtrykte borgerlige Forfatning, er Smerten bleven det Edleste i Mennesket; hvo der, i vore Dage, ikke har lidt, har aldrig enten tænkt eller følet. Men i Oldtiden kjendte man noget Edlere end Smerten, nemlig hiin heltmodige Rolighed, hiin Følelse af Kraft, der kunde udvikle sig under Frihedens Indretninger. Grækerne's skønneste Statuer have næsten aldrig betegnet andet end hiin dybe Rolighed. Laocoon og Niobe ere de eneste der udtrykke heftige Lidelser, men de afbilde Himlens Hævn og ikke menneskelige Lidenskaber. Hos Forfædrene var det moralske Væsen saa sundt, deres hvælvede Bryst aandede saa frit, Statsindretningerne svarede saa vel til Evnerne, at der næsten aldrig fandtes mismodige Sjæle, som nu i vore Dage; denne Stemning giver vistnok Anledning til mange skarpsindige Ideer, men unddrager Kunsten, og isærdeleshed Billedhuggerkunsten, disse naturlige

Tilbøjeligheder, disse Gøllefernes oprindelige Elementer, der alene ere istand til at udtrykkes i det forgængelige Marmor.

I deres Statuer findes neppe Spor af Sørgmodighed. Et Apollohoved i Justinians Palais, og ligeledes et af den døende Alexander, ere de eneste der betegne en lidende og dybsindig Sjæl; men efter al Sandsynlighed høre de begge til Grækenlands undertrykte Periode. Da mistede det hiin Stoltthed, hiin Sjælero, som hos Forfædrene frembragte Mesterværker i Billedhuggeri og Digtkunsten, der udsprang fra een og samme Aand.

Finder Geniet ikke Næring uden om sig, trækker det sig tilbage i sig selv, oplyser, bearbejder, udgrunder de indvortes Gøllefær, men mangler denne skabende Magt der forudsætter ikke alene Lykke, men og hiin Kraftens Fylde som kun Lykken formaaer at skænke. Selv de Gamles Sarkofager minde kun om muntre eller krigeriske Gjenstande; paa de mangfoldige Sarkofager, der findes i Vatikanens Museum, sees i Vasreliefer afbildede Feltslæge og Lege. Erindringen om Livets Virksomhed troedes at være den skønneste Hylдинг man kunde yde de Døde. Intet svækkede eller formindskede Kraften; Opmuntring, Kappelyst vare

saavel Kunstens som Politikens Grundsætning; der var Lejlighed til at udøve alle Dyder og alle Talenter. Den simple Mand satte sin Værd i at beundre, og Geniet fandt Tilbedere endog blandt dem som ikke kunde tragte efter dets Hæderskrands.

Den græske Religion var ikke, som Christendommen, Ulykkeliges Trøst, Armodens Rigdom, Døendes Tilflugt; den fordrede Værd, Sejer; den satte, saa at sige, Mennesket i Klasse med Guderne. I denne forgængelige Religionsdyrkelse var Skønheden selv en religiøs Læresætning. Blev Kunstnerne kaldte til at afbilde lave eller vilde Videnskaber, skaanede de den menneskelige Figur for Skammen deraf, idet de tilføiede nogle dyriske Træk, som i Satyrerne og Centaurerne; for at give Skønheden det ædleste Præg, forenede de væxelvis i de mandlige og kvindelige Figurer begge Kjønns Elskværdighed: Kraft med Sagtmodighed, Sagtmodighed med Kraft, som i Pallas Athene og Apollo Musagetes; lykkelige Sammensmeltning af to modsatte Egenskaber, der, den ene uden den anden, ej vilde været fuldkommen.

Intet undgik Corinnas Opmærksomhed; hun opholdt Osvald en Stund ved nogle slumrende Figurer, der hvile paa Gravene og vise Billedhug-

gerkunsten fra dens mest indtagende Synspunkt. Corinna bemærkede at saa ofte Statuer skal forevise en Handling, vækker den standsende Bevægelse en, stundum piinlig, Forbavselse. Men de Figurer, der fremstilles som slumrende, eller idetsmindste aldeles uvirksomme, ere Billedet paa den evige Hvile, der underfuld harmonerer med Sydens sædvanlige Virkning paa Mennesket. Der synes de skjønne Kunster at være frebelige Tilskuere af Naturen, og Geniet, der i Norden heftig bevæger Sjelen, er under en skøn Himmel kun en Harmonie mere.

Derfra kom Osvald og Corinna ind i den Sal hvor udhugne Billeder af Dyr og Orme ere henstillede; tilfældigvis befinder Flodguden Livers Statue sig midt iblandt denne Hob; uden Hjemmed, og som af sig selv, ere disse Marmorbilleder samlede trindtomkring deres Hersker. I en anden Sal opbevares strange, alvorlige Mindesmærker fra Egypterne, fra dette Folkeslag hvis Statuer mere ligne Mumier end Mennesker, og som ved dets tavse, stive og slaviske Indretninger synes, saavidt muligt, at have bragt Lighed mellem Liv og Død. Langt fortrinligere forstode Egypterne at efterligne Dyrenes end Menneskenes Figur: Sjælens Rige syntes utilgængeligt for dem.

Derefter følge Museets Søjlegange; ved hvert Skridt opdager man der nye Mesterværker. Baser, Altære, mangfoldige Sirater omgive Apollo, Laocoon og Muserne. Her lærer man at føle Homer og Sophokles; her aabenbarer sig for Sjelen hiin Kundskab om Oldtiden, som man aldrig andensteds kan erhverve. Forgjæves søger man ved Historiens Læsning at fatte Nationernes Aand; hvad der ligger os for Øje fremkalder langt flere Ideer end hvad vi læse, og de udvortes Gjenstande virke saa mægtigen, at Oldtidens Studium derved erholder det Liv og den Interesse som findes i Jagttagelse af samtidige Mennesker og Handlinger.

I Midten af disse herlige Søjlegange, Tilflugtsstedet for saa mange Underværker, ere Springvande der straalet uophørligen, og blideligen minde om de Tider der, paa samme Maade, henrandt for to tusinde Aar siden, da de Mestere der forfærdigede disse Kunstværker, endnu levede. I Vatikanens Museum findes intet der fremkalder en saa veemodig Stemning som de Stumper og Levninger af Statuer man der seer: Hercules's Torso, Hovedet adskildt fra Kroppen, en Jupiters Fod, der forudsætter en langt større og fuldkomnere Billedstøtte end vi hidtil kjende. Man

troer at see en Kampplads, hvor Tiden har kjæmpet mod Kunsten, og disse adspalttede Lemmer vidne om hiins Sejer og dennes Nederlag.

Da de gik fra Vatikanen førte Corinna Osvald hen til Monte Cavallos Kolosser; begge disse Statuer siges at forestille Kastor og Pollux. Med een Haand styre disse Helte hver sin stejlende Hest. Disse kolossalske Former, denne Menneskets Kamp mod Dyrene, give, som alle de Samles Værker, en ypperlig Forestilling om den menneskelige Naturs physiske Kraft. Denne Kraft har Noget saa ædelt ved sig, som man ikke gjensfinder i vort borgerlige Samfund, hvor for størstedelen alle Legemsøvelser ere overladte den ringeste Folkeklasse. Det er ikke, om man saa kan kalde det, den menneskelige Naturs dyriske Kraft der viser sig i disse Mesterværker. En næjere Forening mellem de moralske og physiske Egenskaber synes at have fundet Sted hos de Gamle, der uophørligen levede i Krige, og det som oftest Mand mod Mand. Legemsstyrke og Sjeleadel, Bærdighed i Ansigtstræk og Stolthed i Karakter, høj Værd og Herstermine vare uadskillelige Begreber, indtil en aldeles intellektuel Religion havde i Menneskets Sjel rejst Tronen for hans Magt. Den menneskelige Figur, der tillige var Gudernes,

syntes symbolisk; hverken Hercules's kraftfulde Kolos, eller nogen lignende Figur fra Oldtiden fremstiller det sædvanlige Livs simple Ideer; det er Almagts, det er Guddommens Villie der viser sig under Sindbilledet af overnaturlig physisk Styrke.

Tilfældt besøgte Osvald og Corinna Nutidens største Billedhugger: Canovas Værksted. Da det var sildig, lode de sig vise omkring ved Fakler; Statuer vinde ved at sees paa denne Maade; Forsædrene maa have været af samme Mening, da de jævnlig opstillede Statuerne i Gaderne, hvor Dagens Lys ikke kunde trænge ind. Den ved Fakkelskinnet forstærkede Skygge tilintetgjør Marmorets ensformige Glans, og Billedstøtterne faae Udseende som blege Skikkelser, med et rørende Udtryk af Liv og Ynde. Her stod en beundringsværdig Statue, bestemt til et Gravminde; den forestillede Smertens Genius hvilende op til en Løve, Sindbilledet paa Kraft. Corinna troede at finde Lighed mellem denne Genius og Osvald, en Lighed der endog var Kunstneren paafaldende. For ikke at vække Opmærksomhed vendte Osvald sig bort og sagde halvsagte til Corinna: førend jeg kjendte Dem var jeg fordømt til evig Smerte, men De har forvandlet min Tilværelse; Haab og

sød Forvirring gjennembærer nu dette Hjerte der var et Nox for vedvarende Kummer.

Tredie Kapitel.

Nom ejede paa den Tid Malerkunstens største Kostbarheder, der langt overgik Alt hvad hele Verden i det Sags kunde fremvise. Kun een Anvendning kunde finde Sted mod disse Mesterstykker. Ere nemlig de Gjenstande, Italiens største Mestere have valgt, stikede til den Mangfoldighed og det Ejendommelige i Lidenkab og Karakter, som Malerkunsten formaaer at udtrykke? I den Henseende vare Osvald og Corinna af forskjellig Mening; men denne, saavelsom hver anden, Forskjel imellem dem laae i Nationernes, Klimatets og Religionernes Afvigelse fra hinanden. Corinna paa stod at de religiøse Gjenstande vare de mest gunstige for Malerkunsten. Billedhuggerkunsten, sagde hun, tilhører Hedenskabet, ligesom Malerkunsten Christendommen, og i disse, saavelsom i Poesien, gjenfinder man de Egenskaber der udmærke den gamle og den ny Litteratur. De Arbejder man har af Michel Angelo, det gamle, og Raphael, det ny Testaments Maler, forudsætte ligesaa megen Dybde og Følelse som man finder hos Shakespeare og

Racine. Billedhuggerkunsten formaaer kun at fremstille en simpel og kraftfuld Tilværelse; Malerkunsten derimod aabenbarer Tankernes og Følelsernes Mysterier og lader de forgængelige Farver tjene til Tungemaal for den udødelige Sjæl. Ligeledes fandt Corinna, at de af Historien eller Digte tagne Sujetter, sjelden ere pitoreske. For at forstaae sige Malerier var det ofte ønskeligt at man vedligeholdte hiin Skik, der var i Brug hos Oldtidens Malere, nemlig, at lade fra Figurerne Mund udgaae en Seddel, hvorpaa man havde skrevet hvad de kunde villet sige. De religiøse Gjenstande derimod fatter man øjeblikligen og Opmærksomheden svækkes ikke ved Vanskeligheden af at gjette hvad de forestille.

Efter Corinnas Mening betjente de nyere Tiders Malere sig i Almindelighed af theatraliske Udtryk, der bære Præg af deres Aarhundrede, hvor man ligesaa lidt som Andreas Mantegna, Perugino og Leonardo de Vinci, kjendte denne Tilværelsens Eenhed, denne Levemaadens Simpleshed, som endnu ere tilbage fra den antike Rolighed. Men denne Rolighed er forenet med hiin dybe Følelse der karakteriserer Christendommen. Corinna beundrede den ukunstlede Komposition i Raphaels Malerier, især dem af hans første Maneer. Alle

Figurerne ere vendte mod en Hovedgjenstand, uden at Kunstneren har havt til Hjemmed at gruppere dem eller arbejde paa den Virkning de skulde gjøre. Denne fordringsfrie Godmodighed i Phantasiens Bærker, saavel som i Alt øvrigt, karakteriserer det sande Genie; Forudberegning af forbausende Virkning tilintetgjør næsten altid Begejstring. Der gives Rhetorik saavel for Malerkunsten som for Poesien; alle de, som ikke forstaae at fremstille Karakterer, søge overflødige Prydelser og blinde ved glimrende Sujet, pragtfulde Kostumer og overordentlige Stillinger; den hellige Jomfrue med Barnet paa sine Arme, en andægtig Olding i Volsenas Messe, en Mand støttende sig paa sin Stav i Athenens Skole, den hellige Cecilia med Øjnene opløstede mod Himlen, gjøre imidlertid, ved Blik og Mine, langt dybere Indtryk. Disse naturlige Skjønheder udfolde sig stedse mere og mere for os, da derimod Effektmalerierne kun fraspere ved første Øjekast. (2)

Corinna tilføjede endnu den Bemærkning: at da vi ikke kan være samme religiøse Følelser som Grækerne og Rømerne, ligesaa lidt som vor øvrige Sjælsstemning kan ligne deres, kan vi ikke være opfindsomme i deres Maneer og, saa at sige, frembringe noget paa deres Grund. Ved Stu-

dium kan man vel efterligne dem, men vil Geniet kunne svinge sig frit iveiret, hvor Hukommelse og dyb Granskning ere saa nødvendige? Dette er ikke Tilfældet naar Sujettet er valgt af vor egen Historie eller af vor Religion. Disse kan umiddelbar begeistre Malerne, der føle hvad de fremstille, der fremstille hvad de have seet. Fra Livet hente de Farver til at skildre Livet; men sætter man sig tilbage i Oldtiden, maa Opfindelseskraften rette sig efter Bøger og Statuer. De gudelige Malerier gjøre et saa velgjørende Indtryk paa Sjelen; de forudsætte hos Kunstneren en hellig Begejstring, der smelter sammen med Geniet, beriger, opflammer det, og er ene istand til at vedligeholde det midt under Livets Byrder og Menneskenes Uretfærdigheder.

Disse Hensyn fremkaldte ganske forskellige Indtryk paa Osvald. Han fandt det formasteligt at male Guddommen med menneskelige Træk, som Michel Angelo har gjort det. Han syntes at man ikke turde vove at tænke sig Guddommen under hvilket som helst Former, og at man i Sjelens Innerste neppe kunde finde en Tanke der var intellektuel og ætherisk nok til at opsendes til det Høieste Væsen; betræffende de bibelske Malerier, da fandt han dem, baade ihenseende til Udtryk og

Billeder, at staae langt tilbage. Han var enig med Corinna i, at hellig Andagt er den inderligste blandt Sjælens Følelser, og at det, isaahenseende, er den der aabenbarer Maleren de største Mysterier i Mine og Blik; men da Religionen undertrykker alle andre Hjertets Følelser, der ikke umiddelbar hidrøre fra den, kan Martyr- og Helgenbillederne ikke afvige meget fra hinanden. Ydmyghed, saa ophøjet i Guds Øine, svækker de jordiske Lidenkabers Magt og maa nødvendig give den største Deel af de religiøse Gjenstande ensformige Udtryk. Michel Angelo, med sit rige Talent, har næsten forfejlet de hellige Gjenstande han har malet; hans Propheter have et Udtryk af Strænghed og Magt, der snarere giver enhver af dem Udseende af en Jupiter end af en Helgen. Ofte har han, ligesom Dante, betjent sig af Hedenkabets Billeder, og blandet Mythologien med Christendommen. En af de mærkeligste Omstændigheder ved Christendommens Indførelse er den ringe Stand Apostlerne, som forkyndte dens Lære, befandt sig i, og den Undertrykkelse og Elendighed Jøderne, der i saa lang Tid havde glemt de forjættede Rebudelser om Christi Komme til Verden, maatte taale. Denne Modfætning af Simpleshed, i Midler, og Storhed, i Virkning, er, fra det moralske Synspunkt, særdeles skøn; men i Malerier, hvor blot Midlerne kan

fremstilles, er det umuligt at de Gjenstande der hidrøre fra Christendommens Indførelse, kan være saa glimrende som de fra de heroiske og fabelagtige Tider. Musikken er den eneste Kunst der kan være fuldkommen religiøs. Malerkunsten kan ikke, som de harmoniske Toner, nøjes med sværmeriske, ubestemte Udtryk. Vistnok kan en lykkelig Sammenføjning af Farverne, af Skygge og Lys, frembringe, om man saa maa kalde det, en musikalsk Virkning i Malerierne; men da de skal fremstille Livet, fordrer man Lidenkabernes Udtryk, i al deres Kraft og Forskjellighed. Vistnok maa man vælge saadanne historiske Gjenstande, der ere saa bekjendte at man intet Studium behøver for at forstaae dem; thi Maleriers Virkning maa være umiddelbar og rask, som alle Nydelsers Kunsten skænker; ere de historiske Gjenstande lige saa almindelig forstaaelige som de religiøse, have de det Fortrin at der hersker Afsværling i de Stillinger og Følelser de forestille.

Lord Melvil meente at man fornemmelig skulde male Scener af Sargespil og de mest rørende poetiske Billeder, for at kunne i Forening nyde baade Phantasieens og Sjælens Glæder. Corinna bestred denne Mening, hvor forføderisk den end var. Hun var overbeviist om at den ene Kunsts Indgreb i

den anden gjør dem gjensidigen Skade. Villeds huggerkunsten taber dens ejendommelige Fortrin, naar den tragter efter Malerkunstens Grupper; det samme er Tilfældet med denne naar den vil opnaae dramatiske Udtryk. Kunsten er indskrænket i dens Midler, men uden Grændser er dens Virkning. Geniet søger ikke at stride mod Tingenes Natur; at fatte den, deri bestaaer just dets Overlegenhed. De, kjære Osvald! sagde Corinna, De elsker ikke Kunsten for dens egen Skyld, men for dens Forhold til Forstand og Følelse. Kun hvad der stiller Dem Hjertets Lidelser for Øje, formaaer at røre Dem; Musik og Poesie harmonere med denne Stemning, da derimod de Kunster der tale til Øjet, skjøndt deres Betydning er idealisk, kun behage og interessere os naar vor Sjæl er rolig og vor Indbildningskraft fuldkommen fri. Til at have Gands for at nyde dem, horer heller ikke det selskabelige Livs muntre Stemning, men hiin stille Fryd en skøn Dag og et behageligt Klima skænke os. I de Kunster der fremstille udvortes Gjenstande maa man føle Naturens Harmonie; men denne findes ikke mere i os selv naar vor Sjæl er foruroliget, naar Ulykke har forstyrret den. — Jeg veed ikke, svarede Osvald, om jeg i de skønne Kunster ej søger andet end hvad der erin-

drer om Hjertets Lidelser; men det veed jeg idetmindste, at jeg ikke kan udholde at see Forestillinger af physiske Smærter. Den største Indvending, jeg har imod disse Christendommens Malerier, er den pinlige Følelse der vaagner ved Fremstillingen af hine blodige Optrin og Kvæler, skjønt disse Slagtoffere vare besjelede af den ædleste Begjæstring. Philoktet er maaskee den eneste tragiske Gjenstand hvori de physiske Lidelser burde fremstilles. Men hvormange poetiske Tilbragelser omgive ikke disse grusomme Lidelser! Hercules's Pile har forarsaget dem; Æskulaps Søn skal helbrede dem. Man kan ikke tænke sig dette Saar, uden tillige at tænke sig den moralske Bedrøvelse det vækker hos den Saarede; og denne Tanke kan intet modbydeligt Indtryk volde. Derimod er den Befattedes Figur i Raphaels fortræffelige Malerie Transfigurationen et modbydeligt Billede, og bærer aldeles ikke Præg af Kunstens Værdighed. Smertens Blidhed, Lykkens Beemod bærer den aabenbare, og, i ethvert særdeles Tilfælde, fremstille for os som den menneskelige Skjæbnes Ideal. Intet kvæler i den Grad Indbildningskraften som disse blødende Saar, disse krampagtige Konvulsioner. Ved saadanne Malerier er det umuligt andet end at frygte Sandheden, selv idet man søger den. Hvad

Fornøjelse kan den Kunst, der bestaaer i saadan Efterligning, skænke os? den er enten frygteligere eller mindre skøn end Naturen selv, fra det Øjeblik af da den blot søger at ligne den.

De har Ret, Mylord! sagde Corinna, det var at ønske at de grusomme Sujetter ikke fandt Sted blandt Christendommens Malerier; de ere langt fra ikke nødvendige. Men De maa dog tilstaae at det sande Genie veed at sejre over Alt. See her den hellige Hieronimus's Communion af Dominichino. Den Erværdiges Legeme er blegt og udtæret; det er Døden som rejser sig iveiret; men fra hans Blik straalet det evige Liv, og al Verdens Elendighed viser sig kun der, for at forsvinde for den rene Glæde af de helligste Hølelser. Smidlertid, kjære Osvald! vedblev Corinna, vil jeg vise Dem, at skjøndt vore Meninger ikke i alle Dele stemme overens, de dog stedse mødes, selv idet de afvige fra hinanden. Hvad De ønsker har jeg netop søgt at forene i en Samling af Malerier, som mine Kunstvenner have forsynet mig med, og hvoraf jeg selv har udført nogle Ideer. Jeg har denne Samling paa mit Landssted ved Tivoli; Veiret er skjønt, om De saa synes ville vi imorgen tage derhen? — Da hun ventede paa Osvalds Samtykke, sagde han: kan

Corinna vel tvivle om mit Svar? har jeg nu her i Verden anden Lyksalighed, anden Tanke end Dem? og er mit hele Liv, som jeg maaskee altsformeeget har løsrevet fra alle andre Sysler og Anliggender, ikke ene og alene besjelet af den Lykke at see og høre Dem?

Fjerde Kapitel.

Dagen efter rejste de til Tivoli. Deres Bogn var forspændt med fire Heste; Osvald selv kjørte dem, og fandt Behag i deres raske Fart; en saadan raske Hurtighed synes at forege den livlige Følelse af vor Tilværelse, og ved Siden af den Elskede er denne Følelse behagelig. Med største Barsomhed styrede Osvald Hestene, af Frygt for at det ringeste Uheld skulde tilstøde Corinna. Han viste hende denne beskyttende Omhu, der er det huldeste Baand mellem Mand og Kvinde. Corinna var ikke, som de fleste Fruentimre, ængstelig for de Farer der kan møde paa en Rejse; det var hende saa sødt at mærke Osvalds Betyrning for hende, at hun tvertimod gjerne havde ønsket at være frygtløs, blot for at blive beroliget af ham.

Upaatriviøseligen var det de paafaldende Modsigelser hos Osvald, og som udbredede en egen Ynde over hans hele Væsen, der gave ham saa stort Herredømme over Corinnas Hjerte. Enhver beundrede hans Forstand og smukke Skabning, men isærdeleshed maatte han interessere et Fruens timmer, der selv, i særegen Harmonie, forenede Bestandighed med Letfind, og hvis Sjæl var aaben for de mest afvejlende og vedvarende Indtryk. Han sysselsatte sig ej med andet end med Corinna; men denne udelukkende Hengivenhed antog stedse forskellige Karakterer: snart Tilbageholdenhed, snart Udbrud af Følelser, snart den blideste Sagtmodighed, og snart mørk Bitterhed, der vidnede om Følelsernes Dybde, men forstyrrede paa samme Tid al Tiltro og var Grunden til nye Mystelser. I indvortes Oprør, søgte Osvald dog at vise tilsyneladende Rolighed, og den Elskede, der var sysselsat med at udgranske ham, fandt i disse Mystier stedse ny Interesse. Man skulde sagt at Osvalds Fejl gjorde ham end mere elskværdig i Corinnas Øjne. Endog den mest udmærkede Mand vilde uden denne modsigende, sig selv bekjæmpende Karakter, ikke erholdt det Herredømme over hendes Indbildningskraft. Hun nærede for Osvald et slags Frygt der gjorde hende ham under-

danig; ved en god og ved en ond Magt herskede han over hende, nemlig: ved hans Sjels Egen- skaber og ved den Uro, der var Virkningen af disse Egen-skaber; kort sagt: der var ingen Tryghed i den Lykke Osvald skabte, og det var maaskee netop Grunden til den heftige Karakter Corinnas Lidens- skab antog; maaskee kunde hun i den Grad kun elske den Mand hun frygtede for at miste. En saa overlegen Forstand, saa fyrige og dog saa om- me Følelser kunne blive støve for Alt undtagen for den saa sjeldne Mand, hvis Sjel var stedse i Bevægelse, og syntes som Himlen snart klar og snart overtrukken med Skyer. Ufrømtet, inderlig og lidenskabelig var Osvalds Tilbøjelighed, og dog var han ofte bestemt til at fravige sig den elskede Gjenstand, thi langvarig Kummer havde bragt ham paa den Tanke, at ham vilde Hjertets altfor lidenskabelige Følelser kun forvolde Anger og Li- delser.

Paa Vejen til Tivoli kom Osvald og Corinna forbi Ruinerne af Hadrians Palais og den vidt- løstige Have, der omgav det. Hadrian havde i denne Have forenet de sjeldneste Produkter og de ypperligste Mesterværker fra de af Romerne erob- rede Lande. Hift og her seer man endnu Stene som kaldes Egypten, Indien og Asien. Læn-

gere hørte laae det eensomme Opholdssted, hvor Palmyras Dronning Zenobia endte sine Dage. I Ulykken vedligeholdte hun ej den Storhed der passede for hendes Stilling; hun vidste ikke, som en Mand at døe for Æren, eller som en Kvinde heller at døe end at forraade sin Ven.

Endelig laae Tivoli for dem; Tivoli, der havde været Opholdsstedet for saa mange berømte Mænd: Brutus, Augustus, Mæcen, Catull og fornemmeligen Horats, hvis Digte have gjort dette Sted navnkundigt. Corinnas Huus laae oven over Severonnas brusende Vandfald; paa Toppen af Bjerget, ligeoverfor hendes Have, laae Sibyllas Tempel. De Gamle havde den herlige Idee at anbringe Templer paa Bjergenes Tinde. Højt hævede de sig over Markene, ligesom religiøse Forrestillinger ere højt ophøjede over alle andre Tanker. De indgjæde større Begejstring for Naturen, idet de forkyndte Guddommen som den har sit Udspring fra, og de hinanden afløsende Generationers evige Taknemmelighed mod den. Fra hvad Synspunkt man end saae Landskabet, gjorde det Tableau med Templet, der var ligesom det Heles Middelpunkt eller Prydelse. Ruinerne udbrede en særegen Fortryllelse over Italiens Egne; ikke erindre de, som de nyere Bygninger, om Mennes-

flenes Arbejder og Nærværelse; de udgjøre eet med Træerne, med Naturen; de synes i Harmonie med den eensomme Strøm, Billedet af Linden der har forvandlet dem til hvad de nu ere. Selv de skønneste Egne i Verden, som ikke tilbaas gefalde nogen Erindring, ikke bære Spor af nogen mærkelig Tildragelse, ere blottede for Interesse, i Sammenligning med de historiske Lande. Hvilken Plet i Italien passede bedre til Bolig for Corinna, end dette Sted der var helliget Sibylla, helliget Erindringen om en af guddommelig Indskydelse begejstret Kvinde! Corinnas Landsted var fortryllende; det var indrettet og faret efter den nyeste Smag, og dog sporedes overalt Fortjærlighed for Oldtidens Skjænheder; alle vegne bemærkede man en sjelden Sands for Livets Lykke, i Ordets mest ophejede Betydning, det vil sige naar man lader den bestaae i hvad der forædler Sjelen, vækker Geniet og opliver Talentet.

Da Osvald og Corinna spadserede omkring, mærkede han at de svage Windpust løde som harmoniske Toner og opfyldte Luften med Akkorder, der syntes at fremkomme fra Blomsternes Bevægelse, fra Træernes Raslen, og vare som en Stemme i Naturen. Det var Volskharper Corinna havde anbragt i nogle Grotter i Haven, for at ud-

brede i Luften saavel harmoniske Toner som Bellugt. Dette yndige Opholdssted, gjorde et velgjørende Indtryk paa Osvald; besjelet af de reneste Følelser sagde han til Corinna: hidtil gjorde jeg mig Velbrejdelser fordi jeg sølede mig lykkelig hos Dem; men nu troer jeg selv at det er min Fader der har sendt mig Dem, for at jeg ikke skal lide mere her paa Jorden. Ham havde jeg fornærmet, og dog er det ham, hvis Forbønner hos Gud have forskaffet mig Naade. Corinna! raabte han, idet han kastede sig paa Knæ for hende, min Fader har tilgivet mig! det kjender jeg af denne søde, blide Fred der nu hersker i mit Bryst. Uden Frygt kan Du forene Din Skjæbne med min; den vil ikke mere være ulykkelig! Nu vel, svarede Corinna, saa lad os endnu en Tid nyde den Sjælefred der skænkes os; lad os ikke gjøre Indgreb i Skjæbnen; den er frygtelig naar man higer efter at opnaae mere end den yder. O, min Ven! vi ere jo lykkelige, lad os ikke forandre vor Stilling!

Lord Melvil blev fornærmet over Corinnas Svar. Han syntes det maatte ahnet hende, at han var rede til at sige hende Alt, at love hende Alt, dersom hun i dette Øjeblik betroede ham sin Historie; at hun atter undveg ham, det frænkede og bedrøvede ham. Det faldt ham ikke ind at

Corinnas fine Følelse nægtede hende at benytte sig af hans rørte Stemning for at binde ham ved en Eed. Maaſkee ligger det og i den sande, inderlige Kjærligheds Natur, at frygte et afgjørende Øjeblik, hvor ønskeligt det end er, og at ſkjælve for at ombytte Haabet med Lykken ſelv. Langtfra at dømme ſaaledes, troede Osvald at Corinna, ſkjøndt hun elſkede ham, dog ønskede at bevare ſin Uafhængighed, og at hun omhyggeligen bortffjernede Alt hvad ſom kunde lede til en uopløſelig Forening. Denne Tanke ſmertede og opvørte ham tillige; kold og tilbageholden fulgte han Corinna til Maleriefamlingen, uden at ſige et eneſte Ord. Hun gjettede hvad der havde forørt net ham, men da hun kjendte hans Stolthed vovede hun ikke at yttre det; hun haabede at formilde ham ved at viſe ham Malerierne og tale om andre Gjenſtande, og dette Haab gjorde hendes Stemme endmere rørende, endog naar hun ſagde de ligegyldigſte Ord.

Galeriet indeholdt Landſkaber, hiſtoriske Stykker, poetiſke og gudelige Malerier. Der fandtes ingen Kompoſition af mange Figurer; dette Slags har viſnok ſtore Vanſkeligheder, men er mindre behagelig; dets Skønhed er enten altfor utydelig eller altfor omſtændelig. Handlingens Eenhed,

dette Livsprincip i Kunsten som i Alst, maa nødvendigvis der forstyrres. Det første historiske Malerie forestillede Brutus, hængslet i dyb Eftertanke, siddende ved Foden af Roms Statue. I Baggrunden bringe Slaverne de affjelede Legemer af hans tvende Sønner, han selv dømte til Døden; paa den anden Side sees Moderen og Søstrene at overgive sig til Fortvivlelse; lykkeligvis fordres ikke af Kvinden det Helttemod, man maa opofre Hjertets Følelser for. Roms Statue ved Siden af Brutus er en ypperlig Idee, og som er det der forklarer Alst. Men hvoraf skal man, uden nøjere Udtydning, kunne vide at det er den gamle Brutus, der nylig har ladet sine Sønner henrette? det er imidlertid umuligt at karakterisere denne Begivenhed bedre end her paa dette Malerie. Langt borte sjner man Rom endnu i dets Simpelt, uden pragtfulde Bygninger, men stort som Fædreland, da det bevirker et saadant Ofskr. Nu da jeg har nævnet Brutus, sagde Corinna til Melvil, fængsler Maleriet Deres hele Opmærksomhed, men muligen De kunde have seet det, uden at gjette hvad det forestillede. Er denne Uvisshed, der næsten altid finder Sted ved historiske Malerier, ikke ligesom en Gaade, man skal løse, og som forstyrrer Nydelsen af Kunstens

Bærker, der altid burde være tydelige og for-
 staaelige?

Jeg har just valgt dette Sujet, sagde Cor-
 rinna, fordi det erindrer om den frygteligste Hand-
 ling, Fædrelandskjærlighed nogensinde har forledet til.
 Modstykket til dette, er Marius der Kaanes af Cim-
 breren, som ikke kan beslutte sig til at dræbe denne
 store Mand. Bærdighed lyser af Marius's Fi-
 gur; Cimbrerens Kostume og Udtrykket i hans
 Physiognomie ere meget maleriske. Det var Roms
 anden Periode, da der ingen Love gaves mere,
 men Geniet endnu udøvede saa stort Herredømme
 over udvortes Omstændigheder. Derefter fulgte
 den Epoke da Berømmelse og Talenter kun med-
 førte Ulykke og Forhaanelse. Det tredie Malerie,
 De her seer, forestiller Belisar, der paa sine Skul-
 dre bærer den unge Dreng, der havde været hans
 Vejleder, bedet om Almisse til ham, og nu var
 død; blind og betlende at vandre omkring, det var
 den Belønning Belisar fik af sin Herre; i den
 hele, af ham erobrede, Verden havde han nu ingen
 andre Forretninger end at bære til Graven de sør-
 gelige Levninger af det stakkels Barn, der var den
 Eneste som ikke havde forladt ham. Belisars Fi-
 gur er fortræffeligen udført, og det Ypperligste der
 i de nyere Tider er malet. Malerens Phantasi

har ligesom Digterens, forenet enhver Grad af Ulykke, og har maaskee endog drevet det forvidt, med Hensyn til Medlidenheden. Men hvo siger os at det er Belisar? maa man ikke være Historien tro for at bringe den iminde, og er den isaafald malerisk nok? Næstved disse Malerier, der forestille: i Brutus Dyder, som ligne Forbrydelser; i Marius Berømmelse, som Aarsag til Ulykker; i Belisar tro Tjeneste belønnet med de sorteste Forsølgelser; kort sagt: alle den menneskelige Skjæbnes Elendigheder, som Historiens Begivenheder paa saa mangfoldige Maader udvikle for os; næstved disse har jeg opstillet to Malerier fra den gamle Skole; disse oploste den nedtrykte Sjæl idet de minde om Religionen, der har trøstet den undertrykte og sønderknuste Verden, Religionen, der vækkede Liv i Sjælens Junderste, da Alt hvad som omgav os var stumt og nedtrykt. Dette første er af Albano; det er Barnet Kristus slumrende paa Korset. Hvilken blid Rosighed er udbredt over dette Afsyn! hvilke ædle Forestillinger fremkalder det ikke, hvor levende lader det os ikke føle at den himmelske Kjærlighed har intet at frygte enten af Lidelser eller Død! det andet er af Titian; det er Jesus Kristus der ligger under for Korsets Byrde. Hans Moder kommer ham imøde og kaster sig paa Knæ

da hun bliver ham vaer. Beundringsværdige
 Udfrygt af en Moder for hendes Søns Lidelser og
 guddommelige Dyder. Hvilket Afsyn er dette Christi
 Afsyn! hvilken guddommelig Hengivenhed, og dog,
 hvilken Smerte, og hvilken Sympathie med det
 menneskelige Hjerte, og det netop formedelt denne
 Smerte! Det er upaatvivleligen det skønneste af
 mine Malerier; det er det, der fængsler og atter
 fængsler mine Blik, og stedse lige inderlig er den
 Bevægelse det fremkalder hos mig. Efter disse
 følge de dramatiske Malerier, vedblev Corinna;
 Sujetterne tilhøre fire af de største Digtere.
 De kan, Myslør! med mig dømme om den Virk-
 ning de gjøre. Det første forestiller Æneas, da
 han i de Elysæiske Marker vil nærme sig Dido.
 Den fortørnede Skygge fjerner sig og lykønsker sig
 med, ikke mere i sin Varm at eje noget Hjerte,
 der ellers endnu, ved Synet af den Straffskyldige,
 vilde banke af Kjærlighed. Skyggernes
 duftige Farve og den blege Natur trindt om
 dem ere en Modsatning af det Liv, der omgiver
 Æneas og Sibylla som ledsager ham. Men dette
 Slags Virkning er et Kunstspil, og ethvert Ma-
 lerie af den Art, maa nødvendigen staae langt
 tilbage for den digteriske Beskrivelse. Det samme
 er min Mening om det næste Malerie, der fore-

stiller den døende Clorinde og Tancredo. Den højest Birkning, det kan gjøre, er at det erindrer om Tassos skønne Bers da Clorinde tilgiver sin Fjende, der tilbeder hende og har gjennemboret hendes Hjerte. Anvendes Malerkunsten paa Gjensstande, der ere behandlede af store Digtere, maa den nødvendigen blive Digtekunsten underordnet; Digterens Ord efterlade sig et altformaaende Indtryk, og i Almindelighed er det fra deres Beltaalenhed og Udvikling af Videnskaber, at de Gjensstande, der vælges, erholde deres meste Styrke; da derimod den maleriske Birkning udspringer fra stille Skjønhed, et naturligt Udtryk, en ædel Stilling, kort, fra et roligt Moment, der fortjener at foræviges uden at det fluenende Blik bliver kjed deraf.

Deres frygtelige Shakespeare har givet Suettet til dette tredie dramatiske Malerie, sagde Corinna. Det er Macbeth, den uovervindelige Macbeth der, i Begreb med at kjæmpe mod Macduff, hvis Kone og Børn han har ladet myrde, nu erfarer at Troldkvindernes Spaadom gaaer i Opfyldelse, at Birnam Skoven synes at nærme sig til Dunsinane og at han kjæmper mod en Mand der er født efter sin Moders Død. — Macbeth er overvunden af Skjæbnen og ikke af sin Modstander. Fortvivlet fører han Sværdet;

han veed han skal døe, men han vil forsøge om ikke menneskelig Styrke kan formaae at sejre over Skjæbnen. Man kan ei nægte at jo Banvid og Raserie, Forvirring og Kraft ere hyperligen udtrykte i dette Hoved; men hvormange digteriske Skønheder maa man ikke alligevel savne. Er det muligt at male hvorledes Macbeth er styrtet i Forbrydelsens Arme, ved Ergjerrighedens Gøglerie, der under fortryllende Stikkesler viser sig for ham? Hvordan skal man kunne udtrykke den Skræk, der har bemægtiget sig ham, og som dog ikke tilintetgjør hans uforsagte Mod? vil man kunne karakterisere den Overtro han bukker under for? denue uværdige Tro, dette Helvedes Gøglespil der drager ham med sig; hans Foragt for Livet, hans Afstøje for Døden? Upaatvivleligen er Menneskets Physionomie den stærke blandt alle Hemmeligheder; men ubevægeligt, som det er paa et Malerie, kan det kun udtrykke en eeneste Følelse i al dens Dybde. Modsigelser, Kamp, en Række af Begivenheder høre hjemme i det Dramatiske. Det er vanskeligt for Malerkunsten at fremstille hvad der sker efterhaanden; hverken Tid eller Bevægelse ere til Fordeel for den.

Racines Phædra har givet Stof til det fjerde Malerie, sagde Corinna; Hippolyt, der er frem-

stillet i Ungdoms og Uskylds fulde Skjønhed, gjensdriver sin Stifmoders troløse Beskyldninger; Helten Theseus besytter endnu sin straffskyldige Hustru, som han med sin sejerrige Arm omslynger. Phædras Afsyn røber en Forvirring der bringer En til at isne af Skræk; hendes samvittighedsløse Amme bestyrker hende i hendes Forbrydelse. Paa dette Malerie er Hippolyt maaskee endog smukkere end selv hos Racine, og ligner mere den antike Meleagre; thi her svækker ikke Kjærlighed til Aricia Følelsen af hans ædle raa Dyd; men hvor er det muligt at tænke sig Phædra, i Hippolyts Nærværelse, haardnakket at vedblive sin Løgn, at see ham for sine Øjne uskyldig og forfulgt og ikke falde ham tilføde! Er et Fruentimmes mer fornærmet af den Mand hun elsker, kan hun, i hans Fraværelse, handle ilde mod ham, men saasnart hun seer ham, bliver Kjærlighed den eneste herskende Følelse i hendes Hjerte. Fra det Øjeblik af at Phædra har anklaget Hippolyt, lader Digteren dem ikke mere komme sammen paa Scenen; Maleren derimod maatte føre dem sammen for at fremstille alle Kontrastens Skjønheder; men er det ikke et talende Bevis paa at der er stor Forskiel mellem de maleriske og digteriske Gjenstande, og at det var bedre at Digterne fra Malerierne hentede

Stof til deres Digte, end at Malerne lagde disse til Grund for deres Malerier. Indbildningskraften var altid gaar forud for Forstanden; den menneskelige Aands Historie er os et Beviis derpaa.

Adskillige Gange tav Corinna og ventede at Melvil skulde tale til hende; men ikke et eneste Ord forraadede hvor dybt han følede sig krænkter; kun naar hun yttrede en Tanke, der røbede Kjærlighed, sukkede han og vendte sig bort, for at skjule hvor let han, i sin nuværende Stemning, kunde blive rørt. Hans Tavshed smertede Corinna; hun satte sig ned, og skjulede sit Ansigt, med sine Hænder. Hefst gik Osvald frem og tilbage i Bærelset, nærmede sig derpaa til hende og var i Begreb med at bryde ud i Klager og overgive sig til sine Følelser; men en uovervindelig Stoltthed, der var hans Karakter egen, fik Overhaand over hans Bevægelse, og han gik henimod Malerierne, som om han vilde opfordre Corinna til at forklare ham de øvrige. Hun haabede meget af den Virkning det sidste Malerie vilde gjøre, stod op og sagde: jeg har endnu tre Landskaber at vise Dem, Mylord! de to af dem sigte til interessante Begivenheder; egentlig holder jeg ikke af de landlige Optrin, der, malerisk udførte ere, ligesom Zephyller, intetbetydende naar de ikke have Hensyn til Tablen

eller Historien. Tager jeg ikke fejl er, i den Smag, Salvator Rosas Manceer den bedste; han maler Klipper, Strømme, Træer, og det uden at en eneste levende Skabning, ikke engang en Fugl i Luften, erindrer om Liv. Denne saa aldeles for Mennesker blottede Natur vækker dybe Betragtninger. Hvad var vel en saa ubeboet Jord? et Bærk uden Hjemmed! og dog et saa skjønt Bærk, at de mystiske Sølelser, det vilde fremkalde, maatte ene og alene være henvendte mod Guds dommen.

Her seer De, vedblev Corinna, disse to Malerier, hvori, efter min Mening, Historien og Poesien heldigen ere forenede med den landlige Skildring (3). Det ene forestiller Cincinnatus, da han af Consulerne indbydes til at forlade Ploven for at tage imod Overkommandoen over den romerske Armee. Her i dette Landskab er udfoldet Sydens hele Overdaadighed: Vegetationens Yppighed, den brændende Himmel, den hele Naturens Livlighed, der fremlyser endog af Planterne. Det andet er Modstykket hertil; det forestiller Cairbars Søn slumrende paa sin Faders Grav; tre Nætter og Dage havde han ventet paa Varden der skulde fejre de Dødes Ghuksommelse. Langt borte sjner man Varden komme ned ad

Bjerget; Faderens Skygge svæver ovenover Skyerne; Markene ere bedækkede med Rimefrost; Stormvinden bevæger de for Løv blottede Træer, hvis udtørrede Grene og visnede Blade endnu følge Uveirets Strøm.

Indtil dette Djæblisk havde Osvald været fortorset over Optrinnet i Haven, men ved Synet af dette Malerie traadte hans Faders Grav og Skotslands Bjerge frem i hans Erindring og hans Hjesfyldtes med Taarer. Corinna greb sin Harpe, stillede sig hen ved Maleriet og spillede disse skotske Romancer, hvis simple Toner synes at akkompagnere Stormens Hviten, der gjenslyder i Dalene. Hun sang en Krigers Afsked fra sit Fødeland og sin Elskerinde, og Ordet no more, (aldrig) et af de i det engelske Sprog mest følelsesfulde og melodiske Ord, fremsagde hun med det mest rørende Udtryk. Osvald var ikke længere Herre over sin Bevægelse; uden Evang gave han og Corinna deres Taarer frit Løb. O, Corinna! raabte Nelsvil, taler dette Land, som er mit Fødeland, ikke lydes ligt til Dit Hjerte? vilde Du følge mig til dette mine Erindrings Opholdssted? vilde Du være mit Livs værdige Ledfølgerinde, som Du er dets Lykke og Fortryllelse? Jeg troer jeg vilde det, svarede Corinna, jeg troer det thi, jeg elsker Dem jo. Du

da, sagde Osvald, i Kjærligheds, i Medlidenheds Navn, hav da ikke længere nogen Hemmelighed for mig! Du vel, afbrød Corinna ham, De fordrer det og jeg giver efter. De haver nu mit Læste, kun med den Betingelse at De ikke forlanger jeg skal opfylde det førend vor Religions forestaaende, store Høstidelighed er tilende. Trænger jeg ikke, mere end nogensinde, til Himlens Bistand, i det Øjeblik min Skjæbne skal afgjøres? Veroer Din Skjæbne paa mig, sagde Melvil, da er den ikke længere tvivlsom. Det troer De, svarede Corinna, men den Tillid har jeg ikke; nu, lad saa være; kun besværges jeg Dem at have den Overbærelse med min Svaghed, som jeg ønsker. — Osvald sukkede, uden at tilstaae eller nægte den forlangte Udsættelse. Lad os nu vende tilbage til Staden, sagde Corinna; her i denne Ensomhed vilde det være mig umuligt at skjule noget for Dem; og skal det, som jeg har at sige Dem, rive Dem fra mig, er det da nødvendigt saa hastigt . . . lad os tage bort; hvad der end hænder skal De endnu engang komme her; her skal min Afte hvile. Bevæget adlød Osvald og fulgte hende. Hele Vejen talte de næsten ikke et Ord, men deres omhedsfulde Blik tolkede deres Følelser, og i den veemodigste Stemning kom de tilbage til Rom.

Niende Bog.

Folkefesten og Musikken.

Første Kapitel.

Det var den sidste Dag i Karnavalet, Aarets mest støjende Fest, da det romerske Folk ligesom angribes af en Glædesfeber, et Lystighedsraserie, som man ikke andensheds finder Exempler paa. Alle maskere sig; man seer neppe engang i Binduerne Tilskuere uden Maske; og denne Muntershed bryder ud en vis Dag, en bestemt Tid, og sjelden lader Noget sig, enten ved offentlige eller private Anliggender, afholde fra at tage Deel deri.

Der lærer man tilfulde at kjende Almuens Indbildningskraft. Det italienske Sprog er, endog i den Simple Mund, fuldt af Ynde. Alfieri sagde: han gik til Florents, paa det offentlige Torv, for at høre godt Italiensk; Rom har det samme Fortrin, og disse to Steder ere maaskee de eneste i

hele Verden hvor der paa alle Gadehjørner gives Lejlighed til vittig Underholdning.

Den Munterhed der udmærker Harlekinskomedierne og de lavkomiske Operaer, er meget almindelig, endog blandt Mennesker uden Opdragelse. I Karnevalstiden, hvor Overdrivelse og Karikaturer ligesom høre hjemme, gives mellem Masketne de latterligste Optrin.

Ofte stikker en komisk Gravitet ret paafaldende af mod Italienernes Livlighed, og man skulde sige at deres besynderlige Dragter, indskyde dem en Værdighed der ikke er dem naturlig. Undertiden opfinde de Dragter, der røbe en saa egen Kundskab om Mythologien, at det synes som om de Gamles Fabler endnu ere her i fuld Gang. Med træffende, original Vittighed spottede de endnu oftere over de forskellige Stænder. Nationen synes tusinde Gange mere udmærket i dens Lege end i dens Historie. Med den største Lethed laaer det italienske Sprog sig til ethvert Slags Spøg; Stemmens ubetydelige Vøjning, en ringe Forandring i Endelserne ere nok til at forhøje eller nedsætte, forædle eller travestere Ordnes Mening. I Børns Mund har Sproget især fortrinlig Ynde. Den barnlige Ufskyld og dets naturlige Skalkagtighed kontrastere ganske allersjærest

med hinanden (4). Kort sagt, man kan sige, det er et Sprog der taler sig selv, lægger Betydning i dets Udtryk, uden at man behøver at bekymre sig derom, og som for detmeste synes at have mere Vittighed end den som taler.

I Karnevalsfeften hersker hverken Overdaardighed eller Smag; en vis almindelig Munterhed gjør den lig Phantasiens, men ogsaa kun Phantasiens, Bachanaler; thi Romerne ere overhovedet meget maadeholdne, ja endog temmelig alvorlige, naar man undtager de sidste Dage i Karnevalet. I enhver Henseende gjør man uventede Opdagelser i Italiernes Karakter, og det er for en deel Grunden til at de have Ord for at være listige. Bistnok have de mange forskjellige Aag, de have baaret, i høj Grad vænnet dem til Forstillelse; men det er ikke altid Forstillelse man kan tilregne deres hurtige Overgang fra den ene Maneer til den anden; den hidrører ligesaa ofte fra deres let opflammede Phantasie. Nationer, i hvis Karakter det ligger kun at være enten fornuftig eller aandrig, kan letteligen forstaae og kjende hinanden, men hvad som hidrører fra Indbildningskraften er uventet. Den forbigaaer ethvert Mæletrum; et Intet kan saare den, og undertiden er den ligegyldig ved Ting, der burde røre den mest.

Det er, for Exempel, ubegribeligt, hvorledes de romerske Store, kan finde Fornøjelse i, hele Tiden at kjøre fra den ene Ende af Corso til den anden, og det saavel i Karnevalstiden som til andre Tider af Aaret. Intet bringer dem fra denne Bane. Ligesaa ubegribeligen findes der Masketter, der, i det latterligste Kostume, kjedsommelig spadsere frem og tilbage, og, som bedrøvelige Harlekiner og stumme Polichineller, tilbringe hele Aftenen uden at tale et eneste Ord; men de have, saa at sige, beroliget deres Karnevalsamvittighed, thi de have jo gjort hvad de kunde for at more sig.

I Rom seer man etflags Masker, man ikke andensteds finder Mage til; de ere nemlig, dannede efter antike Statuer, og efterligne i Fraastanden fuldkomneste Skønhed; mange Fruentimre tabe ved at lægge disse Masker af. Denne ubælgelige Efterligning af Livet, disse omvankende Bormasker indjage imidlertid en vis Skræk. I de sidste Dage i Karnevalet vise de Fornemme temmelig megen Luxus i deres Equipager; men den væsentligste Fornøjelse ved denne Fest bestaaer i Folkevrimmel og Uorden; den er som en Erindring om Saturnusfesten; alle Stænder blande sig mellem hinanden; de alvorligste Raads-

herrer høre uophørligen, og saagodtsom pligtmæssigen, frem og tilbage mellem Mønstrene; alle Vinduer ere dekorerede; hele Folket er paa Gaderne; medrette kan man kalde det en Folkefest. Almuen sætter ikke sin Glæde i de Skuespil og Gjæstebude man giver den, eller i den Pragt man lader den see; den er ikke umaadelig i Spise eller Drikke; den morer sig blot ved at være i Frihed og midtiblandt de store Herrer, der ligeledes, paa deres Side, more sig ved at være midtiblandt Folket. Det er isærdeleshed de forfinede Fornøjelser, saavelsom en omhyggeligere, fuldkomnere Opdragelse, der rejse Skillerum mellem Stænderne; men i Italien ere de i den Henseende ikke meget forskellige fra hinanden; Nationen udmærker sig mere ved dens Indbildningskraft og naturlige Talent, end ved de højere Stænders finere Forstandskultur. Saalænge Karnevalet varer hersker altsaa den fuldkomneste Sammenblanding af Stænder, Sæder, og Stemning; Folkevrimlen, Krig, vittige Indfald, og de Sukkerskugler, hvormed man, uden Forskjel, overstrøer de forbi kjørende Vogne, blande alle dødelige Væsener mellem hinanden, og omdanne Nationen til en forvirret Hob, som om der ingen borgerlig Orden mere fandtes.

Tankefulde og hensunkne i Drømme kom Osvald og Corinna tilbage midt i denne Tummel. I forstningen bleve de som bedøvede; er Sjelen fordybet i sig selv, da synes larmende Glæde os høist forunderlig. De lode Bognen holde paa Pladsen del Popolo og steg af for at gaae op paa Amphitheatret, ved Obelissen, hvorfra man er Tilskuer af Hestenes Beddeløb. I samme Øjeblik blev Grev d'Erfeuil dem vaer; han drog strax Melvil til en Side, og sagde: De handler urigtig i saaledes offentlig at vise, at De har været alene med Corinna en Tour paa Landet. De udsætter hende for Omtale; og hvad vil De saa gjøre? Jeg troer ikke, svarede Osvald, at Corinnas Rygte kan lide ved at jeg offentligen viser min Tilbøjelighed for hende; men skulde det være Tilfældet, ville jeg prise mig altfor lykkelig, dersom Opofrelse af mit hele Liv O, hvad Lykken angaaer, afbrød Greven ham, den har jeg just ingen Troe til; lykkelig bliver man kun ved at gjøre hvad der er passende. Man sige hvad man vil, saa har Samfundet stor Indflydelse paa vor Lykke; hvad det ikke bifalder bør man aldrig gjøre. Paa den Maade, svarede Osvald, skulde Samfundet styre vor hele Wandel, og aldrig skulde vi lade os lede af vore egne Meninger, af vore egne

Følelser? Skulde det være Tilfældet, skulde den Ene
stedse rette sig efter den Andens Begreber, til hvad
Nytte blev da ethvert Menneske skjænk et egen Sjæl
og egen Forstand? det var da en Overflødighed som
Forsynet kunde have sparet. Det er meget viseligt
gen talet, meget philosophisk tænkt, svarede d'Erseuil,
men med disse Grundsætninger styrter man
sig i Fordærvelse, og naar Kjærligheden er for-
svunden vedvarer den offentlige Daddel. Jeg,
der synes Dem letsindig, jeg kunde aldrig falde
paa at foretage mig noget, som kunde paadrage
mig Verdens Mishag. Man kan gjerne tillade
sig Smaaafriheder, muntert Spøg, der røber frie
Anskuelse, naar man kun ikke viser det i sine Hand-
linger, thi naar det gjælder det Væsentlige
Kjærlighed og Lykke ere dog vel det Væsentligste,
sagde Melvil. Nej, nej, afbrød d'Erseuil ham,
det var slet ikke det jeg vilde sige; der gives visse
antagne Meninger, som man ikke maa trodse, naar
man ikke vil ansees for en Særfindet, for et
Menneske nu, De forstaaer mig, for et
Menneske der ikke er som andre Mennesker. Os-
vald smilede, spøgede med Greven over hans let-
sindige Strængighed, og mærkede med Glæde at
d'Erseuil, for første Gang, i en Anledning der
rørte ham saa meget, ikke havde ringeste Indfly-

delse paa ham. Corinna gjettede hvad de talde om, men Osvalds Smil beroligede hende; det var saalangtsfra at Grevens Bemærkninger havde fremt Osvald og Corinna, at de tvertimod, derved kom i et Lune der bedre passede til den Sværm der omgav dem.

Wæddelsbet skulde nu begynde; Lord Melvil troede at det var ligesom i England; men til sin Forundring herte han at smaae Heste, fra Barbariet, skulde, uden Ryttere, ganske alene løbe omkaps med hinanden. Ganske overordentligen fængsler dette Skuespil Romernes Opmærksomhed. Saasnart det skal begynde stiller hele det forsamlede Folk sig i Rækker paa begge Sider af Gaden. Pladsen, der var fuld af Mennesker, er i et Øjeblik tom. Man stiger op paa det Amphitheater, der omgiver Obeliskken, og en utallig Mængde af Hoveder og sorte Øjne ere henvendte mod Skranken, hvorfra Hestene skulde løbe ud.

Uden Bidsel, uden Sadel, blot med et kostbart Dækken over Ryggen, føres de frem af pyntelig klædte Staldknegte, der ret ivrigt interessere sig for hvordan Udfaldet vil blive. Hestene stilles bagved Skranken; begjærlige hige de efter at springe over den; hvert Øjeblik holder man dem tilbage; de stejle, vrinske, trampe, som om de

ilede efter at opnaae en Ere, de, uden at styres af Mennesker, selv skal erhverve sig. Dyrenes Utaalmodighed, Staldknegtens Skrig i det Øieblik Skranken aabnes, er et sandt Theateroptrin. Hestene styrte afsted, Staldknegtene raabe: Plads, Plads, og følge med Gebærder og Tilraab dem saalangt de kan øjne dem. Ligesom Menneskene, ere disse Heste flinsyge paa hinanden. Stenene gnistre ved deres Fodtrin, Mankene flyve og deres Begjærlighed efter, saaledes overladte til sig selv, at erholde Prisen, er saa stor, at der har været dem der ere styrtede døde ned ved Enden af Maalet. Man forbauses over at see disse Dyr utvungne opflammes af egen Lidenskab; det indsjager Skræk, det er som om der boede Tænkraft i disse dyriske Skikkelser. Naar Hestene have faret forbi, styrter Mængden frem og følger dem, i støjende Morden. Ved Venedigs Palais er Maalet; naar de naae didhen høres Glædesraab af de Staldknegte, hvis Heste ere Sejervindere. Den, som havde vundet den første Priis, kastede sig paa Knæ for sin Hest, og med en Fryghed, der for ham var ligesaa alvorlig som for Tiskuerne latterlig, takkede den og anbefalede den til den hellige Antonius, Dyrenes Skytspatron (5).

Henimod Aften ophøre sædvanligen disse Vædeløb, og nu begynder et andet. Slags Morsskab, der langt fra ikke er saa malerisk men i højeste Grad støjende. Vinduerne ere illuminerede. Vagterne forlade deres Post for at tage Deel i den almindelig Lystighed. Enhver tager en lille brændende Fakkell kaldet moccòlo, i Haanden, og, idet de med frygtelig Jovrighed gjentage Ordet ammazzare (dræbe) søge de at slukke den for hinanden. (*Che la bella principessa sia ammazzata! che il signore abbate sia ammazzato!*) Den skønne Prindsesse skal dræbes! Hr. Abbeden skal dræbes! skriger man fra den ene Ende af Gaden til den anden (6). Folkevrimlen, der veed sig sikker, fordi ingen Heste eller Vogne tør paa den Tid lade sig see, styrter frem fra alle Kanter; Tummel og Bedøvelse er nu den eneste Fornøielse. Imidlertid bryder Matten frem; Almuen ophører lidt efter lidt; snart hersker den dybeste Tausshed, og man mindes nu denne Aftenstund kun som en forvirret Slummer der, ved at forvandle Alles Tilværelse til en Drøm, har, for et Øjeblik, ladet Almuen glemme sine Arbejder, de Lærde deres Studeringer og de store Herrer deres Øfseløshed.

Andet Kapitel.

Saa længe som Osvald havde sølet sig uheldig havde han ikke havt Mod til at høre Musik; han frugtede for disse henrykkende Akkorder, der harmonere saa vel med en veemodig Stemning, men derimod ere os smertelige, naar vi nedtrykkes af dyb Kummer. Musikken fremkalder paany Erindringer som man har søgt at glemme. Naar Corinna sang, lyttede Osvald efter de Ord hun udtalede, betragtede Udtrykket i hendes Ansigt; det var kun hende han lagde Mærke til; men hørte han om Aftenen, som ofte er Tilfældet i Italien, paa Gaderne adskillige Stemmer i Forening udføre Arier, forfattede af de største Mestere, da standsede han vel for at høre dem, men forsojede sig strax igjen bort, thi et levende og ubestemt Indtryk fornyede pludselig alle hans Lidelser. Smidstid skulde i Operahuset i Rom gives en ypperlig Concert, hvori de første Sangere lode sig høre. Corinna anmodede Melvil om at bivaane den, og han samtykkede, i det Haab at den Elskedes Nærværelse vilde formilde hans Følelser.

Da Corinna traadte ind i Logen kjendte man hende strax, og Erindringen om Kapitoliets forhøjede den levende Deeltagelse hun altid indstød; Ea-

len gjenlød af Bisaldsraab: Corinna leve! raabtes der fra alle Kanter, og henreven af den almindelige Begejstring begyndte de Musicerende, af sig selv, med Pauker og Trompeter at istemme Sejersmusik; hvilkensomhelst Triumf det end er, erindrer den altid Mændene om Krig og Feldtslag. Disse Beviser paa almindelig Beundring og Bels villie rørte Corinna dybt. Musikken, disse Bisaldsyttringer, disse Brava'er, disse usigelige Indtryk der altid bevirktes naar en stor Forsamling af Mennesker gennemstrømmes af een og samme Følelse, satte Corinna i den inderligste Bevægelse; hun vilde skjule den, men hendes Øje fyldtes med Taares og hendes bankende Hjerter havde hendes Barm. Osvald blev skinsyg, han nærmede sig til hende og sagde halvsagte: man bør ikke rive Dem løs fra en saadan Hylдинг; den har samme Værd som Kjærlighed, da den formaaer at bringe Deres Hjerter til saa voldsomt at banke. Uden at oppebie Corinnas Svar satte han sig i den anden Ende af Logen. Hans Yttringer satte hende i den smerteligste Forvirring, og berøvede hende al den Fornøjelse, hun kunde have nydt af en Triumf, hun saa gjerne havde gjort Osvald til Vidne af. Concerten begyndte; hvo der ikke har hørt den italienske Sang, kan intet Begreb gjøre sig om

Musikken. De italienske Stemmer have en Blødhed, en Bøjelighed, der synes som Blomsternes Dufte og Himlens Klarhed. Naturen har bestemt denne Musik for dette Klima; begge ere som Gjenstien af hinanden. Verden er Frugten af en eneste Tanke, der udtrykker sig under tusinde forskjellige Stikkesler. I flere Aarhundreder have Italienerne med Lidenskab elsket Musikken. Dante møder, i sit Digt om Skjærsilden, en af sin Tids bedste Sangere, der efter hans Ønske synger en af sine skønneste Arier; ved at høre ham, glemme de henrykte Sjæle sig selv indtil deres Vogter kalder dem tilbage. De Christne saavelsom Hedningerne have udstrakt Musikkens Herredømme endog til hiinsides Graven. Af alle de skønne Kunster er det den, som mest umiddelbar virker paa Sjelen. De Andre lede den til denne eller hiin Forestilling; den alene henvender sig til Tilværelsens inderste Kilde, og forandrer ganske Sjælens Stemning. Hvad man har sagt om den guddommelige Naade, som paa eensgang omskaber Hjerterne, kan, som Menneskene udtrykke sig, anvendes paa Melodiens Magt; og blandt Abnelserne om et tilkommende Liv ere de, der frembringes af Musikken, ingenlunde at foragte.

Selv den Munterhed, Bouffamusikken er saa flittet til at opvække, er slet ikke den almindelige, der intet virker paa Indbildningskraften. Midt i den Glæde, den foraarsager, findes digteriske Følelser og et behageligt Svarmeri, som aldrig fremkaldes ved blot mundtlig Skjemt. Musikken er en saa flygtig Fornøjelse; den forsvinder, som man mærker, alt medens man nyder den, saa hurtigen, at et veemodigt Indtryk blander sig i den Munterhed der har sit Udspring fra den; men saa ledsager og en sød Følelse dens Udtryk af Smerte. Hurtigere slaaer Hjertet naar man hører den; Tak- tens Regelmæssighed fornøjer; men man erindrer at Tiden er kort, og føler Trang til at nyde den. Der er ej mere tomt, ej mere tyst og stille omkring os; Livet er i dets Fylde, rask løber Blodet i Aarene, man føler hos sig selv et virksomt Livs Bevægelse og behøver ikke at frygte for udbortes Hindringer.

Musikken for højer de Begreber vi have om vor Sjæls Evner; ved at høre den føle vi os istand til de ædleste Anstrængelser. Det er den der opflammer os til, med Begejstring at gaae Døden imøde; den har den skønne Mangel, at den ikke formaaer at udtrykke lave Følelser, Snedighed eller Løgn. Selv Smerten er, i Musikkens

Sprog, uden Bitterhed, Kval og Ergrelse. Blisdeligen opløfter Musikken den Byrde, der næsten altid hviler paa vort Hjerte, naar vi ere istand til at føle sand, inderlig Tilbøjelighed; denne Smertens Byrde er bleven os til saadan Vane, at den stundum smelter sammen med Følelsen af vor Tilværelse. Naar vi høre disse rene, henrykkende Toner, synes det muligt at kunne gjennemtrænge Skaberens Hemmelighed og Livets Mysterier. Ord formaae ikke at tolke dette Indtryk; thi Ordene slæbe sig efter de oprindelige Indtryk, ligesom de prosaiske Oversættere i Digternes Fodspor. Kun da ere vi istand til at gjøre os et Begreb derom, naar et Blik, den Elskedes Blik, uafsladeligen dvæler paa os og trænger ind i Sjælens Underste, saa vi nødes til at vende Øjet bort, for ej at forgaae under en saa navnløs Lykke: saaledes vilbe en Straale fra det evige Liv fortære det dødelige Væsen, der ufravendt vilde flue det.

Den beundringsværdige Kunst, to fuldkomne harmoniserende Stemmer lade høre, i de store italienske Mesters Duetter, fremkalder en salig Følelse, men som ej længe kan vedvare uden at blandes med en vis Smerte; det er altfor høj en Fryd for den menneskelige Natur, og Sjelen bærer, som naar et Instrument, stemt til Eenklang,

brister af en altfor stærk Harmonie. — Osvald var, under Concertens første Afdeling, standhaftig bleven staaende i lang Afstand fra Corinna; da Duetten blev sunget, næsten med halv Stemme, ledsaget af blæsende Instrumenter, hvis blide Toner vare endnu renere end selve Syngestemmen, bedøkkede Corinna, med Lommeørklødet, sit Ansigt, og lod sig ganske henrive af sine Følelser; hun græd uden at lide og elskede uden at frygte Mordet. Bel omfavnede Osvalds Billede hendes Sjel, men den ædleste Begjæstring blandede sig med dette Billede, og mangfoldige forvirrede Tanker krydsede i hendes Sjel hinanden; det havde, for at give disse Tanker Tydelighed, været nødvendigt at indskrænke dem. Man siger at en Prophet har i eet Minut gennemvandret syv forskellige Himmelsregioner. Den, der saaledes skal kunne gjøre sig Begreb om Alt, hvad eet Øjeblik kan indbefatte, maa vistnok ved Siden af den elskede Gjensstand have hørt Akkorderne af en smuk Musik. Osvald følede dens Magt; hans Mismod mildnedes efterhaanden. Alt Corinna var saa rørt forklarede Alt, retfærdiggjorde Alt; sagteligen nærmede han sig, og Corinna hørte, i det mest fortryllende Moment af den guddommelige Musik, ham ved hendes Side aande dybt; det var for

meget; det lidenskabeligste Sørgespil vilde ej i hendes Sjæl have vækket saamegen Uro, som denne dybe, inderlige Bevægelse, der paa een Tid gjennemtrængte dem begge, og som hvert Minut, hver ny Tone stedse forøgede. De Did, som syns ges, have her intet at betyde; neppe kunne enkelte Stropher om Kjærlighed og Død, af og til, lede Phantasiens Sving, men langt mere fejler Musikkens Ubestemthed sig efter alle Sjælens Fornemmelser, og Enhver troer i denne Melodie, som i Natens stille, klare Stjerne, at gjenfinde Billedet af sine Ønskers Maal her paa Jorden.

Lad os gaae ud, sagde Corinna til Lord Melvil; jeg er nærved at falde i Asmagt. Hvad fattes Dem? spurgte Osvald urolig; De blegner; kom lad mig føre dem ud i den frie Luft. — De gik ud paa en Altan; Corinna stattede sig ved Osvalds Arm, og kom snart alt mere og mere til sig selv igjen; bevæget sagde hun: kjære Osvald! jeg forlader Dem, i otte Dage. Hvad siger De? spurgte han. Hvert Aar, svarede hun, tilbringer jeg i et Nonnekloster nogle Dage af Fasten, so: at forberede mig til Paaskefesten. Osvald gjorde ingen Indvendinger mod dette Forsæt; thi han vidste at den største Deel af de romerske Damer paa den Tid underkaste sig de strengeste gudelige

Øvelser, uden just derfor ret alvorligen at sysselsætte sig med Religionen den øvrige Tid af Aaret; men det faldt ham ind at Corinna bekjendte sig til en anden Religion end han, og at de ikke kunde bede tilsammen. O, raabte han, hvi har De ikke samme Religion og samme Fædreland som jeg! — Han tav da dette Ønske var udsuppet ham. — Har ikke vor Aand, vore Sjæle, eet og samme Fædreland! sagde Corinna. Vel sandt, svarede Øsvald, men ikkedesmindre føler jeg med Smerte Alt hvad der skiller os ad. — Tanken om disse otte Dages Skilsmisse sammenpressede hans Hjerte, saa at han den hele Aften, i Selskabet hos Corinna, ikke talede et Ord.

Tredie Kapitel.

Bekymret gik Øsvald næste Morgen hen til Corinna. Hendes Kammerpige kom ham imøde og gav ham en Billet fra hende; hun lod ham vide at hun, som hun havde forberedet ham paa, samme Morgen tidlig var taget hen til Klosteret, og kom ikke tilbage førend Langfredag var forbi. Hun tilstod at hun ikke havde havt Mod til at sige ham at hun saa hastig vilde begive sig derhen. Det var som om en uventet Lynstraale rammede Øsvald. Dette Huus, hvori han var vant til

at see Corinna og som nu var ham saa øde, satte ham i den mest kvalfulde Stemming. Hendes Harpe, hendes Bøger, hendes Tegninger, Alt, hvad som dagligen omgav hende, var der, kun hun alene var der ikke. En smertelig Gysen gjennemfoer ham; han erindrede sig sin Faders Bærelse, hans Kræfter forlode ham og han maatte sætte sig.

Det er muligt, at jeg engang saaledes mistet hende! raabte han; denne fyrige Aand, dette gløddende Hjerte, denne blomstrende Skabning kan pludseligen tilintetgjøres af et Tordenflag, og Ungdommens Grav vil være stum som Alderdommens. O, hvad er vel Lykken andet end et fluffende Blindværk, et Øjeblik røvet fra den ubøielige Tid, der uafsladeligen lurar paa sit Kov! Corinna, Corinna, Du skulde ikke have forladt mig; det var alene Din tryllende Ynde der adspredede min grublende Eftertanke; blindet af de lykkelige Øjeblikke, jeg tilbragte med Dig, oversaae jeg Alt; nu er jeg alene, nu kommer jeg tilbage til mig selv, og alle mine Saar ville aabne sig paany. Han raabte paa Corinnas Navn, og det med en Fortvivlelse, der ikke kunde rejse sig af en saa kort Fraværelse, men af hans uafsladelige Sjæles angst, som det alene stod i Corinnas Magt at

formilde. — Corinnas Kammerpige traadte ind; hun havde hørt Osvalds Klager, og vart over at han saa bittert savnede hendes Herskab, sagde hun: jeg vil trøste Dem, Mylord! jeg vil forraade Dem en Hemmelighed, og jeg haaber at mit Herskab vil tilgive mig. Kom med mig i hendes Sovestue, der skal jeg vise Dem Deres Portrait. Mit Portrait! raabte Melvil. — Ja svaarede Theresine (det var Kammerpigens Navn) hun har malet det blot efter Hukommelsen; i de sidste otte Dage har hun hver Morgen staaet op Klokken fem, for at fuldende det førend hun tog i Klosteret.

Osvald fandt Portraittet meget lignende og udført med fortrinlig Gracie; dette Bevis paa hvor dybt hans Billede var præget i Corinnas Sjel rørte ham inderligen. Ligeoverfor hans Portrait hængte Guds Moders Billede og foran dette Malerie stod Corinnas Vedestol. Denne underlige Blanding af Kjærlighed og Religion findes hos den største Deel af de italienske Fruentimre, og med endnu langt mere paafaldende Kjendemerker end her hos Corinna; thi hun var fri, og Tanken om Osvald var hos hende forenet med de reneste Forhaabninger og Tøselser; dog, saaledes at stille den Elskedes Portrait ligeoverfor

et Guddommens Sindbillede, ved Opoffrelse af otte Dage til at male dette Portrait, at forberede sig til Klosterceensomhed, var imidlertid et Træk der snarere karakteriserede de italienske Fruentimre i Almindelighed end Corinna isærdeleshed. Deres Andagt forudsætter mere Phantasie og Følelse, end alvorlig Religiositet og strange Grundsætninger; intet kunde mere end dette være stridende mod Osvalds Begreber om Religionens Dyrkelse, men kunde han vel dadle Corinna, i det Øjeblik han havde modtaget et saa værende Beviis paa hendes Kjærlighed!

Hjerteligen bevæget gennemløb hans Blik dette Bærelse, som han første Gang betraadte. Ved Hovedgjerdet af Corinnas Seng hængte Portraitet af en gammel Mand, der, efter Physiognomiet at dømme, ikke var en Italiener. Tvende Armbaand vare heftede ved dette Portrait; det Ene var flettet af sorte og af hvide Haar, det Andet af de skønneste blonde, og Nelvil fandt det høist besynderligt at netop disse lignede Lucilie Edgermonds, som han for tre Aar siden havde lagt Mærke til, just for deres sjeldne Skønhed. Osvald betragtede disse Armbaand, uden at yttre et eneste Ord, thi han fandt det uværdigt at udsnitte Theresine. Men hun, som troede at gjette

hans Mening, og som vilde forjage hvert Spor af Mistanke, skyndte sig at sige ham, at i de elleve Aar, hun havde været i Corinnas Tjeneste, havde hun stedse seet hende bære disse Armbaand, og at det var hendes Faders, Moders og Søsters Haar. Du har i elleve Aar været hos Corinna, sagde Melvil, saa veed Du uidentvivl . . . Pludselig brød han af og rødmede, skamfuld over det Spørgsmaal han var i Begreb med at gjøre hende, og han ilede dervfra, uden at sige et eneste Ord mere.

Paa Vejen vendte han sig flere Gange tilbage, for atter at see Corinnas Vinduer; og da han nu tabte hendes Bolig af Syne, da overfaldt ham en Kummer der hidtil var ham ukjendt, Eensomhedens Kummer. Om Aftenen gik han i et talrigt Selskab; han søgte Adspredelse; skal man kunne finde Behag i Eensomhed, maa man, saavel i Lykken som i Ulykken, eje Fred med sig selv.

Snart var Selskabet Osvald ufordrageligt; den Tomhed, der ved Corinnas Graværelse herskede overalt, lod ham nu først tilfulde fatte, at det kun havde været hende alene, der havde givet Selskabet Liv og Interesse; han forsøgte at tale til nogle Fruentimre; de svarede ham disse intetbetyd-

dende Talemaader, som man betjener sig af, naar man ikke vil røbe sine sande Følelser eller Meninger; forudsat, at de som anvende disse Talemaader have Noget at skjule. Han nærmede sig nu enkelte Grupper af Mænd, der, efter Stemme og Gebærder at domme, ivrigt disputerede om de vigtigste Gjenstande; men han hørte de elendigste Anliggender omtale paa den simpleste Maade. Nu satte han sig hen som rolig Tilskuer af den ugrundede, hensigtsløse Travlhed, der findes i de fleste store Selskaber; i Italien er MiddelmAADighed desuagtet en temmelig godmodig Personage; den besidder kun en ringe Grad af Forfængelighed saavelsom af Ekinsyge, men megen Velwillie mod overlegne Evner, og om den end trætter ved dens Byrde, fornærmer den idetmindste næsten aldrig ved dens Fordringer.

Det var imidlertid disse samme Selskaber, der for faae Dage siden havde forekommet Osvald saa tiltrækkende; den, vistnok kun ringe, Vanskelighed han der fandt i at tale med Corinna; den Iver hvormed hun søgte at nærme sig ham, naar Høflighed havde nødet hende til at indlade sig med Andre; den Overensstemmelse, der herskede i deres Jagttagelser over Selskabet; den Fornøjelse, Corinna fandt i at fladre i Nærheden af Osvald og

umiddelbar til ham henvende sine Bemærkninger, hvis Betydning kun han alene fattede, havde bevirket saa forskjellig Underholdning, at hver Plet af denne Sal erindrede Osvald om de blide, pikante og behagelige Øjeblikke, han her havde nydt, og som havde bragt ham til at troe at det var i selve Kredsen han fandt saamegen Fornøjelse. O, sagde han, idet han gik derfra, her, som alle andre Steder i Verden, er det kun hende der fremtryller Liv; langt heller vil jeg, saalænge hun er borte, begrave mig i den dybeste Eensomhed. Hendes Savn vil være mig mindre smerteligt, naar intet, af hvad som omgiver mig, ligner Blåden.

Tiende Bog.

Den stille Uge.

Første Kapitel.

Dsvald tilbragte næste Dag med at besee nogle Munkelostres Haver. Først besøgte han Kartheuserklosteret; førend han gik derind tog han de to egyptiske Løver, der staae strax uden for Klostersporten, i Øjesyn; disse Løver have et mærkeligt Udtryk af Kraft og Hvile; i deres Physiognomie ligger Noget, hverken dyrist eller menneskeligt; de synes at være en egen Naturkraft, og man finder, ved at see dem, det begribeligt at de hedske Guder bleve fremstillede under dette Sindbillede.

Kartheuserklosteret er bygget paa Ruinerne af de Diokletianske Bade, og Kirken, ved Siden af Klosteret, er prydet med de Granitsøjler man der har fundet. Med megen Iver vise Munkene Fremmede disse Søiler; thi det Eneste, der endnu

knytter dem til Verden, er den Deeltagelse, de have for Ruinerne. Kartheusernes Levemaade forudsætter enten en overordentligen indskrænket Forstand, eller den ædlest, uforanderligste Begejstring af religiøse Følelser. Disse ensformige Dage, der, uden afvejlende Begivenheder, henrinde, den ene efter den anden, erindre om det berømte Vers:

Tiden sover paa ødelagte Kloder ubevægelig. Det synes at man der kun ejer Livet for at skue Døden. Med en saa ensformig Tilværelse at besidde en levende Aand, maatte være den grusomste Straf. I Midten af Klosteret have sig fire Cypresser. Dette mørke, stumme Træ, som Vinden neppe formaaer at bevæge, gjør ikke Opholdsstedet mere livligt. Strax ved Cypresserne er et Springvand, hvis matte, langsomme Straaler neppe høres; man skulde sige at de ere det Timeglas, der bedst svarer til denne Ensomhed, hvor Tiden saa tyft og stille henrinder. Stundum trænger Maanen med dens blege Lys derind, og dens Tilfyneladelse og Forsvinden ere en Begivenhed i dette ensformige Liv.

Disse samme Mennesker vilde dog, dersom de vare vantede dertil, Krigen, med al den rastløse Daad, neppe kunne tilfredsstille. De for-

fljellige Sammenføjninger af den menneskelige Skjæbne her paa Jorden ere en uudtømmelig Gjenstand for Betragtninger. Tusinde Ting foregaae i Sjælens Jnderste, tusinde Baner, udvikles, der af ethvert Individ danne en Verden og dens Historie. Fuldkommen at udgranske et Menneske vilde være en Levetids Studium; hvad forstaaer man vel ved det Ord: Menneskekundskab? at beherske dem, det er muligt; men begribe dem, det kan alene Gud.

Fra Kartheuserne gik Osvald hen til Bonaventuras Kloster, der er bygget paa Ruinerne af Neros Palais; der, hvor af et samvittighedsløst Menneske saamange Forbrydelser ere udøvede, seer man nu de arme Munkke, kvælede af Samvittighedstvivl, for selv de mindste Forseelser at paalægge sig de grusomste Straffe. — Vi haabe blot, sagde en af disse Munkke, at i vor Dødsstund vore Synders Mangfoldighed ikke skal overgaae vor Bod. — Ved Indgangen til Klosteret stødte Melvil med Foden mod en Faldør; han spurgte, hvad den brugtes til. Dermed blive vi begravede, svarede en af de yngste Munkke, der allerede var sygelig af den usunde Luft. Man maae forundre sig over, hos Sydens Beboere,

der dog saameget frygte for Døden, at finde saamange Indretninger der minde om den; men det ligger i Naturen, gjerne at ville sysselsætte sig med de Forestillinger man frygter for. Det er som en Sergmodigheds Ruus, der viser Sjelen den Velgjerning, udelukkende at opfylde den.

En antik Barnesarkofag tjener der til Vandespjring. Det skønne Palmetræ, der pryder Rom, er det eneste Træ disse Munkte have i deres Have; men de bekymre sig ikke om udvortes Gjenstande; deres Klosterregler ere altfor strænge, til ikke aldeles at underkue deres Aand. Deres Blik ere vendte mod Jorden, langsom er deres Gang; de gjøre i ingen Henseende Brug af deres egen Villie. De have frasagt sig Herredømmet over dem selv: saa byrdefuldt er dette Herredømme for den sørgelige Besidder! Dette Sted gjorde ikke synderlig Virkning paa Osvald; Phantasten oprøres ved en saa aabenlys Hensigt, under enhver Skikkelse at erindre om Døden. Det gjør et langt dybere Indtryk naar det er Naturen, og ikke Menneffene, der uformodentlig hos os vakte denne Erindring.

Blide, søde Følelser oprandt i Osvalds Hjerte, da han ved Solens Nedgang traadte ind i Haven ved San Giovanni og Paolo. Munkene i

dette Kloster have langtfrå ikke saa strænge Regler og fra deres Hare har man Udsigt over Ruinerne, af det gamle Rom. Der seer man Koliseet, Forum, alle de endnu staaende Triumfbuer, Obeliskerne og Støtterne. En herlig Udsigt fra et saadant Tilflugtssted! De Tensomme trøste sig over deres Ubetydelighed, naar de skue disse Mindesmærker, der ere oprejste af Menneſker, som nu ikke mere ere til. Osvald spadserede længe under Havens ſkyggefulde Træer, der i Italien ere saa ſjældne. For et Øjeblik betage diſſe ſjønne Træer Udsigten over Rom, ſom om de derved vilde forhøje Nydelfen af at ſee den igjen. Det var paa den Tid af Aftenen, da alle Stadens Klokker lyde til Ave Maria:

. squilla di lontano

Che paja il giorno pianger che' si muore.

Dante.

. Klokkens Lyd, langt borte,
ſom ſynes at beklage den døende Dag.

Efter denne Vedetime plejer man at beregne Tiden. I Italien ſiger man: jeg kommer til Dem en Time før end, eller en Time efter, Ave Maria; den øvrige Inddeling af Tiden, ſaa vel Nat ſom Dag, har ligeledes religiøs Betydning. Osvald nød det beundringsvær-

dige Skuespil: Solen, der langsomt daler mellem Ruinerne og, for et Øieblik, synes, lig de menneskelige Værker, at ville underkaste sig Forgængelighed. Alle de gamle Ideer traadte paany frem for Osvald. Selv Corinna var altfor blomstrende, lovede altfor megen Lykke, til at han i denne Stund skulde have sysselsat sig med hende. Han søgte sin Faders Skygge blandt de himmelske Skygger, der havde modtaget ham. Det forekom ham, som om han med sit Blik, fuldt af Kjærlighed, maatte kunne besjæle Skyerne og i dem see sin udødelige Vens forklarede, rørende Skikkelse; han haabede at Himlen vilde bønhøre hans Ønsker og tilvise ham en velgjørende Lyd, der kunde ligne en Faders Betsignelse.

Andet Kapitel.

Da Lord Melvil ønskede at kjende og studere Italiens Religion søgte han Lejlighed til at høre nogle af de Prædikantene, der i Fasten føre Ordet i Roms Kirker. Han tællede Dagene til han igjen skulde samles med Corinna; i hendes Fraværelse vilde han Intet see, der henhørte til de skønne Kunster, Intet der fik af Indbildningskraften sin Tilløkkelse. Han kunde ej udholde den

Fornøjelse Kunstværker fremkalde, naar Corinna ej tog Deel deri; han tillod sig kun da at nyde Lykken, naar den kom fra hende; Poesien, Malerkunsten, Musikken, Alt hvad der ved uviste Forhaabninger forfjønner Livet, gjorde allevegne ubehageligt Indtryk paa ham, naar hun ej var tilstede.

Det er om Aftenen og ved svag Belysning, Roms Prædikantere i den stille Uge lade sig høre i Kirkerne. Alle Fruentimrene bære da Sorg til Erindring om Jesu Christi Død; en saadan aarlig Sørgesfest, der i saamange Aarhundreder har været saa ofte fornyet, er i høj Grad rørende. Man bliver da virkelig bevæget, naar man kommer midt ind i disse smukke Kirker, hvor Gravene saa vel forberede til Bønnen, men Prædikanten adspredt næsten altid, i faae Øjeblikke, denne Bevægelse.

Hans Prædikestol er en temmelig lang Tribune; med ligesaa megen Iver som Regelmæssighed løber han fra den ene Ende til den anden. Han undslader aldrig, naar han begynder paa en Phrase, at gaae opad og, naar han slutter den, at vende tilbage, ligesom Perpendikulen i et Uhr; han bærer sig derved saa lidenskabelig ad, og gjør saa mange Gebærder, at man skulde troe ham nærværet at glemme Alt. Men det er, om man

saa kan kalde det, et systematisk Raserie, som man tidt faaer at see i Italien, hvor lidenskabelige udvortes Bevægelser ofte kun have en overfladisk Følelse til Grund. Ved Enden af Prædikestolen hænger et Krucifix; Prædikanten tager det ned, kysser det, trykker det til sit Hjerte, og, naar den pathetiske Periode er forbi, hænger han det ganske koldblodigen igjen paa sin Plads. Der er endnu et Middel som de almindelige Prædikantere ofte betjene sig af for at gjøre Effect; det er nemlig den firkantede Bonnet som de have paa Hovedet; de tage den af, sætte den paa, og det med den utroligste Hurtighed. En af disse Talere ivrede mod Voltaire, og isærdeleshed mod Rousseau og gav ham Skyld for vor Tids alders Kjætterie. Han tog sin Bonnet, kastede den midt paa Prædikestolen, bød den forestille Jean Jacques, tiltalede den og sagde: Nu, Du Gensfke Philosoph, hvad har Du at indvende mod mine Grunde? — Han tav nogle Øjeblikke som for at vente Svar; da Bonnetten naturligviis intet Svar gav, satte han den igjen paa Hovedet og endte sin Tale med disse Ord: Nu, da Du er overbevist, saa ville vi ikke tale mere om den Ting.

Slige naragtige Optrin ere ikke usædvanlige blandt Prædikanterne i Rom, thi der er det en Sjældenhed, i det Fag at finde sandt Talent. I Italien agtes Religionen som en almægtig Lov; dens Ceremonier og Øvelser fængsle Indbildningskraften; men paa Prædikestolen sysselsætter man sig langt mindre med Moralen end med Dogmerne, og man søger ikke ved Religionens Ord at trænge ind i det menneskelige Hjerte. Prædikenrethorik, saasom mange andre Grene af Litteraturen, anvendes der blot paa ganske almindelige Ideer, som ikke udtrykke, ikke skildre Noget. En ny Tanke vilde saagodtsom bevirke Oprør mellem disse Hoveder, der paa eensgang ere saa lidenskabelige og saa doorne, at de trænge til en vis Ensformighed der kan berolige dem, og sætte Pris paa den, netop fordi den beroliger dem. I Prædikenerne gives, om man saa kan kalde det, en vis Rang for Ideer og Talemaader; de følge næsten i Orden efter hinanden, og denne Orden vilde forstyrres, dersom Prædikanten talede efter sit eget Sind og lod sine egne Følelser laane sig Ord. Den christelige Philosophie, som søger Analogie mellem Religionen og den menneskelige Natur, er ligesaa lidt som al anden Philosophie kjendt af de italienske Prædikantere. At tænke over Religionen vilde i deres

Vine være næsten ligesaa stor en Forargelse, som at have Meninger imod den, saa vante ere de til at følge gammel Bane isaahenseende.

Italienerne, saavelsom alle andre sydlige Nationer, sætte særdeles megen Pris paa Moder Marias Dyrkelse; i den synes de, paa en Maade, at vise den reneste, æmmeste Hengivenhed for Kvindetjønnet. Men ogsaa i den Henseende betjene Prædikanterne sig af de sædvanlige, overbrevne rethoriske Former, og det er ubegribeligt at man, ved deres Udtryk og Gebærder, ikke bestandigen holder de alvorligste Ting for Spøg.

Kjød af denne trættende Ensformighed, denne affektete Iver gik Osvald hen til Koliseet for at høre Kapucineren, som under aaben Himmel, prædiker ved et af de Altare, der i den indvendige Omkreds betegner den saakaldte Korsets Vej. Hvilken herlig Gjenstand for Betsalenhed er ikke dette Mindested, denne Bane hvor Martyrerne fulgte efter Fægterne! Men man maa ikke vente meget af den stakkels Kapuciner, der af den menneskelige Historie ikke kjender mere end sit eget Levnetsløb. Er man imidlertid saa heldig ikke at høre noget af hans flette Prædiken, bliver man rørt ved de forskellige Gjenstande der omgive ham. Den største Deel af hans Tilhørere ere

Camaldulenserbrødrene, der, saalænge disse religiøse
 Øvelser vare, ere klædte i et slags graae Kappe,
 der aldeles skjuler dem fra Top til Taa; kun
 gennem et Par smaae Åbninger seer man Øjnene
 titte frem; under denne Skikkelse kunde man
 gjerne afbilde Spøgelsier. Saaledes indhyllede i
 dette Klædemon kaste disse Mennesker sig ned med
 Ansigtet mod Jorden og slaae sig for Brystet.
 Naar Prædikanten knæler og raaber: Varm-
 hjertighed og Medlidenhed! falde ligeledes
 alle Tilhørerne paa Knæ og gjentage det samme
 Udraab, der taber sig under Koliseets gamle
 Søjlegange. Det er umuligt andet end i det
 Øjeblik at gennemstrømmes af de helligste Følel-
 ser; dette Raab fra Smerten til Algodheden,
 fra Jorden til Himlen, bevæger Sjelen i dens
 Underste. Osvald bævede, da alle trindtomkring
 ham kastede sig paa Knæ; men han blev staaende,
 for ej at tage Deel i en Gudsdyrkelse han ikke
 bekjendte sig til; dog faldt det ham tungt, ikke
 offentligen at forene sig med hvilketomhelst Døde-
 lige der bøjede Knæ for Gud. Ak! maa ikke
 i Grunden enhver Anraabelse af den himmelske
 Barmhjertighed, uden Forskjel være passende for
 alle Mennesker!

Lord Melvils smukke Skabning og fremmede Væsen vækkede Folkets Opmærksomhed, men det forargede sig ikke over at han ikke knælede; intet Folkeslag er mere tolerant end Romerne; de ere saa vandte til at man kommer til dem blot for at see dem og iagttage dem; og enten det nu er af Stolthed eller af Esterladenhed, søge de aldrig at bibringe Andre deres Meninger. Det er endnu høist besynderligt at, i den stille Uge isærdeles, Mange paalægge sig selv legemlig Straf, og medens de i Kirken fuldbyrde denne, staaer Døren aaben, man kan frit gaae derind, det er dem aldeles ligegyldigt. De bekymre sig ikke om andre Folk; de foretage sig aldrig Noget i den Hensigt at vække Opmærksomhed, ligesaa lidt som de afstaae fra et Forehavende, fordi man betragter dem; de vandre mod deres Ønskers Maal eller deres Fornøjelser, uden at ahne at der gives en Følelse som kaldes Forsængelighed, der ikke har andet Øjemed eller anden Glæde end at blive beundret.

Tredie Kapitel.

Ceremonierne i den stille Uge i Rom ere meget omtalte. Alle Fremmede komme netop dertil i Fasten for at see disse Heitideligheder; da

Musikken i Sixtins Kapel og St. Peters Belysning ere de Eneste i sit Slags, er det meget naturligt at de vække en ret levende Nysgjerrighed; men i Henseende til de egentlige Ceremonier bliver Forventningen langt fra ikke tilfredstillet. De tolv Apostlers Maaltid, hvorved Paven selv opvarter dem og vasker deres Fødder, og overhovedt denne Højtids forskellige Stkke, frnkalde vrende Erindringer; men tusinde uundgaaelige Omstændigheder svække ofte disse Oprins Værdighed og Interesse. De som tage Deel deri have ikke Alle lige Sands derfor, ere ikke Alle lige andægtige; de ofte gjentagne Ceremonier ere for de Fleste af dem blevne til en mekanisk Øvelse, og de unge Præster affærdige Tjenesten ved disse store Højtider, med en Travlsked og Gestsjæftighed der ikke vækker megen Agtelse. Man kan ikke holde sig fra at lægge Mærke til den Maade hvorpaa Enhver udfører sin Bestilling, og derved forsvinder aldeles dette Ubestemte, dette Skjulte, dette Mystiske der passer saa vel til Religionen. Nogles Graadighed efter de Retter man byder dem, Andres Ligegyldighed for de gjentagne Knæbøjninger og for de Bønner der fremsiges, tllintetgjøre meget ofte det Højtidelige ved Festen.

De gammeldags Kostumer, Præsterne endnu bruge, passe meget slet til deres nymodens Frisur; den græske Erkebiskop med sit lange Skjæg er den, som har det meest ærværdige Udseende. Den gamle Skik at neje som Fruentimrene, istedenfor at bukke som Mandfolkene, gjør just heller ikke synderlig alvorligt Indtryk. Kort sagt, der findes ingen Harmonie i det Hele, og man blander det Antike med det Moderne, uden at sørge for at gjøre Indtryk paa Phantasien, eller dog idetmindste at undgaae at adsprede den. Majestætiske og glimrende Religjionsceremonier formaae vistnok at opfylde Sjelen med de ædlestes Gælelser, men man maa vel vogte sig for at disse Ceremonier ikke blive til Skuespil, hvor den Eine spiller en Rolle med den Anden, hvor man iforvejen lærer hvad man skal gjøre, og til hvad Tid man skal gjøre det, naar man skal begynde at bede og naar man skal holde op, naar man skal knæle og naar man igjen skal rejse sig; regelmæssige Hofceremonier i et Tempel lægge Baand paa Hjertets frie Sving, der alene giver Mennesket Forhaabning om at nærme sig Guddommen.

Næsten alle Fremmede gjøre disse Bemærkninger; men den største Deel af Romerne blive ikke kjede af disse Ceremonier der hvert Aar skæn-

ker dem fornyet Glæde. Det er et Hovedtræk i Italienernes Karakter, at deres for hvert Indtryk aabne Sjæl ikke leder dem til Ubestandighed, og at deres Fyrighed ikke gjør dem Afverling nødvendig. De ere i alle Ting taalmodige og standhaftige; deres Indbildningskraft forskjønner Det de ere i Besiddelse af; den sysselfætter deres Liv, uden at forurolige det; de finde Altting herligere, kosteligere, skønnere end det virkeligen er; naar andens steds Forsængeligheden røber sig ved Fortrydelse over Andres Fortrin, leder derimod Italienernes Forsængelighed, eller rettere den Jld og det Liv de besjæles af, dem til at finde Glæde i at beundre.

Efter Alt hvad Lord Melvil havde hørt af Romerne om Højtidelighederne i den stille Uge, havde han ventet disse skulde gjort langt mægtigere Indtryk paa ham. Han savnede de ædle, simple Ceremonier ved den anglikanske Gudsdyrkelse. En meget ubehagelig Stemning kom han hjem; det er saa smerteligt ikke at blive rørt over Ting der burde kunne røre os; man holder da sig selv for føleløs, og man frygter for at have tabt Evnen til Begejstring, uden hvilken Tænkraften kun vilde tjene til at fatte Modbydelighed for Livet.

Fjerde Kapitel.

Men Langfredag tilbagegav Lord Melvil de religiøse Følelser han de foregaaende Dage med Bedrøvelse havde savnet. Corinna skulde nu komme tilbage; snart skulde han nyde den Lykke at see hende; Kjærligheds søde Forhaabninger stemme saa vel overeens med hellig Andagt; det er kun det fremkunslede Liv i Verden, der ganske afvender Sindet derfra. Osvald gik hen i det Sixtinske Kapel for at høre det over hele Europa berømte Miserere. Det var endnu Dag da han kom derind; han saae Michel Angelos hyperlige Malerier, der forestille den yderste Dom, med al denne frygtelige Kraft der egner saavel Gjenstanden som det Talent der har behandlet det. Michel Angelo har ganske indstuderet sig Dante; ligesom Digteren, saaledes fremstiller og Maleren mythologiske Personer i Jesu Christi Nærværelse; men han gjør næsten altid Hedenskabet til et ondt Princip og karakteriserer de hedenske Fabler under Djævelens Skikkelse. Paa Kapellets Hvalving seer man Profheterne og Sibyllerne som de Christne kalde til Vidner *); en Flok af Engle omringe dem, og

*) Teste David cum Sibylla.

denne saaledes bemalede Hvalving synes at flytte os Himlen nærmere; men denne Himmel er mørk og frygtelig; sparsomt trænger Dagens Skjær ind gennem Vinduesrunderne, som kaste mere Skygge end Lys over Malerierne; Mørket forstørrer end mere disse vældige Figurer; vellugtende Røgelse, der har Noget døddningagtigt ved sig, opfylder Luften; Alt forbereder til det dybe Indtryk Musikken bevirker.

Medens Osvald stod der, hensunken i Betragtninger over alle disse Gjenstande som omgave ham, saa han Corinna træde ind i Fruentimrenes Chor, bagved Gitteret der adskiller dem fra Mandfolkene; Corinna, som han endnn ikke havde haabet at see, stod der pludseligen for ham; hun var sortklædt, hendes Kinder vare blege af Savnets Kummer, og da hun blev ham vaer, skjælvede hun, saa hun maatte holde sig ved Rækværket, for at kunne gaa videre frem; i samme Øjeblik begyndte M i s e r e t.

Stemmerne, der til Fuldkommenhed ere øvede i denne rene ældgamle Sang, komme fra en Tribune ved Enden af Hvalvingen; man seer slet ikke det syngende Personale; Musikken synes at svæve i Luften; Dagen svinder lidt efter lidt og Kapellet bliver alt mørkere og mørkere. Det var ikke denne vellystfulde, lidenskabelige Musik, som Osvald

og Corinna havde hørt otte Dage tilforn; det var en fuldkommen gudelig Musik, der stemte Sjelen til at frasige sig det Jordiske. Corinna knælede ved Gitteret, fordybet i det helligste Sværmerie. Det syntes hende at det i et saadant Øjeblik maatte være sødt at døe, dersom Sjelens Adskillelse fra Legemet kunne fuldbyrdes uden Smerte, dersom en Engel pludseligen paa sine Vinger bortførte Sjelene og Tænkraft, guddommelige Gnister der vendte tilbage til deres Udspring: da vilde Døden, saa at sige, kun være Hjertets frivillige Handling, kun være en inderlig, brændende Bøns Opfyldelse.

Misererere, det vil sige: Forbarm dig over os, er en Psalme sammensat af Vers, der vekselsviis udføres paa en meget forskjellig Maade. Til det ene Vers tone himmelske Melodier, og det næste Vers, der udføres som Recitativ, brummes med en huul og raa Stemme; man skalde sige at det var et Svar fra haarde Hjerner til sølende Sjæle, at det var det virkelige Liv der tilintetgjorde og tilbagestødte de Frommes Løfter; naar det skønne Chor begynder er det som om man paany fødtas til Haabet; men naar man igjen hører det recitative Vers, griebes man atter af frygtelig Kulde; det er ikke Skræk, det er Begjæstringen der taber Modet. Men det sidste Par

tie, endnu mere rørende og ophøjet end de foresaaende, efterlader i Sjelen et reent og saligt Indtryk: Gud skænke os i Dødens Stund en saadan Følelse!

Man slukker nu Lyse, Marked tager til; Propheternes og Sibyllernes Figurer vise sig som Spøgelse indhyllede i sort Gewant. Dyb Tavs-
hed hersker; i denne Sjelens Stemning vilde hvert Ord være piinsigt at høre. Naar den sidste Tone hendsrer, gaar Enhver langsomt og tyst derfra; det synes som om de frygtede for at vende tilbage til denne Verdens simple Anliggender.

Corinna fulgte med Processionen til St. Peterskirken, hvis eneste Belysning da kun bestaaer i et illumineret Kors; dette Smertensminde, der lysende straaler i denne umaadelige Bygnings udstrakte Mørke, er det skønneste Symbol paa Christendommens Lys midt i Livets Nat. I Frastand svæver et mat Skin henover de Statuer der pryde Gravene. De mangfoldige Menneker, man seer forsamlede inden disse Hvælvinger, synes at være Døerge i Sammenligning med de Dødes Billeder. Paa den, trindtom Korset, mest oplyste Plads, knæler Paven, klædt i hvidt Kostume, og bag ved ham, alle Kardinalerne. Omtrent en halv Time forblive de saaledes hensunkne i den dy-

beste Favshed; det er umuligt andet end at blive vort ved dette Optrin. Man veed ej hvorefter de bede, man hører kun deres lønlige Sukke; men de ere gamle, de gaae foran os mod Graven; naar Naden kommer til os at staae paa dette strækkende Trin, da være Gud saa naadig mod os at forædle vor Alderdom, saa at de sidste Dage af vort Liv maa vorde de første af Udødeligheden!

Ogsaa Corinna, den unge, skønne Corinna knælede bagved Præsternes Følge, og det milde Lys, der skinnede henover hendes Ansigt, gav hende et blegt Udseende uden dog at svække hendes Øjes Glæde. Saaledes betragtede Osvald hende som et henrykkende Maleri, som et højere tilbedet Væsen. Da Bønnen var tilende, rejste hun sig; endnu vilde Osvald ikke nærme sig til hende, thi han ærede den gudelige Andagt, han troede hende endnu forbyttet i; men nu kom hun hen til ham, med et levende Udtryk af Lykke; denne Følelse blandede sig i alt hvad hun gjorde, og med fyrig Munterhed underholdt hun sig med dem som talte til hende; thi Kirken var nu paa eengang blevet som en offentlig Spadseregang, hvor man samledes for at tale om Forretninger eller Fornøjelser.

Denne Bøjelighed, der saaledes var istand til at gaae over fra den ene forskjellige Stemning til den anden, forbavsede Osvald, og Skøndt Corinnas Glæde gjorde ham lykkelig, blev han dog forundret over ikke at finde hos hende ringeste Spor af den Bevægelse hun hele Dagen havde været i; han begreb ikke, hvorfor man vilde tillade at denne Skønne Kirke skulde paa en saa højtidelig Dag være Roms Kaffehuus, hvor man samlede sig for at more sig; og da han saa Corinna, midt i Sværmen, tale med saa megen Fyrighed og ikke tænke paa de Gjenstande der omgav hende, fattede han Mistro om den Letsindighed hun vel kunde være istand til; hun mærkede det strax, og idet hun pludselig traadte ud af Kredsen, tog hun Osvald under Armen, for at spadserere omkring i Kirken med ham. Jeg har aldrig tilforn, sagde hun til ham, forklaret mig for dem, ihenseende til mine religiøse Meninger, tillad at jeg idag taler derom med Dem; maaskee lykkes det mig derved at adsprede den Mistanke der er vaagnet hos Dem.

Femte Kapitel.

Den Forskiel, der er i vor Religion, kjære Osvald, vedlev Corinna, er Grunden til den løn-

lige Dadel som De ikke kan undertrykke. Deres Religion er stræng og alvorlig, vor er livlig og fuld af Æmhed. Man troer i Almindelighed at den katholske Lære er strængere end den protestantiske, og det kan maaſkee være Tilfældet i de Lande hvor der har været Kamp mellem begge Religioner; men i Italien have vi ikke havt Religionsſtridigheder, da derimod i England det Modſatte har været Tilfældet; som en Følge deraf har, i Italien, Katholicismen antaget en blid og overbærende Karakter, og for i England at udrydde denne Lære, har Reformationen væbnet ſig med den ſtorſte Strænghed i Grundſætninger og Moral. Vor Religion, der er lig de Gamles Tro, beſjeler Kunſten, begeſtrer Digteren, og ſmelter, ſaa at ſige, ſammen med alle vort Livs Nydelſer, imedens at Deres Religionslære, ved at indføres i et Land hvor Fornuſten herſker over Phantaſien, har antaget en Karakter af moralk Hærdhed, ſom den aldrig afviger fra. Vor Religion taler i Kjærlighed, Deres byder i Pligtens Navn. Vore Grundſætninger ere liberale, vore Lærefætninger ubetingede; i Anvendelſen deraf, læmpes dog vor orthodoxe Deſpotismus efter de ſærdeles Omſtændigheder; Deres Religionsfrihed byder uden Undtagelſe at agte dens Love. Wiſt

er det at Katolicismen paalægger dem, som indtræde i Munkordenen, den strængeste Bod; men naar denne Stand er et frit Valg er den et mystisk Forhold mellem Guddommen og Mennesket; men de verdslige Stænders Religion er i Italien en jevnlig Kilde til rørende Følelser. Tro, Haab og Kjærlighed ere Dyderne i denne Religion, og alle disse Dyder behude og stænke Lykke. Det er saa langt fra at vore Præster nogeninde, forbyde os den rene Glædesfølelse, at de tvertimod lære os at denne Følelse er Taknemmelighed for Skaberens Velgjerninger. De fordre kun af os, at udeve saadanne Handlinger, der vise Agtelse for vor Religion og det Ønske at behage Gud: Medlidenhed med Ulykkelige, og Anger over vore Feil. Men de nægte os ikke vore Synders Forladelse naar vi ivrigt bede derom, og her, mere end andenseds, indskyder Hjertets Tilbøjelighed overbærende Medlidenhed. Sagde ikke Jesus Kristus om Magdalena: meget skal være hende tilgivet, thi meget har hun elsket. Disse Ord bleve sagte under en Himmel ligesaa skøn som vor; denne samme Himmel anraaber for os Guddommens Barmhjertighed.

O, Corinna, sagde Melvil, hvor skal jeg kunne bestride saa søde Ord, som mit Hjerte saa

højligen trænger til; og dog vil jeg gjøre det, thi det er ikke een Dag jeg elsker Corinna; med hende haaber jeg en lang Fremtid af Lykke og Dyd. Den sande Religion bestaaer i, ved Opofrelse af vore Lidenstaber og Udøvelse af vore Pligter, at bringe det Høieste Væsen en daglig Hylding. Menneskets Moralitet er hans Gudsdyrkelse; det var et uværdigt Begreb om Skaberen, at forudsætte han vilde fordre af Skabningen hvad der ikke havde dens intellektuelle Fuldkommenhed til Øjemed. En Fader, der er det ædle Billede af en algod Herre, fordre kun af sine Børn hvad der kan gjøre dem bedre eller lykkeligere; hvor kan man da forestille sig at Gud skulde fordre af Mennesket hvad der ikke havde Hensyn til Mennesket selv. Hvilke forvirrede Begreber herske ikke blandt denne Nation, og det blot fordi den plejer at ansee religiøse Skikke for vigtigere end moralske Pligter. De veed selv at efter den stille Uge begaaes i Rom de fleste Mord. Folket troer i Fasten at have, saa at sige, samlet Fonds af Bødsfærdighed, som de siden ødste paa Snigmord. Man har seet Forbrydere, der, endnu ganske dryppende af den Myrdedes Blod, gjøre sig Samvittighed af at spise Kød om Fredagen; de søve Sjæle som man har indbildt at den største Forbrydelse bestaaer i

Ulydighed mod Kirkens Skikke, udtømme desaa
gaaende deres Samvittighed og betragte Guddoms
men ligesom de verdslige Regjeringer, der sætte
højere Pris paa Underdanighed under deres Magt
end paa nogen anden Dyd; Hofmandens Forholde
ere saaledes satte istedenfor den Frefrygt Skaber
ren indgyder, ret som om de vare Kilden til og
Beføhningen for en samvittighedsfuld og ædel
Bandel. Ganske henvendt paa udvortes Tegn fris
tager den italienske Katholicismus for at anstille
Betrægtninger og at samle de forskjellige Gjen
stande til et Heelt. Naar Skuespillet er tilende
ophører Indtrykket; man har gjort sin Pligt, og
man er ikke, som hos os, endnu længe efter hen
sunket i de Tanker og Følelser der udspringe naar
man strængt vil prøve sine Handlinger.

De er stræng, min kjære Osvald, svarede
Corinna, og det er ikke første Gang jeg har mærket
det. Bestod Religionen blot i nøjagtig Opfyldelse
af Pligter, hvad var den da vel andet end Philo
sophie og Fornuft? og hvilke Følelser af Andagt
vilde vel udvikle sig hos os dersom det var vort
Hovedsæmme at undertrykke Hjertets Følelser?
Stoikerne vidste om Pligterne og strænge Sæder
omtrent ligesaameget som vi; men hvad der skyl
des Christendommen eene, det er den religiøse Be

gejstring der knytter sig til alle Sindsbevægelser. Det er Evnen til at elske og at beklage; det er den Følelsens og Overbærelsens Gudsdyrkelse der saa herligen hjælper Sjelen til at opsvinge sig mod Himlen. Hvad betyder vel Lignelsen med den forlorne Søn? det er Kjærlighed, oprigtig Kjærlighed, der foretrækkes endog for den omhyggeligste Opfyldelse af alle Pligter. Denne Søn havde forladt sin Faders Huus medens hans Broder var bleven der tilbage, han havde styrtet sig i alle Verdens Forlystelser medens hans Broder intet Øjeblik var afveget fra det huslige Livs Regelmæssighed; men han kom tilbage, men han græd, men han elskede, og hans Fader helligholdt ved en Fest hans Tilbagekomst. Ak! vistnok er, i vor Naturs Hemmeligheder, det, at elske, og stedse at elske, det eneste der er bleven os tilovers af vor himmelske Arv. Vore Dyder selv berøe ofte altfor meget paa vore Stillinger i Livet til at vi altid skulde kunne indsee hvad der er godt, hvad der er bedre, og hvad lønlig Følelse der leder og forvirrer os. Jeg anraaber min Gud om at lære mig hvordan jeg skal tilbede ham, og jeg føler i de Taarer jeg sælde, Virkningen af mine Bønner. Men for at holde sig i denne Stemning ere de religiøse Skikke mere nødvendige end man troer;

det er et vedvarende Forhold til Guddommen; det er daglige Handlinger der intet Hensyn have til Livets Anliggender, men blot gjælde hiin usynlige Verden. De udvortes Gjenstande bidrage ogsaa særdeles meget til hellig Andagt; Sjelen synker tilbage i sig selv, dersom ikke de skønne Kunster, store Mindesmærker, harmoniske Sange oplive den poetiske Aand der ellers er den religiøse Aand.

Endog det simpleste Menneske, naar han berber, naar han lider, naar han sætter Forhaabning til Himlen, føler i sit Inderste Noget han som Milton, som Homer, eller som Tasso vilde udtrykke, dersom Opdragelsen havde lært ham at indklæde sine Tanker i Ord. Paa Jorden gives kun to Klasser af Mennesker: den som føler Begejstring og den som foragter den; alle de andre Forfjelsligheder ere Samfundets Bærf. Hiin har ikke Ord for sine Følelser, denne veed hvad han skal sige for at skjule sit Hjertes Tomhed. Men den Kilde der ved Himlens Røst springer ud fra Klippen, denne Kilde er det sande Talent, den sande Religion, den sande Kjærlighed.

Den Pragt ved vor Gudsdyrkelse, disse Malerier hvor de knælende Helgene i deres Blik udtrykke en vedvarende Bøn, disse Statuer henstillede paa Gravene som om de paa hiin Dag

Kulde opvaagne tilligemed de Døde; disse Kirker
 og disse umaadelige Hvælvinger staae i nøje For-
 hold til de religiøse Begreber. Jeg holder af
 denne glimrende Hyliding Menneskenes yde,
 hvor der hverken loves dem Rikdom eller Magt,
 hvor de kun straffes eller belønnes af deres eget
 Hjerte; da er jeg mere stolt af at være Menneske;
 da sporer jeg Uegennyttighed hos Mennesket, og
 drev man end altfor vidt denne Pragt, jeg vilde
 dog holde af denne Ødselhed med jordiske Rigdom-
 me for et andet Liv, med Tiden for Evigheden;
 der bæres Omfarg nok for den Dag imorgen, der
 bæres Omfarg nok for de jordiske Anliggender;
 O, hvor jeg elsker Det der er unyttigt dersom
 vor Tilværelse kun er et besværligt Arbejde for
 en elendig Binding. Men dersom vor Vandring
 paa Jorden fører til Himlen, hvad bedre kan man
 da gjøre end at opløste Sjelen saa at den, selv inden
 for de Stranker der omgive den, kan føle det Uen-
 delige, det Usynlige og det Evige.

Jesus Christus lod en svag, og maaskee an-
 grende Kvinde salve hans Fødder, med den kosteligste
 Olie, han hørte dem som raadede ham at giem-
 me denne vellugtende Salve til et nyttigere Brug:
 lad hende i Fred, sagde han, thi jeg
 er kun kort Tid iblandt eder. Al, Al

hvad der er godt, hvad der er ædelt paa Jorden,
 er kun kort Tid iblandt os; Alderdom, Svaghed,
 Døden tilintetgjøre hastigen denne Dugdraabe som
 falder fra Himlen og kun hviler paa Blomstret.
 Kjære Osvald! lad os da sammenblande Kjærlig-
 hed, Religion, Genie, Solen og duftende Vel-
 lugt, Musik og Poesie; Atheisme bestaaer kun i
 Kulde, Egennytte og Nedrigheid. Jesus Christus
 sagde: hvor to eller tre ere i mit Navn
 forsamlede der vil jeg være midt
 iblandt dem. Og hvad er det, o, min Gud!
 i Dit Navn at være forsamlet, dersom det ikke
 er at nyde Din skønne Naturs herlige Gaver,
 bringe Dig dem til Offer, takke Dig for Livet, og
 isærdeleshed takke Dig naar et Hjerte, skabt af
 Dig, stemmer i fuldkommen Harmonie med vort!
 Himmelsk Begejstring oplivede Corinnas Ans-
 syn. Neppe kunde Osvald afholde sig fra, midt
 i Templet at knæle for hende; længe tav han, for
 at nyde den Glæde at gjenkalde sig hendes Ord;
 og i hendes Blik at finde Præget af dem. Dog,
 tilsidst maatte han svare; han vilde ikke give Slip
 paa en Sag der var ham saa kjær. Corinna
 sagde han, tillad deres Ven endnu nogle Ord.
 Troe mig, mit Hjerte er ikke haardt, nej, Corinna,
 det er det ikke; Jeg fordrer kun Strængheid i

Grundsætninger og Handlinger, fordi den giver Følelsen mere Dybde og Varighed. Naar jeg fordrer Fornuft i Religionen, det vil sige, naar jeg forkaster de modstridende Læresætninger, og de Midler Menneskene betjene sig af for at virke paa hinanden da er det fordi jeg saavel i Fornuften som i Begejstringen erkjender Guddommen; og taaler jeg ikke at man berøver Mennesket nogen af dets Evner, da er det fordi jeg føler han trænger til dem alle for at kunne erkjende en Sandhed, Betragtningen, ligesaa fuldt som Hjertets Instinkt, aabenbarer, nemlig: Guds Tilværelse og Sjælens U dødelighed. Hvad kan man endnu føje til disse ædle Forestillinger, til deres Forbindelse med Dyden; hvad kan man endnu tilføje, som de ikke ere ophøjede over. Jeg vover at sige, at den poetiske Begejstring, der skjænker Dem, Corinna, saa usigelig Tillokkelse, ikke er den gavneligste Gudsfrygtighed. Hvor kan man i en saadan Stemning forberede sig til de utallige Oposse- relser Pligten byder? Det var kun i Sjælens højere Sving der gaves Aabenbaringer, da Menneskets, saavel nærværende som tilkommende Bestemmelse var omtaaget af Skyer; men os, som den, formedelst Christendommen, er bleven klar og bestemt, os kan Følelsen være Belønning, men bør

aldrig være vor eneste Vejleder. Det er de Saliges Tilværelse De skildrer, men ikke de Dødeliges. Det religiøse Liv er en Kamp og ikke en Hymne. Dersom vi ikke her i Verden havde saavel vore egne som Andres onde Tilbøjeligheder at kæmpe imod, vilde i Grunden den eneste Forskjel blandt Mennesker bestaae i kolde og begejstrede Sjæle. Mennesket er en haardere og frygteligere Skabning end Deres Hjerte afmaler ham; Fornuft i Gudsfrygtigheden og Myndighed i Pligten ere en nødvendig Tømme paa hans hovmodige Bildfarelser.

Fra hvilken Side De end betragter den udvortes Pragt og de mangehaande Skikke ved Deres Gudsdyrkelse, maa De tro mig, kjæreste Corinna! at Beundring af Alverden og dens Skar her bliver altid den første blandt alle Gudsdyrkelser; den opfylder Phantasien, og aldrig kan selv den nøieste Undersøgelse finde Noget unyttigt eller urimeligt i den. De Læresætninger, der krænke min Fornuft, kjøle ogsaa min Begejstring. Man maa tilstaae at denne Verden er en Hemmelighed, vi hverken kan fornægte eller gennemsøge, og det var en Daare som vilde vægre sig ved at troe Alt hvad han ikke kunde forklare sig; men Alt hvad som er modstridende er bestandigen Menneskenes Værk. Hemmeligheden, saaledes som Gud

gav os den, er langt ophøjet over Forstændens Lys, men staaer ikke i Modsigelse med den. En tykt Philosoph har sagt: jeg kjenner i Verden kun to skjønnere Ting: den stjernefulde Himmel over vore Hoveder, og Pligtsfølelsen i vore Hjertener. Sandhed! alle Skabningens Underværker ere forenede i disse Ord.

Førend jeg lærte at kjende Dem, Corinna, troede jeg at en simpel og streng Religion, langt fra at udtørre Hjertet, var den eneste der kunde sammentrænge og forevige Tilbøjelighederne. Jeg har seet den strengeste og mest skyldfri Wandel udvikle hos en Mand den uudsigteligste Kjærlighed; jeg har seet ham vedligeholde endnu paa sine gamle Dage en Sjælens Jomfruelighed, som Livens Skabernes Storme og de Fejs, de forlede til, nødvendigen havde maattet tilintetgjøre. Anger er vistnok en herlig Ting, og jeg behøver, mere end nogen Anden, at troe paa dens Virksomhed; men gjentagen Anger svækker Sjelen; det er en Følelse som kun eengang fornyer Sjælens oprindelige Kraft; det er en Freløsning der iværksættes i Sjælens Jnderste, og dette store Offer kan ej gjentages; naar den menneskelige Svaghed vænner sig dertil, taber den Kraften til Kjærlighed; thi til

Kjærlighed, idetmindste til standhaftig Kjærlighed, behøves Kraft.

Jeg har lignende Indvendinger mod den pragtfulde Gudsdyrkelse, som, efter deres Mening virker saa livligen paa Phantasien. Indbildningskraften er, troer jeg, beskeden og tilbageholden ligesom Hjertet. De Indtryk, man paatvinger den, ere mindre mægtige end dem der hidrøre fra den selv. Jeg har, mellem de Cevenniske Bjerge, en Aftenstund, hørt en protestantist Præst prædike. Han paakaldte Skyggerne af de Franskmænd, der, af deres Brødre udjagede og forviste, her havde fundet et Hvilested. Han lovede deres Venner at de i en bedre Verden skulde gjenfinde dem. Han sagde at et dydigt Liv forvissede os om denne Lykke: gjører Godt mod Menneskene, lade hans Ord, at en Gud kan helbrede Smertens Saar i Eders Bryst. Han yttrede Forbavselse over den Ubøjelighed og den Haardhed det ene Menneske viser mod det andet, da begge dog kun ere Døgnskabninger; han udviklede denne frygtelige Tanke om Døden, som de Levende have fattet men aldrig vil kunne udtømme. Alt, hvad han sagde, var sandt og rørende; Ordene harmonerede fuldkomment med Naturen. Strømmen, hvis Brusen man lange borte hørte, og Stjer-

vernes funklende Lys syntes, kun under en anden Skikkelse, at udtrykke samme Tanke. Det var Naturen der viste dens Pragt, denne eneste Pragt, hvis Højtider ikke krænte den Ulykkelige; og denne stolte Simpelted bevæger Sjelen langt inderligere end glimrende Ceremonier.

To Dage efter denne Samtale, Paaske-dag, var Corinna med Lord Melvil tilstede paa St. Peterspladsen, i det Øjeblik Paven træder ud paa den højeste Altan af Kirken og anraaber Himlen om den Betsignelse, som han vil udgyde over Jorden; naar han udtaler disse Ord: over Staden og over Verden (*urbi et orbi*) kaster hele Folket sig paa Knæ; Corinna og Melvil følede i dette Øjeblik at enhver Gudtjeneste er den ene den anden lig. Religionen knytter et inderligt Bånd mellem Menneskene, naar ikke Fanatisme og Egennytte have gjort den til en Gjenstand for Misundelse og Had. At bede tilsammen, i hvilket som helst Sprog, hvilket som helst Bønner, er det mest rørende Broderskab af Haab og Sympathie, Mennesket kan indgaae her paa Jorden.

Sjette Kapitel.

Paaskefesten var forbi, og endnu taledes Corinna ikke om at opfylde sit Løfte, at betroe Lord Melvil sin Historie. Fornærmet over hendes Tavshed sagde han en Dag, i hendes Paahør, at man roste meget Neapel for dens Skønhed, og at han havde Lyst til at rejse derhen. Øjeblikkeligen gennemskuede Corinna hvad der foregik i hans Hjerte; hun gjorde ham det Forslag at rejse med ham, og troede, ved dette afgjørende Beviis paa sin Kjærlighed, at forhale den Tilstaaelse han fordrede af hende. Desuden tænkte hun, at rejste han med hende, var det hans Hensigt at hellige hende sit Liv. Med Uengstelighed ventede hun hvad han vilde sige, og hendes Blik saagodtsom bønfuldt ham om et tilfredsstillende Svar. Øjeblikket kunde ikke modstaae; han var iførstningen bleven overrasket saavel ved Tilbudet som ved den ukunstlede Maade hun yttrede det paa; et Øjeblik betænkte han sig, men da han mærkede hendes Forvirring, hendes indvortes Bevægelse, da han saa hendes Øjne fyldes med Taarer, da besluttede han at de vilde rejse sammen; han eftertænkte ikke Vigtigheden af en saadan Beslutning. Corinna var henrykt af Glæde

thi i dette Øjeblik satte hendes Hjerte ubegrændset Tillid til Osvalds Kjærlighed.

Dagen var bestemt, og den søde Udsigt at rejse sammen forjog enhver anden Tanke. Det morede dem at gjøre Anstalter til Rejsen, og enhver af disse Tilberedelser var en Kilde til Fornøjelse. Lykkelige Stemning, hvori enhver Foranstaltning i Livet har en særdeles Tilløkkelse, i det den knytter sig til en eller anden Hjertets Forhaabning! Kun alt for tidlig kommer den Tid da Tilværelsen, hver enkelt Stund som det Hele, er til Byrde, da hver Morgen kræver en Anstrængelse for at udholde Opvaagnelsen og henløbe Dagen indtil Aften.

I samme Øjeblik, da Lord Melvil gik fra Corinna for at gjøre de sidste Tilberedelser til Afrejsen, traadte Grev d'Erfeuil ind til hende; hun fortalte ham den Plan, hun og Melvil havde aftalt. — Hvad, sagde d'Erfeuil, det har De isinde at ville gjøre! De vil rejse alene i Selskab med Lord Melvil, uden at han er Deres Gemal, eller dog i det mindste har lovet at blive det! og hvad vil der blive af Dem dersom han forlader Dem? Hvad der i enhver Stilling i Livet, svarede Corinna, vilde blive af mig, dersom han ophørte at elske mig: den ulykkeligste Skabning i

Verden, — Nu vel, men naar De saa ikke har gjort Noget der i Verdens Øjne nedsetter Dem, bliver De dog derfor altid den Samme. Den Samme! raabte Corinna; den Samme, naar mit Livs dybeste Følelse er forstyrret, naar mit Hjerte er bristet! — Men det maa Publikum ikke vide, og naar De kun skjuler det, kan De ikke tabe Noget i den offentlige Mening. — Og hvorfor bryde sig om denne Mening, svarede Corinna, naar det ikke var, for i den Elskedes Øjne at erholde endnu større Ynde? — Man ophører at elske, gjentog Greven, men man ved: bliver at leve i Samfundet og trænge til det. — Al! svarede Corinna, dersom jeg kunde forestille mig at der vilde komme en Dag, da Osvalds Kjærlighed ikke for mig vilde være Alt i Verden, da havde jeg allerede ophørt at elske ham. Hvad er vel Kjærlighed naar den forudsæer, naar den beregner, det Øjeblik den ikke mere skal være? Er der i denne Følelse noget Helligt, bestaaer det deri at alle andre Følelser maa vige for den, og at den, lig Gudsfrygtighed, finder Glæde i, altsendes at opofre sig selv.

Men hvad siger De dog! gjentog Greven; hvor kan et Fruentimmer som De, med saa megen Forstand, have sat sig slige Taabeligheder i Ho-

vedet! Det er til Fordeel for os Mandfolk at Fruentimrene tænke, isaahenseende, ligesom De; derved faae vi langt større Herredemme over dem; men forgjæves maa De ikke besidde saa udmærkede Egenskaber, de maa være til Gavn for Dem. Til Gavn for mig, sagde Corinna; ah! jeg skylder dem meget, dersom de sætte mig istandtil bedre at føle det Rørende og Edelsmodige i Lord Melvils Karakter.

Lord Melvil er en Mand som andre Mænd, svarede Grev d'Erfeuil; han vil vende tilbage til sit Fædreland, følge sin Løbsbane og blive fornustig; ved at rejse med ham til Neapel sætter De meget uforsigtigen Deres Rygte paa Spil. Lord Melvils Hensigter ere mig ubekjendte, sagde Corinna, og jeg havde maaskee gjort bedre i først at overveje det førend jeg elskede ham; men nu, hvad Magt ligger der nu paa een Opofrelse mere; er mit Liv ikke afhængigt af hans Følelser for mig? Ivertimod finder jeg en vis Sødhed i at ingen Udvej bliver mig tilbage; den gives aldrig for det saarede Hjerte skjøndt Verden stundum forsmoder det; og endog i den Henseende foretrækker jeg at min Ulykke skal være fuldkommen dersom Lord Melvil forlader mig. — Og ved han hvorefter meget De for hans Skyld udsætter Dem for?

spurgte d'Erfeuil. — Jeg har gjort mig megen Umage at skjule det for ham, svarede Corinna, og da han ikke saa nøje kjender dette Lands Skikke, har det været mig let at afmale de Friheder, de tillade, større end de virkeligen ere. De maa love mig at De ikke vil sige ham et eneste Ord derom; jeg vil at han skal være fri, bestandig fri i sine Forholde til mig; ved ingensomhelst Opoffrelse kan han gjøre mig lykkelig. Den Følelse, der gjør mig lykkelig, er Livets Blomst, og hverken Godhed eller Skaansel kan igjen oplive den naar den først er visnet. Derfor besværges jeg Dem, kjære Greve, ikke at blande Dem i min Skjæbne; Deres Kundskab om Hjertets Tilbøjeligheder passer sig slet ikke for mig; det, som De siger, er meget klogt, meget fornuftigt, meget anvendeligt paa almindelige Stillinger og almindelige Mennesker; men meget uskyldigen vilde De forvolde mig den største Fortred, dersom De bedømte min Karakter efter den store Hob, for hvem man strax har Grundsætninger tilrede. Jeg lider, jeg nyder, jeg føler paa min egen Blis, og kun mig alene maatte man iagttage dersom man vilde have Indflydelse paa min Lykke.

Greve d'Erfeuils Egentjærlighed blev en Smule fornærmet over at hans Raad vare til ingen Nytte, og over det store Beviis Corinna

gav Melvil paa sin Tilbøjelighed; han vidste jo nok at hun ikke elskede ham, og at Osvald besad hendes Kjærlighed, men det var ham ubehageligt at dette skulde saa offentlig bekræftes. Gjør en Mand Lykke hos et Fruentimmer, er der altid Noget som mishager endog hans bedste Venner. Jeg mærker jeg har ingen Indflydelse, sagde Grev d'Erfeuil, men naar De engang bliver ret uheldig, vil De nok tænke paa mig; imidlertid vil ogsaa jeg forlade Rom, da hverken De eller Melvil bliver her; jeg vilde i Deres Graværelse kjede mig altformeligt; rimeligviis faaer jeg dem begge at see igjen, enten i Skotland eller i Italien, thi saar længe til jeg faaer det bedre finder jeg Smag i Rejser. Tilgiv mig mine Raad, elskværdige Corinna! og vær forvisset om min Hengivenhed. — Corinna takkede ham og skildtes endog med Bedrøvelse fra ham. Paa een og samme Tid havde hun lært at kjende ham og Osvald, og denne Erindring knyttede mellem ham og hende et Bånd, hun ugjerne saae sønderrevet. Hun gik frem paa den Maade hvorom hun havde yttret sig til Grev d'Erfeuil. Den Glæde, hvormed Melvil havde samtykt i Rejsen, blev for et Øjeblik forstyrret ved de Betænklichkeiten han siden gjorde sig; han frygtede for at dette Skridt skulde kaste Skygge paa Co-

rinna, og vilde derfor, førend Afreisen, have Oplysning om hendes Hemmelighed, for med Visshed at kunne forudsee om ikke uovervindelige Hindringer vilde stille dem ad; men hun erklærede at hun ikke førend i Neapel vilde forklare sig, og blideligen skuffede hun ham ihenseende til hvad man vilde dømme om denne Rejse. Melvil overlod sig gjerne til dette Blindværk; i en saa ubestemt og svag Karakter formaaer Kjærlighed kun halv at blinde, Fornuften kun halv at oplyse, og Øjeblikkets Bevægelse afgjør Sejeren mellem begge.

Lord Melvil besad en særdeles omfattende og gennemtrængende Forstand, men kun i det Forbigaaende fældede han en rigtig Dom over sig selv; hans nærværende Tilstand var ham altid utydelig. Paa eengang istand til at lade sig henrive og gjøre sig Vebredelser, at være lidenskabelig, og frygtsom hindrede disse Modsigelser ham fra at kjende sig selv førend Resultatet havde afgjort Kampen i hans Jnderste.

Corinnas Beslutning, at rejse bort, udbredede en almindelig Sorg blandt hendes Venner. Prinds Castel-Forte isærdeleshed tog sig det saa nær at han bestemte sig til, kort Tid derefter ogsaa at rejse til Neapel. Det var vistnok ingen Forsælgelighed, saaledes at begive sig i Følge med en

foretrukken Elsker, men han kunde ikke udholde den skrækkelige Tomhed, Corinnas Fraværelse vilde efterlade sig; han var vant til hos hende at træffe alle sine Venner; hendes Huus var det eneste han kom i; naar hun nu ikke mere var der, vilde det Selskab, der var vant til at samles hos hende, aldeles adsplettes; det vilde være umuligt noget andet Sted at forene det. Prinds Castel-Forte levede sædvanligen ikke meget blandt sin Familie; fjendt han var særdeles aandrig, trættede dog Studeringer ham; den hele Dag vilde derfor have været ham en utaalelig Byrde, dersom han ikke havde tilbragt baade Morgenstunden og Aftenen hos Corinna; hun rejste nu bort og han vidste ikke hvad han skulde foretage sig; hemmeligen besluttede han, stedse at være omkring hende, som en Ven, der ingen Fordringer gjør, men altid er rede til at trøste i Ulykken; en saadan Ven kan være sikker paa at hans Time vil komme.

Med Beemod rev Corinna sig løs fra Alt hvad der omgav hende; den Levemaade, hun nu i flere Aar havde ført i Rom, behagede hende; hun var Middelpunktet for alle berømte Kunstnere og oplyste Mænd; en fuldkommen Uafhængighed i Begreber og Skikke gav hendes Liv særdeles Vnde; hvad skulde der nu blive af hende? Var hun be-

stemt til Osvalds Gemalinde, førte han hende til England, og hvorledes vilde man der bedømme hende? hvor skulde hun kunne tvinge sig til en Levemaade, saa forskjellig fra den hun nu i ti Aar havde ført? Men kun flygtigen gennemsløj disse Betragtninger hendes Forstand, og Kjærlighed til Osvald udsættede endog de mindste Spor deraf. Hun saa ham, hun hørte ham og beregnede kun Tiden efter hans Fraværelse eller Nærværelse. Hvo kan vel trætte med Lykken? hvo modtager den ikke gjerne, naar den kommer? Corinna var især alts for lidt estertænksum; Frygt og Haab vare ikke til for hende; hendes Tro paa Fremtiden var utydelig, og i den Henseende gjorde hendes Indbildningskraft hende næsten hverken Godt eller Ondt.

Om Morgenens, førend hun rejste, traadte Prinds Castels Forste, med Taarer i Øinene, ind til hende: kommer De ikke mere tilbage til Rom? spurgte han. — Min Gud, jo, svarede Corinna, om en Maaned komme vi tilbage. — Men dersom De ægter Lord Melvil kommer De til at forlade Italien. — Forlade Italien! sagde Corinna og sukkede. — Dette Land, vedblev Prindsen, hvor man taler Deres Sprog, hvor man forstaaer Dem saa vel, hvor man saa fyrigen beundrer Dem. Og Deres Venner, Corinna, Deres Venner!

hvor vil De blive elsket som her? hvor vil De
 finde den Indbildningskraft og de skønne Kunster,
 De sætter saa høj Priis paa? Er det da kun en
 eneste Følelse der udgjør Livet? er det ikke af
 Sproget, Skikke, Sæder der opstaaer Kjærlighed
 til Fødelandet, denne Kjærlighed der skaber Hjem-
 mee, Landflygtiges grusomme Kval! — Ak! hvad
 siger De, raabte Corinna, har jeg ikke allerede
 følet det! og er det ikke denne Kval der har be-
 stemt min Skjæbne! — Sørgmodigen betragtede
 hun sit Bærelse og Statuerne der prydede det,
 Ziberen der flød under hendes Vinduer, og den
 skønne Himmel der syntes at indbyde hende til
 at blive. Men i samme Øjeblik kom Osvald, med
 Lynets Fart, ridende over Broen St. Angelo. —
 Der er han, der er han! raabte Corinna. —
 Næppe vare Ordene sagte førend han allerede var
 der; hun løb ham imøde; begge, utaalmodige efter
 at komme afsted, steg hastig tilvogns. Venligen
 sagde Corinna Prinds Castel: Forte Farvel, men
 hendes Ord tabte sig i Luften, mellem Postils-
 lonernes Raab, Hestenes Brinsken, og den øvrige
 Larm ved en Rejse, der stundum er sørgelig, stun-
 dum frydefuld, alt ligesom den ny Forandring af
 Stilling indgyder Frygt eller Haab.

Ellevte Bog.

Neapel og St. Salvadors Eremit- bolig.

Første Kapitel.

Dzvald var stolt af at bortføre sin Erobring; han, som næsten altid blev ved Grublen og Sorgmodighed forstyrret i sine Nydelser, følede denne Gang ikke hiin kvælende Uvished. Han var derfor ikke mere bestemt, men han tænkte ikke videre derpaa, og overlod sig til Skjæbnens Gang, som han haabede vilde lede ham til hans Duffers Maal. De kjørte gjennem Egnen ved Albano, hvor man endnu viser det Sted der siges at være Horatiernes og Curatiernes Gravsted (7). De kom tæt forbi Nemi Søen og de hellige Skove der omgive den. Man siger at Hippolyte her blev opvækket af Diana; hun forbød Heste at nærme sig til dette Sted, og ved dette Forbud forevigede

hun Mindet om sin Yndlings Ulykke. Næsten ved ethvert Skridt i Italien træde Poesien og Historien os imøde, og de fortryllende Egne, der gjenkalde dem, formilde det Sørgmodige ved Fortiden og synes at vedligeholde den i evig Ungdom.

Dervaa kom Osvald og Corinna gennem de Pomptinske sumpige Marke, der paa eensgang ere frugtbare og dræbende, og hvor man ikke seer en eneste Bopæl, skjøndt Naturen der synes garmild. Nogle sygelige Folk forspænde de Reissendes Heste og tilraade ikke at falde i Sovn medens de kjøre gennem disse Moradser; thi Sovnen er der det sande Forbud paa Døden. Busseloxer med et plumpt og vildt lidseende trække Ploven, som uforsigtige Agerdyrkere endnu stundum drive gennem denne uheldsvangre Jord, og den mest glimrende Sol oplyser dette sørgelige Skuespil. I Norden bebuder et tilbagekræftende lidseende de sumpige, usunde Steder; men i Sydens allers farligste Egne er Naturen desuagtet saa skøn, at dens bedrageriske Ynde skuffer de Reissende. Er det sandt, at det skal være meget farligt at falde i Sovn medens man rejser gennem de Pomptinske Marke, er den uovervindelige Dørstthed, som Heden er Skyld i, endnu en af dette Steds troløse Virkninger. Uafladeligen vaagede Lord Melvil over

Corinna; snart hvilede hun sit Hoved paa Theresine, der fulgte med dem; snart slumrede hun ind overvunden af den døsiges Luft. Med usigelig Angst skyndte Osvald sig at vække hende, og skjøndt han af Naturen ikke var snaksom var han dog nu uundtømmelig i at finde paa nye og underholdende Gjenstande at tale om, for at hindre Corinna fra at bukke under for denne ulyksalige Sevn. Ak! maa man ikke tilgive Kvindens Hjerte det martrende Savn, der knytter sig til Mindet om de Dage, da hun var elsket, da hendes Liv var uundværligt for et andet Liv, da hun hvert Øjeblik sølede sig understøttet og beskyrmet! Hvilket frygteligt Øde, naar disse tryllende Dage forsvinde! og hvor lykkelig er ikke den Kvinde, som Ægteskabets hellige Baand blideligen har ført over fra Kjærlighed til Venskab, uden at et grusomt Øjeblik har forstyret hendes Liv!

Da Osvald og Corinna havde tilbagelagt den farlige Vej gennem de Pomptinske Sumpe, kom de endeligen til Terracina, ved Havbredden, paa Kongeriget Neapels Grændser. Her begynder det virkelige Syden; her er det at Rejsende træde ind i dets hele Herlighed. Dette Land, Neapel, denne lykkelige Egn, er, deels ved

Havet som omslyder den, deels ved den ødelæggende Moradse man skal over, ligesom adskilt fra det øvrige Europa. Man skulde sige at Naturen havde gjort en Hemmelighed af dette velsignede Opholdssted, og at derfor Udgangene dertil skulde være farefulde. Rom er endnu ikke Syden; der faaer man kun Forsmag paa dets Behagelighed, men først paa Neapels Grund begynder dets virkelige Fortryllelse. Ikke langt fra Terracina er det Fjorbjerg Digterne have udvalgt til Circes Opholdssted, og bagved Terracina ligger Bjerget Anxur, hvor Theodorik, Gothernes Konge, havde ladet bygge et af disse grundfaste Slotte, som Nordens Krigere skjulede Jorden med. Barbarernes Indfald i Italien har her kun efterladt sig ubetydelige Spor, eller hvor disse Spor kun bestaae i Ødelæggelse ere de idets mindste blandede med Tidens Virkninger. De nordiske Folkeslag have ikke givet Italien dette krigeriske Udseende som Tyskland har vedligeholdt. Det synes som om Ausoniens bløde Jordsmon ikke har kunnet bære de Fæstninger og Slotte, som de nordiske Lande ere opfyldte med. Sjelden træffer man der en gothisk Bygning eller en Ridderborg; og det er den blotte Erindring om de ældgamle Romere der, til Trods for de Folkeslag som over-

vandt dem, endnu hersker gennem henrundne
Sæklær.

Hele Bjerget ved Terracina er skjult
med Pomerantz og Citrontræer, der udbrede den
sødeste Duft. Under vort Himmelsfjærg er der
intet som kan sættes i Sammenligning med Sy-
dens Bælg af Citrontræer i fri Mark; den gjør
næsten samme Virkning paa Phantasien som en
melodisk Musik; den giver Sjelen en poetisk
Stemning, opmuntrer Talentet og beruser Natus-
ren. Aloë og Cactusverterne med deres brede
Blade groe der i Overflødighed, og deres særegne
Udseende erindrer om Africas frygtelige Frem-
bringelser. Disse Planter indjage en vis Skræk;
de synes at tilhøre en heftig og herskesyg Natur.
Landets hele Udseende er fremmed; man troer sig
i en anden Verden, i en Verden, som man kun
har kjendt af Beskrivelser fra Oldtidens Digtere,
hvis Skildringer røbe ligesaa megen Phantasie som
Nøjagtighed. Da Osvald og Corinna kom til
Terracina, kastede Børn en stor Mængde Blomster
ind i Corinnas Bogn. De samle dem paa Bejen
eller hente dem fra Bjerget, og strøe dem, uden
Hensigt, hist og her omkring; saameget stole de paa
Naturens Gødselhed med dens Gaver. Høstvogs-
nene ere hver Dag prydede med Krands af Roser,

og undertiden omslynge Børn endog Drifkekarrene med Blomster; under en skjon Himmel bliver Folkets Indbildningskraft poetisk. Ved Siden af disse smilende Malerier seer man, hører man Havet hvisølger med Voldsomhed brydes. Det er ikke et Uveir der oprører det; det er Klipperne der uafsladeligen modsætte sig detsølger og derved opirre detsølde:

E non udite ancor come risuona
Il roco ed alto fremito marino?
Og høre I endnu ikke hvor det gjenlyder
af Havets hule, dybe Brusen?

Denne Bevægelse uden Hjemed, denne Kraft uden Gjenstand, som evindeligen fornyes uden at vi ere istandtil at kjende enten dens Karsag eller dens Formaal, trækker os hen til Strandbredden hvor dette store Skuespil møder vort Øje, og man føler et slags frygtblandet Trang til at nærme sigølgerne og lade sigølbedøve af deres Brusen.

Henimod Aften blev Alt mere roligt. Corinna og Lord Melvil spadserede langsomt og med Fornøjelse der i Egnen. Hvert Skridt gik over Blomster og afpressede disse Bellugt. Nattergalerne fandt Behag i at hvile paa Rosenbuskene. Saaledes forenede de reneste Sange sig med den sødeste Bellugt. Alle Naturens Tillokkelser afvæ-

lede med hinanden; men hvad der især er over af
 Beskrivelse fortryllende, er den herlige Luft man
 indaander. Naar man i Norden betragter en
 smuk Egn, forstyrres Klimaet altid noget den For-
 nøjelse, man ellers kunde nyde. Disse smaae
 Fornemmelser af Kulde og Fugtighed, der mere
 eller mindre lede Opmærksomheden fra det man seer,
 ligne en skurrende Tone i en Concert. Men naar
 man nærmer sig Neapel, føler man sig saa fulds-
 kommen vel, og Naturen saa mild og venlig; In-
 tet forstyrrer de behagelige Indtryk den bevirker.
 I vort Klima ere alle Menneskets Forholde selska-
 belige; i de varmere Lande derimod sætter Natur-
 ren os i Forbindelse med de udvortes Gjenstande,
 og blideligen meddeler Følelsen sig Alt. Det er
 derfor ikke sagt, at Syden ikke ogsaa har sit Tungs-
 sind; hvor paa Jorden fremkalder den mennes-
 kelige Skjæbne ikke denne Stemning! men
 i hiint Tungsind spores hverken Utilfredshed, Kval
 eller Anger. Andensteds kan Livet, som det er,
 ikke tilstrække for Sjælens Evner, her derimod er
 det Sjælens Evner der ikke ere tilstrækkelige for
 Livet, og de mangehaande Følelset indgyde en drøm-
 mende Ligegyldighed som man neppe selv kan for-
 klare sig.

Om Natten viste lysende Insekter sig i Luften; man skulde sagt at Bjerget sprudede Gnist-
ster, og at den brændende Jord udkastede en af
dens Flammer. Disse lysende Insekter gjen-
nemtrængte Træerne, hvilede sig stundum paa Blar-
dene og paa tusinde Maader forandrede deres
uvisse Skin. Sandet indeholder en Mængde
smaae jernagtige Stene der fra alle Kanter glim-
rede; det var som en flammende Jord der endnu
i dens Skjød vedligeholdte Spor af Solen, hvis
Stråaler nyligen havde opvarmet den. I denne
Natur findes paa een gang Liv og Hvile der fulds-
kommen tilfredsstille alle Væsners forskjellige
Ønsker.

Corinna, der aldeles overlod sig til denne
Aftens Behagelighed, var gjenemtrængt af Glæde.
Osvold kunde ikke skjule sine Følelser. Flere
Gange trykkede han Corinna til sit Hjerte, sjer-
nede sig derpaa fra hende, og kom atter tilbage; dog
sjernebde han sig paany af Agtelse for Den som skulde
være hans Livs Vedsagerinde. Det faldt ikke Co-
rinna ind at frygte hans Lidenlskab, hendes Ag-
telse for ham var saa stor, at dersom han havde
bedet hende om at overgive sig ganske, var hun
vis paa at denne Bøn var den højtideligste Eed at
blive hendes Gemal; men hun følede sig lykkelig ved at

han seje rede over sig selv og ærede ham for dette Offer; der var i hendes Hjerte ikke Plads for noget Ønske mere. Osvald var langt fra ikke saa rolig; heftig omfavnede han hende og syntes at have tabt alt Herredømme over sig selv; men blidelighen og frygtforn saa Corinna paa ham, og viste at hun erkjendte hans Magt idet hun saaledes bad ham om ikke at misbruge den, og dette ydmyge Forsvar indgjød ham mere, end hvert andet, den største Erfrygt.

De saa paa Havet Gjenskin af en Fakkell som en Ukjendt bar langs med Strandbredden, for hemmelighen at begive sig til det næstliggende Huus. — See der En som besøger sin Elskerinde, sagde Osvald. — Ja, svarede Corinna. — Og for mig, gjentog Osvald, er denne Dags Lykke snart tilende. — Corinnas Blik var i dette Minut opløstet mod Himlen; og hendes Øjne bleve fulde af Taa- rer. Osvald frygtede for at have fornærmet hende, og han kastede sig paa Knæ for at bede om Tilgivelse fordi han lod sig henrive af sin Kjærligheds. Jeg er fuldkommen rolig, Osvald, sagde Corinna, idet hun rakkede ham Haanden og foreslog ham at ville gaae hjem, jeg er fuldkommen rolig, thi De vil vide at agte den De elsker; De veed at en simpel Bøn af Dem, er for mig almagtig;

derfor er det Dem der maa svare for mig, det vilde være Dem selv der hindrede mig fra at blive Deres Gemalinde, dersom jeg ved Dem blev uværdig til at være det. Nu vel, svarede Osvald, naar De har den Tillid til det grusomme Herres domme Deres Willie har over mit Hjerte, hvoraf kommer da nu Deres Bedrøvelse? Ak! svarede hun, jeg sagde ved mig selv at disse Øjeblikke ere maaskee de lykkeligste i mit Liv, og da jeg opløstede mit Blik til Himlen for at takke den for denne Stund, veed jeg ikke selv ved hvilket Tilfælde, en Overtro fra min Barndom paany vaagne i mit Hjerte. Maanen, som jeg betragtede, var overtrukken med en Sky, og denne Sky spaaede Ulykke. Jeg har altid fundet at Himlen har snart et faderligt og snart et fortørnet Udseende; og jeg siger Dem, Osvald, i Aften fordomte den vor Kjærlighed. Nej, Corinna, sagde Osvald, de eneste spaadomsfulde Varsler for Mennesket ere hans gode eller onde Handlinger, og har jeg ikke i Aften opofret Dyden mine mest brændende Ønsker? Nu, saameget desbedre dersom De ikke er indbefattet med i hiin Forbetydning; det er muligt det kun var mig den stormfulde Himmel truede.

Andet Kapitel.

De kom om Dagen til Neapel, midt iblandt denne umaadelige Folkemængde der paa eengang er saa livlig og saa ørkesløs. Først kom de gennem Toledo, hvor de saae Lazzaronerne ligge udstrakte paa Steensfliserne eller pnttede ind i et Slags Straakube, der baade Nat og Dag tjener dem til Bolig. Denne Tilstand af Wildhed blandet med Civilisation har Noget særdeles originalt ved sig. Blandt disse Mennesker gives endog dem der ikke engang vide deres eget Navn og i Skriftestolen bekjende anonyme Synder, da de ikke kan sige Navnet paa den som har begaaet dem. I Neapel findes en Grotte under Jorden, hvori Lazzaronerne i tusindevis tilbringe deres Liv, de gaae blot om Middagen ud for at see Solen; den øvrige Tid af Dagen sove de medens deres Fruentimre spinde. I Lande, hvor Klæder og Føde saa let kan faaes, er en særdeles uafhængig og virksom Regjering nødvendig for at opvække blandt Nationen en tilstrækkelig Kappelyst; det er i Neapel saa let for Folket at leve, at det meget godt kan undvære den andensheds saa nødvendige Industrie, for at erhverve sig Livets Ophold. Dovenskab og Uvidenhed maatte i

Forening med den vulkaniske Lust, man her indaander, forlede til Grumhed dersom Videnskaberne bleve vækkede; men denne Nation er ikke mere ondskabsfuld end andre. Den besidder Phantasie, der kunde blive Grundspiren til uegennyttige Handlinger, og med denne Phantasie vilde man kunne lede den til det Gode dersom blot dens politiske og religiøse Indretninger vare gode.

Man seer Kalabresere, der i flokkeviis, med en Spillemand i Spidsen for dem, vandre hen at dyrke Zorderne; af og til, naar de ere trætte af at gaae, dandse de. I Nærheden af Neapel gives en aarlig Fest, helliget Grottens Madonna; der dandse de unge Piger efter Tambourinens og Kastagnetternes Lyd, og det er ikke sjældent et Wilkaar i deres Ægteskabskontrakt at deres Mænd hvert Aar skal bringe dem til denne Fest. Paa et Theater i Neapel saae man en firfindstyveaarig Skuespiller, der i tresfindstyve Aar havde, i den komiske Nationalrolle, som Polichinel, bragt Neapolitanerne til at lee. Kan man vel gjøre sig Begreb om hvad Sjelens Udødelighed maa være for det Menneske der paa den Maade udfylder sit langvarige Liv? Det neapolitaniske Folk tænker sig ved Lykken kun Fornøielse; men Kjær-

lighed til Fornøjelse er endnu ædlere end tør Egoisme.

Sandt er det at dette Folk er det mest pengegegraadige i hele Verden; spørger man paa Gaden En om Bejen, vækker han strax Haanden ud saar snart han har givet Tegn med den; thi de ere mere doyne med deres Ord end med deres Gæbærder; deres Begjærlighed efter Penge er imidlertid hverken methodisk eller beregnet, de give dem strax ud saasnart de have faaet dem. Der som Penge bleve indførte blandt de Wilde, vilde de ogsaa paa samme Maade forlange dem. Hvad der isærdeleshed mangler denne Nation er Følelse af Værdighed. Mere af naturlig Godmodighed end af Grundsætninger udøve de højmodige og velsjørende Handlinger; thi i enhver Henseende har deres Theorie intet at betyde, og den offentlige Mening har i dette Land aldeles ingen Indflydelse. Men naar Mandfolk eller Fruentimre undgaae dette moralske Anarkie, er deres Opførsel mere mærkværdig i sig selv, og mere beundringsværdig end nogenstunde ellers; thi Intet begejstrer under saadanne udvortes Omstændigheder Dyden; den udspringer ganske fra Sjelen. Hverken Love eller Sæder belønne eller straffe. Den Dydige er

saameget mere heroisk, som han ikke er, for Dydens Skyld, enten i større Ansæelse eller mere afholdt.

Paa nogle ærefulde Undtagelser nær have de højere Stænder temmelig megen Lighed med de ringere; hines Forstand er ikke mere dyrket end disses, men de have, ifølge deres Omgang med den store Verden, et andet Pls. Men midt i denne Uvidenhed findes der saamegen naturlig Forstand og saameget Anlæg til Alt, at man ej kan forudsee, hvad der vilde blive af en saadan Nation, dersom Regjeringens hele Kraft blev henvendt paa Oplysning og Sædelighed. Da der i Neapel kun gives liden Underviisning, finder man der hidtil mere Ejendommelighed i Karakteren end i Forstanden. Men dette Lands udmærkede Mænd, som Abbed Galiani, Caraccioli o. s. f. besad, som man siger, i højeste Grad de sjeldne Tænkere: Vittighed og Overlæg, der maa være forenede, naar ikke Pedanterie eller Letsindighed skal hindre Erkjendelsen af Tingenes sande Værdie.

Den neapolitanske Almue er i visse Henseender slet ikke civiliseret, men den er dog heller ikke saa pøbelagtig som andensteds. Selv dens Plumphet sætter Phantasien i Bevægelse. Man er allerede nærved at spore den Afrikanske Kyst paa

den anden Side af Havet og der er noget Numidisk i de vilde Naab man fra alle Kanter hører. Disse brune Ansigter, disse Klædninger, sammensatte af nogle Stumper rødt eller violet Tøj, hvis mørke Farve drager Øjet til sig, disse af Lapper sammenslittede Klædemon, som dette behændige Folk endog kunstigen veed at ordne, give her Pabelen et malerisk Udseende, naar man andens steds blandt den Klasse kun sporer Civilisationens Elendighed. I Neapel finder man meget ofte en vis Smag for Pynt og sirlig Indretning ved Siden af den fuldkomneste Mangel paa nødvendige og bekvemme Ting. Paa en behagelig Maade ere Butikkerne prydede med Blomster og Frugter. Nogle have et festligt Udseende, der hverken har sin Grund i Overflødighed eller Lyksalighed, men hidrører blot fra Phantasieens Livlighed: fremfor Alt vil man fryde Øjet. Det milde Klima tillader alle Slags Haandværkere at arbejde paa Gaden; der forfærdige Skræderne deres Klæder, Gjestgiverne tillave deres Maaltider, og de huslige Syssler, der saaledes forrettes under aaben Himmel, forøger paa tusinde Maader den almindelige Bevægelse. Sange, Dandse, støjende Lege ledsage ret godt dette hele Skuespil og der gives intet Land, hvor man mere bestemt føler For-

Skjellen mellem Morsskab og Lykke. Fra den egentlige Stad kommer man ud paa de Quaier, hvor man seer Havet og Besuv, og da glemmer man Alt hvad der angaaer Menneffene.

Oswald og Corinna kom til Neapel, under Besuvs Udbrud. Om Dagen saae de kun en sort Røg, som kunde antages at være Skyer, men naar de om Aftenen gik ud paa Altanen af deres Borlig, da overraskedes de af det mest uventede Syn. Denne Jldstrøm, der udgyder sig henad Havet til, og dens Flammeølger, der ligne Havets Bølger, ere, som de, Billedet af utrættelige Bevægelser, der hurtig og uafbrudt følge efter hinanden. Man skulde sige at Naturen, selv under Skikkelse af forskjellige Elementer, dog stedse vedligeholder nogle Træk af en eneste oprindelig Tanke. Dette Særsyn, Besuv, gjør et mægtigt Indtryk. Man er i Almindelighed saa fortrolig med de udvortes Gjenstande, at man neppe lægger Mærke til deres Tilværelse, og i vore prosaiske Egne finder isaahenseende ingen uventet Overraskelse Sted; men Synet af et os ubekjendt Skabelsens Underværk vækker pludseligen hiin Forundring Alverden maa indgyde os; denne Naturens Kraft, som de selskabelige Forholde saa lang Tid havde unddraget os, sætter nu vort hele Væsen i Bevægelse; vi

føle at Mennesket ikke indslutter alle Verdens største Mysterier og at en Magt, der ikke er afhængig af ham, truer eller beskytter ham, alt efter Love han ikke kan gennemskue. Osvald og Corinna besluttede at bestige Besuv, og det Farlige ved dette Foretagende gjorde denne Plan, som de i Forening vilde udføre, endnu mere tillokkende for dem.

Tredie Kapitel.

Der laae dengang i Havnen ved Neapel et engelsk Krigsskib, hvor der hver Søndag blev holdt Gudstjeneste. Kapitainen og de Engelske i Neapel indbøde Lord Melvil at blive den Dagen efter. Han modtog Indbydelsen, uden strax at betænke, om han kunde tage Corinna med, og under hvad Navn han skulde forestille hende for sine Landsmænd. Uvissheden derom martrede ham hele Natten. Da han Morgenen efter ved Havnen spadserede med Corinna og just var i Begreb med at ville fravaade hende at tage ud til Skibet, kom en engelsk Sluppe med ti hvidklædte Matroser, der paa Hovedet bære sort Fløjels Hue med sølvbroderet Leopard paa. En ung Officer steg i Land, hilsende Corinna under Navn af Lady

Nelvil og indbød hende at gaae ombord paa Fartøjet for at begive sig til det store Skib. Ved Navnet Lady Nelvil blev Corinna forvirret, hun rødmede og slog Øjnene ned. Osvald syntes et Øjeblik at staae i Veraad; nu tog han paa eensgang hendes Haand og sagde paa Engelsk til hende: kom min Bedste! og hun fulgte ham.

Uden at gjøre unødvendig Alarm og uden at sige et eneste unyttigt Ord roede Matroserne Baaden hurtigen henover Havet, som de saa ofte havde gennemkrydset. Corinna vovede ikke at bede Lord Nelvil om Forklaring over hvad der var hændet. Hun søgte at gjette hans Plan og det faldt hende ikke ind (som dog altid er det mest sandsynlige) at han aldeles ingen Plan havde, men lod sig lede af ethvert nyt Tilfælde. Snart indbildte hun sig at han førte hende did til Gudstjeneste for at lade sig vie til hende, og øjeblikligen indjog denne Tanke hende mere Skræk end den gjorde hende lykkelig. Det forekom hende som hun nu forlod Italien og vendte tilbage til England, hvor hun havde lidt saameget. Hun tænkte paa dette Lands strænge Sæder og Skikke, og med al sin Kjærlighed til Osvald formaaede hun dog ikke at sejre over sin Angst ved Tanken derom. Hvor højligen vil hun ikke, under

andre Omstændigheder, forbavses over sine Betænk-
keligheder, hvor flygtige de end vare, og hvor
vil hun ikke affrye dem!

Corinna gik ombord paa Skibet, hvor der
sporedes den ypperligste Orden og Reenlighed.
Man hørte kun Kapitainens Stemme, der gjensød
fra den ene Ende af Skibet til den anden, og
blev adlydt. Den Subordination, den Alvorlig-
hed, den Regelmæssighed og den Stillehed, der
herskede paa dette Skib, vare Billedet af en fri
og streng borgerlig Orden og en Modsatning
af det muntre, lidenskabelige og støjende Neapel.
Osvald var sysselsat med Corinna og den Virkning
som dette vilde gjøre paa hende; men der gaves
ogsaa Øjeblikke, hvori han ene og alene overlod sig
til den Fornøjelse at være her som midt i sit Føde-
land. Er, i Grunden, ikke Havet og Skibene en
Englænders andet Fødeland? For at høre Nyhe-
der fra England, for at sladre om sit Fødeland og
om Politiken, spadserede Osvald frem og tilba-
ge, med de Englændere som vare ombord. Imid-
lertid opholdt Corinna sig blandt de engelske Fruen-
timre, som fra Neapel vare tagne derud for at be-
vaane Gudstjenesten. De vare omringede af deres
Børn, der vare skjønne som Dagen men frygtssomme
som deres Modre, og taledes ikke et Ord i en Frem-

meds Marværelse. Denne Evang, denne Tavshed satte Corinna i en sørgmodig Stemning. Hun kastede et Blik paa det skønne Neapel, med de blomstrende Strandbredder, med det muntre Liv, og hun sukkede. Lykkeligviis mærkede Osvald det ikke; tvertimod glædede han sig, da han saa hende, med nedslagne Øjne, sidde blandt de engelske Fruentimre, og i alle Dele at rette sig efter deres Manerer. Forgjæves finder en Engländer, for et Øjeblik, Behag i fremmede Sæder, hans Hjerte vender altid tilbage til hans Livs første Indtryk. Spørger man Englændere, der paa et Skib sejle til Verdens Ende, hvor hen Rejsen gjelder, svare de, dersom de ere paa Tilbagevejen til England: Hjem! (home), Hvor langt de end ere fra deres Fædreland er Dette dog Gjenstanden for deres Ønsker og Gølelser.

Man steg ned mellem de to første Dækker, for at bivaane Gudstjenesten, og nu indsaae Corinna at den Idee, hun havde havt, var uden Grund; Lord Melvil havde langtfra ikke det højtidelige Forsæt, som hun havde formodet. Nu bebrejdede hun sig at have frygtet derfor, og hendes Stilling gjorde hende atter forlegen, thi alle Tilstedeværende holdt hende for hans Kone,

og hun havde ikke Mod til at sige et eneste Ord, der kunde give dem andre Tanker. Det var ogsaa en Kval for Melvil, men med alle hans ypperlige Egenskaber, forenede han i sin Karakter megen Svaghed og Ubestemthed. Den, som besidder disse Fejl, lægger ikke Mærke til dem, og ved ethvert nyt Tilfælde vise de sig for ham under nye Skikkelser; snart er det Klogskab, snart Følsomhed, snart Skaansel der hindrer ham fra at fatte en Beslutning og holder ham endnu længere i Uvisshed; sjelden indsees, at det er den samme Karakter der ved alle Lejligheder gjør de samme Vanskeligheder.

Piinlige Forestillinger martrede Corinna, og dog gjorde det Optrin, hun var Vidne til, dybt Indtryk paa hende. Naar der holdes Gudstjeneste paa et Skib, føler man altid meget derved, og de Reformertes simple Religionsdyrkelse synes der isærdeleshed passende. En ung Mand forrettede Prædike-Embedet; han talte med en fast og blid Stemme, og hans Ansigt bar Præget af en Strænghed der vidnede om en skyldfri, ungdommelig Sjæl. En saadan Strænghed giver Idée om den Kraft der anstaaer Religionens Ord, naar de forkyndes midt under Krigens Farer. Til visse Tider oplæste den anglikanske Præst nogle Verser,

hvoraf den hele Forsamling gjentog de sidste Ord. Disse forvirrede, og dog ret blide Stemmer, forøgede, af og til den inderlige Deeltagelse. Adskillige Gange, og isærdeleshed ved de Ord: Herre, forbarme Dig over os, (Lord have mercy upon us) knælede baade Matroserne, Officererne og Kapitainen. Kapitainens Sabel, der slæbde ved Siden af ham, medens han knælede, mindede om den skønne Forening, af Ydmyghed mod Gud og Uforsagthed mod Menneskene; en Forening der gjør Krigerens Andagt saa rørende; medens disse tjælle Folk bade til Krigshærens Gud, skuede man gennem Kanonportene Havet; Bølgerne vare rolige, stundum høstes kun en sagte Brusen der syntes at sige: den Alvidende har hørt Eders Bønner. Præsten endte Gudstjenesten med de engelske Sømands sædvanlige Bøn. Gud forunde os den Naade, saa lyder den, at vi udenfor vort Fødeland kan forsvare vor lykkelige Konstitution, og naar vi komme tilbage til vort Arnested, da igjen at finde huslig Lykke! Hvormange skønne Følelser indbefatte ikke disse simple Ord; det vedvarende Studium Søværnets udfordrer, det strænge Liv der føres paa et Skib, gjøre dette ligesom til et militairt Kloster midt paa

Havet, og alene Fare eller Død afbryder de alvorligste Sysler, som regelmæssigen finde Sted. Uagtet Matrosernes sædvanlige krigeriske Manerer udtrykke de sig dog ofte paa en meget blid Maade, og naar der ere Fruentimre og Børn ombord, vise de særdeles Medlidenshed mod dem. Man føler saameget mere derved, da man veed hvor koldblodige de udsætte sig selv for Havets og Krigens frygtelige Farer; omringet af disse synes Mennesket at have noget Overnaturligt ved sig.

Corinna og Lord Melvil stige igjen i Sluppen, som skulde føre dem tilbage til Neapel, der er bygget i Form af et Amphitheater, ret som for desmere bekvemt at kunne have Deel i Naturrens Højtidelighed. Da Corinna igjen satte sin Fod paa Strandbredden kunde hun ikke undertrykke sin Glæde. Dersom Melvil havde ahnet det, vilde det ret isølelig have krænket ham, og det maaskee medrette, skjønt han derved var bleven uretsfærdig mod Corinna, thi hvor smertelig end Erindringen var hende, om et Land hvor uheldige Omstændigheder havde gjort hende saa uslykkelig, elskede hun dog Osvald, med den æmmeste Lidenstabs. Hendes Phantasie var let at opflamme, hendes Hjerte var istand til den mest trofaste Kjærlighed, men Genie, og især et Fruentimmers Genie, med

fører et vist Anlæg til Kjedsomhed, og Trang til Udspredelse, som endog den mægtigste Lidenſkab ikke ganske kan overvinde. Villedet af et ensformigt Liv, endog midt i Lykkens Skjød, affrækker den, hvis Forſtand trænger til Afvevling. Phantaſien gjør Afvigelfer ſelv naar Følelſen bliver tro; det er idetmindſte Tilfældet ſaa længe til Ulykken forja-
ger diſſe Urimeligheder og kun lader en eneſte Tanke, kun Følelſen af en eneſte Smerte, blive tilbage.

Dſvald troede at Corinnas alvorlige Stem-
ning blot kom af den Forlegenhed det naturligviis
maatte ſætte hende i, at høre ſig nævne Lady
Melvil; han bebrejdede ſig at han ikke havde
hjulpet hende ud af denne Forlegenhed, og frygtede
for at hun ſkulde anſee ham for at være letſindig.
For at det endeligen ſkulde komme til den onſkede
Forklaring mellem dem, gjorde han Begyndelſen
med at tilbyde, at han førſt vilde betroe hende ſin
Hiſtorie. Jeg vil være den Førſte ſom taler,
ſagde han, og naar jeg har givet Dem Beviis
paa min Fortrolighed vil De ſjænke mig Deres.
Ja, ſaaledes maa det være, ſvarede Corinna
ſjælvende. Velan, De fordrer det; men hvad
Dag, hvad Time? Naar De har talet . . .
vil jeg ſige Dem Alt. Hvilken ſmertelig Bevær-

gelse er De ikke i! sagde Osvald. Hvorledes, vil De da altid nære denne Frygt for Deres Ven, denne Mistillid til hans Hjerte! Nei, nu maa det være saa, svarede Corinna, jeg har opskrevet Alt, dersom De ønsker det, saa imorgen Imorgen, sagde Osvald, ville vi besøge Besuv; i Selskab med Dem vil jeg betragte dette sjældne Underværk, af Dem vil jeg lære at beundre det, og dersom jeg har Kraft nok dertil skal De paa Rejsen erfare hvad der angaaer mit Skjæbne. O, gjentog Corinna, De stænker mig endnu een Dag! hvor takker jeg Dem ikke for denne ene Dag! Alt! hvo veed om De, naar jeg har aabnet mit Hjerte for Dem, endnu vil være den samme mod mig? hvo veed det? og er det vel andet muligt end at gysse ved denne Tvivl?

Fjerde Kapitel.

Pompejas Ruiner ligge paa den samme Side af Havet som Besuv, og derhen toge Melvil og Corinna først. De vare begge tavse, thi Øjeblikket, der skulde afgjøre deres Skjæbne, nærmede sig, og det uvisse Haab de i saa lang Tid havde nydt, og som harmonerede saa vel med den Ligeegyldighed og Sværmerie det italienske Klima

indgyder, maatte nu vige for en bestemt Skjæbne. De besaae Pompeja, der er Oldtidens mærkværdigste Ruin. I Rom findes kun Levninger af offenselige Mindesmærker, der erindre om de henerundne Sællers politiske Historie; men i Pompeja er det Forsfædrenes private Liv der uforandret ligger for os. Vulkanen, som har begravet denne Stad under Aske, har sikret den for Tidens Ødelæggelse. Bygninger, der havde været udsatte for Luften, vilde aldrig saaledes have vedligeholdt sig, og dette nedsinkne Mindesmærke er igjen fremstaaet aldeles uforandret. Malerierne og Bronzjerne have endnu deres første Skjønhed, og Alt, hvad der henhørte til husligt Brug, er paa en forbausende Maade vedligeholdt. Amphorerne ere endnu rede til næste Dags Højtid; Melet der skulde æltes staaer der endnu; det affjelede Legeme af et Fruentimmer er endnu prydet med de Smykker, hun bar den Fesdag Vulkanen forstyrrede, men hendes hentørrede Arme kan ikke mere udfylde den Juvelbracelet der omgiver dem. Et saa overraskende Billede af Livets pludselige Tilintetgjørelse findes ej andensdensteds. Hjulsporene sees endnu tydeligen paa Gaderne, og de Stene der indhegne Brøndene bære endnu kjendeligt Mærke af Nebene, der, lidt efter lidt, have gjort Surer i dem. Man seer endnu paa

Murene af en Vagtstue jammerlige Bogstaver og plumpe Figurer, som Soldaterne have malet, for at fordrive Tiden, medens Tiden nærmede sig for at opsluge dem.

Naar man stiller sig hen midt paa Vejen, der hvor Gaderne krydse hinanden, og hvorfra man til alle Sider kan overskue Staden, der endnu er næsten fuldkommen uforandret, da er det som om man ventede Noget, som om Ejermændene snart vilde komme hjem, og det tilsyneladende Liv i dette Opholdssted gjør dets evigvarende Tavshed end mere sørgelig. Det er af forstenet Lava man har bygget de fleste af disse Huse, der igjen ere begravne under Lava. Det er altsaa Ruiner paa Ruiner, og Grave paa Grave. Denne Verdens Historie, hvis Epoker regnes fra Levninger til Levninger, dette menneffelige Liv hvis Spor man følger ved Skindet af de Vulkaner, der have fortæret det, opfylder Hjertet med dyb Sørgmodighed. Hvor lang Tid er ikke henrunden siden Mennesket der havde Tilværelse! hvor lang Tid er ikke henrunden siden han der levede, leed og døde! hvor gjenfindes vel hans Tanker og hans Følelser? mon de vel endnu omsvæve den Luft man blandt disse Ruiner indaander, eller have de for bestandigen deres Hjem i Himlen hvor Udødeligheden hersker? Noget for-

brændte Blade af Manuskripter, som man har fundet i Herculanium og Pompeja, og som man i Portici har forsøgt at oprulle, ere de eneste Levninger man har, der kan give Idee om disse ulykkelige Slagtoffere, som Vulkanen, Jordens Lynstraale, har fortæret. Men kommer man nær hen til denne Afse, som Kunsten paany har skjænk-
ket Liv, skælver man for at trække Veiret, af Frygt for at et Aandepust skal bortvifte dette Støv, der maaskee endnu opbevarer de ædleste Tanker.

De offentlige Bygninger i Staden Pompeja, der var en af de mindre Stæder i Italien, ere endnu ret smukke. Forsædrenes Overdaadighed havde næsten altid til Hjemed en eller anden Gjenstand for den offentlige Deeltagelse. Deres private Huse ere meget smaae og i dem findes ikke Spor af udsøgt Pragt, men af en levende Smag for de skønne Kunster. Indvendig ere de næsten allevegne færdige med de herligste Malerier og med Gliser af kunstlig udarbejdet Mosaik. Paa mange af disse Gliser finder man Ordet: Salve (Velkommen). Dette Ord findes ligeledes anbragt paa Dørtærskelen, og det var sikkert ikke blot en simpel Hilsen, men en gæsteventlig Indbydelse. Bærelserne ere overordentlig smaae og temmelig mørke, da Vinduerne aldrig vende ud til Gaden, men fordetmeste

til en Søjlegang, der er indvendig i Huset, ligesom den Marmorgaard den omgiver. Midt i denne Gaard er en Cisterne, der er meget simpel dekoreret. Dette Slags Baaning viser tydeligen, at Forfædrene næsten altid levede under aaben Himmel, og der modtog Besøg af deres Venner. Intet giver os en behageligere Forestilling om Livet, end dette Klima der saa nøje forener Mennesket med Naturen. Hvor der er indført saadanne Stikke, maa der i den selvstændige Underholdning herske en ganske anden Aand end i de Lande hvor Kuldens Strængthed nøder til at indelukke sig i Husene. Manfatter bedre Platons Taler, naar man seer disse Søjlegange, hvor Forfædrene den halve Dag spadserede frem og tilbage. Synet af den skønne Himmel besjelede dem; den borgerlige Orden, som de forstode den, var ikke den tøre Sammensøjning af Beregning og Magt, men et lykkeligt Heelt af Indretninger der fremskyndte Evnerne, uddannede Sjelen og gav Mennesket til Hjemed hans egen og hans Medmenneskers Guldkommenhed.

Oldtiden opvækker en umættelig Nysgjerrighed. De Lærde, der blot ere sysselsatte med at fremsøge en Samling af Navne, som de kalde Historie, ere sikkert aldeles blottede for

Phantasie. Men at trænge dybt ind i Fortiden, gennem Aarhundreder at adspørge det menneskelige Hjerte, af et Ord at fatte en Handling, og af en Handling at fatte Nationers Sæder og Karakter, at gaae tilbage endog til de fjerneste Tider, for at søge at gjøre sig Begreb om hvorledes Jorden i dens første Ungdom viste sig for Menneskene, og paa hvad Maade de udholdt den Gave, Livet, som Civilisationen nu har gjort saa indviklet, det er en vedvarende Anstrængelse af Phantasien, der gjetter, og opdager de skjønneste Hemmeligheder, som Eftertanke og Granskning kan aabenbare os. En saadan Deeltagelse og Sysfel var særdeles tiltrækkende for Osvald, og han gjentog ofte for Corinna, at dersom han ikke i sit Fædreland havde havt ædle Anliggender at fremme, vilde han ej have fundet Livet taaleligt andre Steder end der hvor Historiens Mindesmærker erstatte Mangelen af nutidig Tilværelse. Man maa idetmindste føle Savnet af Berømmelse naar det ikke mere er muligt at erholde den. Det er alene Glemsel der nedværdiger Sjelen; men den kan i Fortiden finde et Tilflugtssted naar nedtrykkende Omstændigheder berøve Handlingerne deres Hjem.

Da Osvald og Corinna forlode Pompeja og igjen kom til Portici, bleve de omringede af Ind-

vaanerne, der med høit Skrig indbøde dem til at besee Vjerget; saaledes kalde de Besuv. Behøver man vel og at nævne det? Det er Neapolitanernes Hre og Fædreland; det er dette Underværk der betegner deres Land. Osvald ønskede at Corinna skulde bæres paa en Art af Palankin til St. Salvadors Eremitbolig, der ligger paa Halvvejen til Vjerget, og hvor Rejsende hvile sig forinden de bestige dets Top. Selv ved han ved Siden af hende for at holde Hje med dem som bære hende, og jo mere Naturen og Historien opfyldte hans Hjerte med de ædlestes Tanker, jo højere tilbad han Corinna.

Ved Foden af Besuv er Landet mere frugtbart, og bedre dyrket end i det øvrige Neapel, det vil sige i den af Europas Egne der af Himlen er mest begunstiget. Ganske nær ved den af Lava ødelagte Strækning groer den berømte Vinranke, hvis Druesaft kaldes *Lacryma Christi*. Det er som om Naturen her ved Siden af Vulkanen, havde gjort sig den yderste Anstrængelse, og før end dens Undergang prydet sig med dens herligste Gaver. Naar man stiger opad, seer man, ved at vende sig tilbage, efterhaanden alt mere og mere af Neapel og den underfulde Egn der omgiver det. I Solens Straaler funkler Havet som de

kosteligste Edelfstene; men af denne Naturens Herlighed spinder lidt efter lidt, lige til det af Røg og Aske skjulte Jordstrøg, der bebuder Nærheden af Vulkanen. Den jernagtige Lava, fra de hentrundne Aar, fører dens brede sorte Gurer henover Jorden, og trindtomkring er Alt hentørret. I en vis Højde flyve ingen Fugle mere, derpaa blive Planterne sjældnere, og tilsidst finde ikke engang Insekterne Næring i denne ødelagte Natur. Kort, Alt hvad der har Liv forsvinder, man træder ind i Dødens Rige og kun Asken af denne forbrændte Jord ruller hen under de usikre Trin.

Nè greggi nè armenti

Guida bifolco mai, guida pastore.

Ej Saar, ej Dvæg

nu Hyrden mere fører did.

Her paa Grændsen mellem Liv og Død boer en Eremit. Uden for hans Dør staar et Træ, der er Vegetationens sidste Afsted, under Skyggen af dets blege Top pleje Rejsende at oppebie Matten for at fortsætte deres Vej, thi om Dagen synes Besuvs Ildflammer kun at være en Sky af Røg, og Lavaen, der om Matten er saa glødende, er mørk i Solens Skin. Selv denne Forvandling er et herligt Skuespil, som hver Afsten fornyer den forbausende Overraskelse, der vilde

svækkes dersom et og det samme Syn uafbrudt viste sig. Dette Sted, og den dybe Eensomhed gave Lord Melvil mere Styrke til at aabenbare sine hemmeligste Følelser; og da han ønskede at indgyde Corinna Mod til Fortrolighed, sagde han, med inderlig Bevægelse, til hende: De ønsker at læse i deres ulykkelige Bens Hjerte; nu vel, jeg vil tilstaae Dem Alt; mine Saar ville aabne sig paany, det føler jeg, men bør man, i Nærværelse af denne uforanderlige Natur, frygte for Lidelser som Tiden fører bort med sig?

Tolste Bog.

Lord Melvils Historie.

Første Kapitel.

I mine Forældres Huus blev jeg opdraget med en Æmhed, med en Godhed, som jeg nu langt mere beundrer da jeg kjender Menneskene. Intet i Verden har jeg elsket saa højt som jeg elskede min Fader, og dog synes det mig, at dersom jeg dengang havde vidst, som jeg nu veed det, hvor udmærket hans Karakter var, vilde min Æmhed for ham have været endnu mere levende, endnu mere hengiven. Jeg gjentælder nrig tusinde Træk i hans Liv, der da syntes mig ganske simple, fordi min Fader selv fandt dem at være det, men som nu smerteligen røre mig, nu da jeg kjender deres Værdie. De Vebrejdelser, man har at gjøre sig ihenseende til en Gjenstand, der var os kjær og som er tabt for os, giver Begreb om hvad de evige

Kvaler maatte være, dersom ikke den guddommelige Varmhjertighed i en saadan Smerte kom os til Hjælp.

Hos min Fader levede jeg lykkelig og rolig, men jeg ønskede at gaae paa Rejser før end jeg tog Tjeneste ved Armeen. For Mænd, der besidde Belsættelighed, gives i mit Fædreland den skønneste civile Løbebane; men jeg var, som jeg endnu er, saa overordentlig frygtløs, at det vilde have været mig alt for viinligt at tale offentlig, og jeg foretrak den militaire Stand. Længt hellere vilde jeg have bestemte Farer, end mulige Krænkelse at kæmpe imod. Min Egentjærlighed er i ethvert Tilfælde mere smfindelig end ærgjerrig, og jeg har altid fundet at Menneskene, naar de dadel, vise sig, for Indbildningskraften, som Spøgelse, men naar de rose, som Dværge. Jeg fik Lyst at gaae til Frankrig, hvor Revolutionen nylig var brudt ud, denne Revolution der, trods Menneskeslægtenes Alder, gjorde Fordring paa at begynde en ny Verdenshistorie. Min Fader havde Fordomme mod Paris; mod Slutningen af Ludvig den Femtendes Regjering havde han været der, og begreb ikke, hvordan Selskaber kunde forvandle sig til en Nation, Fordringer til Dyder og Forsængelighed til Begejstring. Ikke desto mindre samtykkede

han i den Rejse jeg ønskede at tiltræde, da han ikke vilde synes paastaelig. Hans faderlige Myndighed satte ham, paa en Maade, i Forlegenhed, naar ikke Pligten bød ham at gjøre Brug af den. Han frygtede altid for at denne Myndighed skulde forstyrre den sande rene Tilbøjelighed, der, mere end noget Andet i vor Natur, maa være fri og uvilkaarlig; og han havde fremfor Alt Trang til at elskes. Han tillod mig da, i Begyndelsen af 1791, da jeg havde fyldt mit enogtyvende Aar, at opholde mig et halv Aars Tid i Frankrig, og jeg gav mig paa Rejsen, for at lære at kjende denne Nation, der boer os saa nær og dog ved dens Indretninger og deraf udsprungne Vaner er saa forskjellig fra vor.

Jeg havde aldrig ventet at komme til at elske dette Land; jeg nærede imod det alle de Fordomme vor Stolthed og Alvorlighed opvækker hos os. Jeg var bange, man vilde drive Spot med Alt hvad der er Hjertet og Forstanden helligt, jeg afskyede den Kunst at nedtrykke hvert højere Sving og berøve al Kjærlighed dens Tryllekraft. Grunden til denne saa højt priste Munterhed forekom mig meget bedrøvelig, da den tilintetgjorde hine dyrebareste Følelser. Jeg kjendte dengang ej de virkelig udmærkede Franskmænd, der med de ædleste

Egenskaber forene de mest indtagende Manerer. Jeg studerede over den Simpeltthed, over den Frihed, der herskede i Selskaberne i Paris. De største Anliggender bleve der behandlete uden Letsin- dighed som uden Pedanterie; man skulde troe at de dybeste Ideer vare faldne i Arv til den selskabelige Underholdning og at hele Verdens Revolution kun fandt Sted for at gjøre Omgangen i Paris mere elskværdig. Jeg lærte at kjende Mænd af grundige Kundskaber, af udmærket Talent, men som dog besjeles af Lyst til at behage, endnu mere end af Attraae efter at stifte, Nytte; Mænd, der endog efter at have faaet en Tribunes Stemme for sig, endnu hige efter at behage i en Selskabsal, og som i Omgang med Damer mere søge at vinde Bifald end at vorde elskede.

I Paris var ihenseendetil udvortes Velbes- findende Alt saaregodt indrettet. Der herskede intet Slags Tvang i det daglige Liv; i Grunden styredes man vel af Egoisme men aldrig lod man sig mærke dermed; der sporedes en Bevægelse, en Deeltagelse som medtog hver Dag, uden at den enten nyttede ret meget eller faldt besværlig; et hurtigt Begreb, hvorved man var istand til i eet Ord at angive og fatte hvad der andensheds havde behovet

en lang Udvikling; en Gards for Efterligning, der vistnok kunde hindre al sand Afhængighed men dog lægger i Konversationen denne Endrægtighed og Høflighed som man ej finder andensheds; med faae Ord, en Lethed i at tilbringe Livet, at give det Afverling og at unddrage det fra Betragtninger uden dog at berøve det Forstandens Tillokkelse. Naar man til alle disse Udspreddelsesmidler, endnu føjer Komedier, Fremmede, Nyheder, har man et Begreb om den allerselskabeligste Stad i Verden. Det forundrer mig næsten at jeg kan nævne den, her i denne Eremitbolig, her midt i en Ørken, under Indtryk der ere saa aldeles modstridende dem man modtager blandt det livligste Folk i Verden; men det er nødvendigt at jeg skildrer Dem dette Opholdssted og den Virkning det gjorde paa mig.

Dem, Corinna, som nu seer mig saa alvorlig og modsøs, Dem vil det maaskee falde vanskeligt at troe, at jeg lod mig henvise af denne aandrige Hvirvel. Jeg var dog veltilfreds med, ikke et Øjeblik at føle Kjedsommelighed, om jeg end ikke beholdt et Øjeblik tilovers til Eftertanke, og at svække hos mig Evnen til at lide, om end de ommere Følelser derved tabte deres Styrke. Skal jeg dømme efter mig selv, synes det at et

Menneske af en alvorlig og følsende Karakter kan trættes ved sine Følelsers Dybde og Styrke; stedse vender han tilbage til sin ejendommelige Natur, men hvad der, idetmindste for en Tid, river ham ud deraf, er velgjørende for ham. Ved at høre mig over mig selv har De, Corinna, adspredet min naturlige Tungsindighed; ved at nedsætte mig under mig selv vidste et Fruentimmer, som jeg snart skal nævne Dem, at bedøve min indvortes Kummer. Men fjændt jeg allerede havde antaget den parisiske Smag og Levemaade, vilde jeg dog ikke længe have fundet mig tilfreds, dersom jeg ikke havde erhvervet mig en Ven, der var det sande Mynster af den franske Karakter i den aldgamle Middelalder, og af den franske Aand i den nyere Kultur.

Jeg vil ikke nævne disse Personers virkelige Navne, og af min Fortælling vil De indsee hvad der nøder mig til at fortie dem. Grev Raimond nedstammede fra en af de største Familier i Frankrig. I hans Sjæl boede hans Forsædres ridderlige Stolthed, og hans Forstand antog Philosophernes Meninger, endog da, naar de paalagde ham personlige Opoffelser; han havde ikke taget virksom Deel i Revolutionen, men han elskede de Dyder der fandtes hos ethvert Partie: hos det ene Mod og Taknemmelig-

hed, hos det andet Frihedskjærlighed; Alt, hvad der var uegennyttigt, behagede ham. De Undertryktes Sag syntes ham retfærdig; og den store Ligegyldighed, han viste for sit eget Liv, gjorde det Edelsmodige i hans Karakter endmere ophøjet. Egentlyk sølede han sig ikke uheldig, men der var saa stor Ulighed mellem ham og det øvrige Menneſkes ſamfund, ſaaledes ſom det i Almindelighed er, at den daglige Kummer, det voldede ham, ſatte ham ud over hans eget Tarv. Jeg var ſaa lykkelig at intereſſere Grev Raimond; han ønskede at overvinde min naturlige Tilbageholdenhed, og for at beſeire den viſte han i vort venſkabelige Forhold, et virkelig romantiſk Koketterie; han kjendte ingen Forhindringer naar det gjaldt om at viſe mig en Tjeneste eller gjøre mig en Fornøjelse. Den halve Tid af Aaret vilde han tilbringe i England, for ikke at forlade mig; og det koſtede mig Umage at hindre ham fra at dele med mig Alt hvad han ejede.

Jeg har kun en eneſte Søſter, ſagde han til mig, hun er gift med en meget rig gammel Mand og jeg har fri Raadighed over min Formue. Revolutionen vil deſuden tage en ſlem Vending, og det kan let hændes ſig at jeg bliver dræbt, lad mig derfor nyde min Formue, ved at betragte den ſom

Deres. — Alt! den ædelmodige Raimond forudsaae kun altforvel sin Skjæbne. Naar man er istand til at kjende sig selv, skuffer man sig sjælden isaaahenseende, og Ahnesser ere, som oftest, ikke andet end en Dom over os selv, som vi endnu ikke gandske have tilstaaet. Edes, aabenhjertig, ja endog uforsigtig, lagde Grev Raimond sin hele Sjæl for Dagen; en saadan Karakter var for mig en hidtil ukjendt Glæde; blandt os Englændere blive Sjælens Skatte just ikke letteligen stillede til Skue, og vi have den Bane at sætte Mistillid til Alt hvad der saa aabenlyst viser sig; men denne utilbageholdne Godhed, jeg fandt hos min Ven, skænkede mig, uden Vanskelighed, den herligste Fryd, og jeg har end ikke mindste Tvivl om hans Egenskaber, skøndt de fra det første Øjeblik af laae udfoldede for mig. I mine Forholde med ham var jeg aldeles ikke frygtsom, og hvad der endnu var bedre, han gav mig Tilfredshed med mig selv. Denne Mand var det, som jeg har følet dette fuldkomne Venskab for, dette Baabenbroderskab, som man kun i Ungdommen er istand til at føle, førend man endnu har lært at kjende hvad det er at hige efter et Øjemed, førend en uigjenkaldeligen betegnet Løsbane gennemfurer og inddeler Fremtidens Mark.

Min Søster er Enke, sagde Grev Raizmond en Dag til mig, og jeg maa tilstaae at det langt fra ikke bedrøver mig; hendes Giftermaal havde ikke mit Bisald; hun modtog denne Ordings Haand paa en Tid da ingen af os havde nogen Formue; thi min Rigdom er en Arv der nyelig er tilfalden mig; imidlertid satte jeg mig, saas meget som muligt, imod denne Forbindelse, da jeg ikke kan lide, man af Beregninger lader sig bestemme til Noget og endnu allermindst, til den højtideligste Handling i sit Liv. Ifkedsminde har hendes Opførsel mod hendes Mand, som hun dog ikke elskede, været aldeles upaaklagelig; efter Verdens Mening er der altsaa intet at sige deris mod; nu da hun er fri flytter hun hid at boe hos mig. De skal see hende, ved længere Bekjendtskab er hun en meget elskværdig Skabning, og I Englændere finde jo Behag i at gjøre Opdagelser. Jeg for min Deel holder langt mere af at kunne i et Menneffes Physiognomie strax læse hvad der boer i ham. Og dog, min kjære Osvald, har Deres tilbageholdne Væsen aldrig været mig ubehageligt, min Søsters derimod kan jeg ikke ret finde mig i.

Madam d'Arbigny, Grev Raimonds Søster, kom næste Morgen, og endnu samme Aften blev

jeg hende forestillet. I Ansigtstræk og Stemme lignede hun meget sin Broder, men paa en ganske forskjellig Maade gav hun sine Ord Eftertryk, og i hendes Blik laae meget mere Tilbageholdenhed og Snildhed; hun besad et meget behageligt Udortes, en yndig Bort og særdeles sirlige Mannerer; sagde ikke et Ord, som jo var passende, forsømte ved ingen Lejligheder at vise Agtelse, uden dog at man kunde kalde det overdreven Høflighed; med megen Snildhed forstod hun at smigre Egenkjerligheden og tilkjendegive at man behagede hende uden dog at blotte sig formeget; thi i Alt hvad der angik Høfligheden udtrykte hun sig, som om hun vilde skjule hvad der foregik i hendes Hjerte. Deri havde hun en tilsyneladende Lighed med mine Landemændinder, og denne Lighed bedrog mig; undertiden forekom det mig rigtignok som om Madam d'Arbigny altfor ofte forraadede hvad hun syntes at vilde skjule, og at Tilfældet ikke medførte saamange Lejligheder til uvilkaarlig at blive rørt; men det var kun meget flygtigen at denne Bemærkning faldt mig ind, og Madam d'Arbignys Nærvarrelse gjorde et ukjendt og behageligt Indtryk paa mig.

Aldrig før havde Nogen smigret mig. Dybt føler man i England Kjærlighed og dens Begejstring, men kjender kun lidet til den Kunst ved

Egentjærlighed at indsnige sig i Hjertet. Jeg havde desuden nylig forladt Universitetet og i England havde endnu Ingen lagt Mærke til mig. Madam d'Arbigny greb ethvert Ord jeg sagde; med uafbrudt Opmærksomhed sysselfatte hun sig med mig; jeg troer ikke at hun ret kjendte hvad der kunde blive af mig, men ved tusinde enkelte Jagttagelser, hvis Skarpsindighed forbaarsede mig, lærte hun mig at kjende mig selv; undertiden syntes mig at der var noget Kunstigt i hendes Talemaade, at den var altfor søgt, hendes Stemme altfor sagtmodig, og at hendes Ord vare altfor omhyggelig ordnede; men hendes Lighed med Broderen, der var den oprigtigste Mand i Verden, forjog mine Tvivl og bidrog til at indgyde mig Tilbøjelighed for hende.

En Dag fortalte jeg Grev Raimond hvad Virkning denne Lighed gjorde paa mig; han takkede mig derfor, men efter et Øjeblik's Betænkning sagde han: i Karakter ligner min Søster mig ikke. Det var alt hvad han sagde; men naar jeg tilbagekalder mig saavel disse Ord, som mange andre Omstændigheder, er jeg overbevist om at han ikke ønskede jeg skulde ægte hans Søster. Jeg kan ikke tvivle om at det jo allerede den Gang var hendes Hensigt, skøndt hun ikke saa tydelig som siden

røbede den; vi tilbragte hver Dag sammen, og i Selskab med hende svandt Tiden ofte meget behagelig, i det mindste altid uden Bedrøvelse; senere har jeg eftertænkt at hun altid var af samme Mening som jeg; naar jeg begyndte en Sætning, fuldendte hun den, eller, i det hun gjøttede hvad jeg vilde sige, skyndte hun at rette sig derefter; og dog, trods denne udelukkende Estergivenhed i Formerne, udøvede hun et meget despotisk Herskedsomme over mine Handlinger. De vil sikkert ikke handle saaledes; de vil sikkert ikke gjøre et saadant Skridt, sagde hun altid til mig, paa en Maade der aldeles gjorde mig underdanig; det syntes mig at jeg maatte tabe hendes Agtelse dersom jeg skuffede hendes Tillid til mig, og jeg satte høj Priis paa denne Agtelse, der blev mig bevidnet i saa smigrende Udtryk.

Men troe mig, Corinna, endog førend jeg kjendte Dem, tænkte jeg som nu, at det ikke var Kjærlighed jeg følede for Madam d'Arbigny; jeg havde ikke sagt hende at jeg elskede hende; jeg vidste ikke om en saadan Svigerdatter vilde finde min Faders Bisald; han havde aldrig tænkt paa at jeg skulde ægte et fransk Fruentimmer, og uden hans Samtykke vilde jeg ikke gjøre det. Jeg

troer at min Tavshed mishagede Madam d'Arbigny, thi hun var ofte i ondt Lune, som hun kaldte Bedrøvelse, og gav, siden efter, meget rørende Aarsager til Grund, skjøndt hendes Physiognomie, i Øjeblikke, naar hun ikke gav Ngt paa sig selv, undertiden røbede megen Følelseshed; men jeg troede at denne øjeblikkelige Uoverensstemmelse hidrørte fra det Forhold vi stode i, og som jeg selv var utilfreds med; thi det er smerteligt ikke at kunne med sin hele Sjæl knytte sig til den Gjenstand man synes at føle Kjærlighed for.

Grev Raimond og jeg talede aldrig sammen om hans Søster; det var den første Tvang der havde fundet Sted imellem os; Madam d'Arbigny havde paalagt mig ikke at tale om hende til hendes Broder, og da jeg forrundrede mig derover, sagde hun: jeg veed ikke om De isaafald tænker ligesom jeg, men jeg taaler ikke at Trediemand, var det endog min bedste Ven, blander sig i min Tilbøjelighed for en Anden; i hvad der angaaer Hjertets Anliggender holder jeg meget af Hemmelighed. — Denne Fortolkning behagede mig, og jeg rettede mig efter hendes Ønske. Strax derpaa fik jeg Brev fra min Fader, som kaldte mig tilbage til Skotland. De sex Maanedes, der vare bestemte til mit Ophold i Frankrig, vare udløbne,

og da Urolighederne i dette Land voksede alt mere og mere fandt min Fader det ikke passende for en Fremmed at opholde sig der længere. Forsætningen blev jeg heftig bedrøvet derover; jeg sølede vel at min Fader havde Ret, og jeg længtes inderlig efter at see ham igjen, men det Liv jeg førte i Paris, i Grev Raimonds og hans Søsters Selskab, var mig saa behageligt at jeg ikke uden bitter Smerte kunde rive mig løs derfra. Jeg gik strax hen til Madam d'Arbigny, viste hende Brevet, og imedens hun læste det, var jeg saa fordybet i min Sorg, at jeg ikke bemærkede hvad Indtryk det gjorde paa hende. Jeg hørte blot at hun sagde nogle Ord der skulde opmuntre mig til at forsinke min Afreise, skrive til min Fader at jeg var syg, kort sagt, at jeg skulde la vere med hans Willie; jeg erindrer at det netop var det Udtryk hun brugte; jeg var i Begreb med at svare, og vilde sagt, hvad Sandheden var, at min Afreise var bestemt til næste Dag, da Grev Raimond just traadte ind; han fik nu at høre hvorom Taleren var, og erklærede paa det bestemteste at jeg skulde adlyde min Fader, og det uden mindste Indvending. Denne hurtige Afgjørelse forundrede mig; jeg havde ventet at han nødigt vilde have ladet mig rejse, vel havde jeg foresat

mig at ville sejre over mine Følelser, men jeg havde ikke troet at man havde gjort mig Sejeren saa let, og for et Øjeblik miskjendte jeg min Vens Ømhed for mig; han mærkede det, tog min Haand og sagde: om tre Maaneder kommer jeg til England, hvorfor skulde jeg da opholde Dem her i Frankrig? jeg har mine Grunde til ikke at gjøre det, tilføjede han halvsagte. Hans Søster hørte hvad han sagde og hurtig svarede hun, at det var meget fornuftigt at undvige de Farer, som under Revolutionen kunde i Frankrig møde en Englænder. Nu er jeg overbevist om at Grev Raimond ikke tog Hensyn dertil, men dog hverken modsigde eller bekræftede han sin Søsters Yttring. Da jeg rejste derfra holdt han det ikke for nødvendigt at sige mig videre derom.

Derfor jeg kunde gavne mit Fædreland, sagde han, vilde jeg blive her, men De seer selv, der gives intet Frankrig mere. Den Aand og den Stemning, der gjorde mig det saa elskeligt, ere nu forsvundne; min Fødeegn vil jeg savne, men mit Fædreland gjenfinder jeg kun der, hvor jeg indaander samme Luft som De. Hvor disse Udbrud af sandt Venkab rørte mig! og hvor sejrede ikke, i dette Øjeblik, i mit Hjerte, Raimond over sin Søster! Hun gjettede det strax, og samme Af-

ten lærte jeg at kjende hende fra en ganske anden Side. Der kom Fremmede; som Wartinde underholdt hun dem paa den eskværdigste Maade, og talede med den største Ligegyldighed om min Afreise, som om det for hende var den simpleste Begivenhed i Verden. Tidligere havde jeg, ved adskillige andre Lejligheder mærket, at det var hende meget om at gjøre at vedligeholde sin Ansæelse, og at hun altid skjulede for Andre den Tilbøjelighed hun yttrede for mig, men denne gang drev hun det for vidt, og jeg følede mig saa fornærmet over hendes Kulde, at jeg besluttede at gaae derfra endnu førend Selskabet brød op, og ikke blive et eneste Øjeblik alene med hende. Hun saae, jeg nærmede mig til hendes Broder for at bede ham den følgende Morgen at tage Afsked med mig førend jeg rejste; nu kom hun hen til mig og sagde saa højt at de Andre gjerne kunde høre det, at hun havde et Brev hun vilde bede mig besørge til en af hendes Veninder i England; meget hurtig og ganske sagte tilføjede hun: det er kun min Broder De nødig forlader; det er kun ham De taler med; rejser De i den Stemning bort fra mig, gjennemborer De mit Hjerte! — Øjeblikligen gik hun igjen hen til Selskabet. Hendes Ord foruroligede mig, og da hun øn-

skede det, var jeg just i Begreb med at blive, idet Grev Raimond tog mig ved Armen og trak mig med sig ind i sit Værelse.

Da Selskabet var borte hørte vi det flere Gange ringe meget stærk i Madam d'Arbignys Værelse; Grev Raimond tog slet ikke Notits deraf, men jeg nødte ham endeligen til at sende Bud ind til hende og høre hvad Aarsagen var. Der kom Svar, at Madam d'Arbigny pludselig var bleven syg. Det rørte mig inderlig; jeg vilde see hende engang endnu, jeg vilde gaae ind til hende, men haardnakkethed satte Grev Raimond sig derimod. Lad os undgaae disse rørende Optrin, sagde han, Fruentimrene trøste sig altid bedst naar de ere alene. — Jeg kunde ikke begribe denne min Vens Haardhed mod sin Søster, og som stred saa aldeles mod hans naturlige Godmodighed; med et slags Forlegenhed, der gjorde vor Afsted mindre sm, skiltes jeg fra ham. Ak! havde jeg dengang kunnet ahne at det var den ømmeste Forlelse, der hindrede ham fra at samtykke i at hans Søster fængslede mig, da han ikke troede hun var skabt til at kunne gjøre mig lykkelig; havde jeg dengang kunnet forudsee de Begivenheder, der for bestandigen skulde stille os ad, da skulde min

Afsked med ham have tilfredsstillet baade hans og mit Hjerte.

Andet Kapitel.

Oswald tav nogle Øjeblikke, ogsaa Corinna sagde ikke et Ord, thi hun længtes alt for meget efter at høre hans Fortælling, til at hun skulde have opholdt ham. — Hvor lykkelig havde jeg ikke været, vedblev Oswald, dersom min Forbindelse med Madam d'Arbigny da havde været forbi, dersom jeg var bleven hos min Fader og ikke igjen havde sat Fod paa fransk Grund! men Skæbnen, eller rettere sagt, min svage Karakter, har for bestandig, ja for bestandig, endog i Nærheden af Dem, forgiftet mit Liv.

Jeg tilbragte et Aar i Skotland, hos min Fader, og vor gjensidige Ømhed blev hver Dag mere inderlig! Jeg trængte ind i denne himmelske Sjels Allerhelligste, og i det Vensteb, der forenede mig med ham, erkjendte jeg denne Blodets Sympathie, hvis mystiske Baand hænge sammen med vort hele Væsen. Jeg fik de sømmeeste Breve fra Grev Raimond; han fortalte mig de Vanskeligheder han fandt i at realisere sin Formue, for at komme

til mig, men desuagtet var det hans uroffelige Bestemmelse.

Jeg elskede ham bestandig, men hvilken Ven kunde jeg vel sætte i Sammenligning med min Fader! Den Agtelse, han indgjød mig, lagde ikke Tvang paa min Fortrolighed. Jeg troede paa hans Ord, som paa et Orakel, og den Ubestemtthed, der ulukkeligviis ligger i min Karakter, oplyste saasnart han havde sagt sin Mening. Himlen har dannet os, siger en engelsk Skribent, til at føle Kjærlighed for det Ugteværdige. Min Fader har aldrig vidst, og kunde ikke vide, i hvor høj Grad jeg elskede ham, og min ulukkelige Opførsel har maattet give ham Tvivl om min Kjærlighed. Og dog har han følt Medlidenhed med mig; døende har han beklaget mig for den Smerte Tabet af ham vilde volde mig. O, Corinna! indgyd mig Mod, jeg trænger dertil, for at gaae videre i min sørgelige Fortælling. Min Ven, sagde Corinna, lad det være en Lindring for Dem, at De aabner Deres saa ædle og følelsesfulde Hjerter for det Væsen der i Verden mest beundrer og elsker Dem.

Han sendte mig i sine Forretninger til London, vedblev Lord Melvil, og jeg forlod ham for aldrig mere at see ham, uden at dog nogen

Ahnelse advarede mig om denne min Ulykke. Han var, i de sidste Samtaler vi havde med hinanden, endnu mere elskværdig end han nogensinde tilforn havde været; det er som om den Retsfærdiges Sjæl, ligesom Blomsterne, dufter stærkere mod Aften. Med Taarer i Øjnene omfavnede han mig; han sagde tidt til mig, at i hans Alder Alt fik et højtideligt Anstrøg; men jeg troede paa hans Liv som paa mit, vore Sjæle forstode hinanden saa vel, han var saa ungdommelig i sine Følelser for mig, at jeg ej tænkte paa hvor gammel han var. Tillid og Frygt ere begge uforklarlige naar man med Lidenstkab hænger ved hinanden. Min Fader ledsagede mig denne Gang ud af Slottet, af dette Slot som siden, da jeg saa det igjen, for mig viste sig tomt og øde som mit sorgfulde Hjerte.

Jeg havde kun været otte Dage i London da jeg fra Madam d'Arbigny modtog hiint ulykkelige Brev, hvoraf jeg endnu mindes hvert Ord. "Gaar den tiende August," skrev hun, "blev min Broder, i Tuilerierne, nedfaldet idet han trak Bærg for sin Konge. Jeg er bleven landsforviist fordi jeg er Søster til ham, og maa skjule mig for at undgaac mine Forfølgere. Grev Raismond havde taget hele min Formue til sig for at

"sende den, tilligemed sin egen, over til England;
"er den allerede kommen Dem tilhænde? eller veed
"De til hvem han har betroet den, for at sendes
"Dem? Jeg fik kun to Ord fra ham; de vare
"Brevne fra Slottet selv, i det Øjeblik da han
"havde erfaret at man lavede sig til at angribe
"ham, og disse to Ord gaae blot ud paa at jeg
"skal henvende mig til Dem for at faae Underret-
"ning om Alst. Dersom De kunde komme hid at
"afhente mig, vilde De maaskee frelse mit Liv;
"thi de Engelske rejse endnn uden Hinder i Frank-
"rig; men jeg kan ikke faae Pas da min Broders
"Navn gjør mig mistænkelig. Dersom Raimonds
"ulykkelige Søster ikke er Dem altfor ligegyldig,
"vil De hos en af mine Naarværende, Hr. de
"Maltigues i Paris, kunne opspørge mit Tilflugts-
"sted. Men dersom De har den højmodige Hen-
"sigt at komme mig til Hjælp, maa De uden at
"spilde et Øjeblik udføre den, thi man siger at
"Krigen mellem Frankrig og England, hvad Øje-
"blik det skal være, kan bryde ud."

Tænk Dem hvad Indtryk dette Brev gjorde
paa mig. Min Ven myrdet, hans Søster i For-
tvivlelse, og deres Formue, efter hendes Eigende,
i mine Hænder, endskjøndt jeg endnu ikke havde
faaet mindste Tidende derom. Læg hertil den

Fare Madam d'Arbigny befandt sig i, og hendes Overbeviisning om at jeg, naar jeg vilde hente hende, kunde være hende til Nytte. Jeg troede det ikke muligt at kunne vakle, men rejste øjeblikkligen idet jeg sendte et Ilbud til min Fader, for at bringe ham det Brev jeg nys havde faaet, og lovede ham at jeg inden fjorten Dage skulde komme igjen. Ved et virkelig grusomt Tilfælde blev den Person, jeg havde assendt, syg undervejs, og det andet Brev jeg derpaa, fra Dover af, tilskrev min Fader, indtraf hos ham førend det første. Han erfarede saaledes min Afrejse, uden at kjende mine Bevæggrunde, og da han fik Udviklingen heraf var han, betræffende denne Rejse, allerede henfalden til en Betymring der aldrig lod sig adsprede.

Efter tre Dages Rejse kom jeg til Paris; der fik jeg at vide at Madam d'Arbigny opholdt sig i en Provinds, tredsindstyve Mile derfra; derved fortsatte jeg nu min Rejse. Vi bleve begge meget bevægede ved at sees igjen; hun var i Ulykken langt meer elskværdig end før, thi der laae nu ikke saamegen Tvang eller Kunst i hendes Væsen. Vi begræd hendes ædle Broder og den almindelige Ulykke. Med Ængstelighed underrettede jeg mig om hendes Formue; hun sagde, at hun

havde aldeles ingen Underretning derom; men faae Dage efter fik jeg at vide, at den Banquier, Grev Raimond havde betroet den til, igjen havde tilbagebetalt den, og, hvad der var høist besynderligt, jeg fik det at vide af en Kjøbmand i den By, vi opholdt os i; han sagde mig det ganske handelsfærdig og forsikrede at Madam d'Arbigny isaahenseende aldrig havde haft Anledning til at være urolig. Jeg begreb det ikke og gik hen til hende for at faae Forklaring derover. Jeg traf hos hende hendes Paarørende, Hr. de Maltigues, der med paafaldende Hurtighed og Kulde sagde at han netop i dette Øjeblik kom fra Paris for at bringe Madam d'Arbigny den Efterretning, at den Banquier, som hun troede var rejst til England og som hun i en heel Maaned ikke havde hørt tale om, nu var kommen tilbage. Madam d'Arbigny bekræftede hvad han sagde, og jeg troede det, men ved at erindre mig at hun altid havde Paastud tilrede for ikke at vise mig den Billet fra sin Broder, som hun i sit Brev havde talet om, har jeg indseet at det var en List hun havde betjent sig af for at gjøre mig urolig over hendes Formue.

Det er idetmindste vist at hun var rig, og at Egennytte ingen Deel havde i hendes Ønske at

ægte mig; men Madam d'Arbigny havde stor Uret i at gøre Kjærlighed til et Spil, at bruge List der hvor sand Følelse var nok, uophørlig at forstille sig, hvor det var langt bedre ukunsket at vise sig som hun var; thi dengang elskede hun mig saa højt som man er istand til at elske, naar man beregner alle sine Handlinger, ja endog næsten sine Tanker, og naar man styrer Hjertets Ansigender som en politisk Intrigue.

Madam d'Arbignys Sørgmodighed gjorde hende endnu mere elskværdig, og gav hendes Ynde et rørende Udtryk, der behagede mig overordentlig. Jeg havde bestemt erklæret at jeg ikke giftede mig uden min Faders Samtykke, men det var mig umuligt at fortie for hende det Indtryk, hendes forførende Skabning gjorde paa mig; da det hørte til hendes Plan at fængsle mig, for hvilken Priis det end var, troede jeg at mærke at hun ikke vilde modsætte sig mine Ønsker, og naar jeg nu tilbagekalder mig hendes Fremgangsmaade, forekommer det mig som om Bevæggrunde, der vare Kjærlighed fremmede, ledede hende. Hele Dage tilbragte jeg alene med hende; trods mine Beslutninger fik min Lidenstkaab Overhaand, og Madam d'Arbigny paalagde mig alle Pligter, idet hun indrømmede mig alle Rettigheder. Den Be-

drøvelse hun yttrede, og som hun maaskee ikke virkelig følede, bandt mig fast til hendes Skjæbne. Jeg vilde føre hende med mig til England, foreslå hende for min Fader og besværg ham at samtykke i vor Forening, men hun vægrede sig ved at forlade Frankrig, førend jeg var hendes Gemal. Deri havde hun maaskee Ret; men da hun hele Tiden vidste, at jeg ikke uden min Faders Samtykke besluttede mig til at ægte hende, saa havde hun Ret i de Midler hun anvendte saavel for ikke selv at rejse, som for at holde mig derfra til Trods for de Pligter, der kaldte mig tilbage til England.

Da Krigen blev erklæret mellem disse to Lande, blev mit Ønske, at forlade Frankrig, end mere levende, og mangfoldigere vare de Hindrenger Madam d'Arbigny satte mod min Afreise. Snart kunde hun intet Pas faae; snart forsikrede hun, at dersom jeg rejste alene og hun blev tilbage, vilde hun blive mistænkt for at staae i Brevveksling med mig. Denne Røne, der ellers var saa sagtnodig, saa maadeholden, havde nu Øjeblikke, hvori hun overgav sig til en Fortvivlelse, der rystede min hele Sjæl; hun anvendte sin Elskværdighed og sin Forstands Finkhed til at indtage mig, og sin Smerte til at indgyde mig Frygt.

Kvinderne have maaskee altfor stor Uret i at befale ved Taarer, og paa den Maade føje Magt til deres Svaghed; men frygte de ikke for at tage deres Tilflugt til dette Middel, lykkes det næsten altid, idetmindste for en Tid. Biskof svækkes Kjærligheden ved det Hjerredomme man anmasser sig over den, og den ved Taarer altfor ofte udøvede Magt gjør Phantasten kold. Men paa den Tid gaves i Frankrig tusinde Lejligheder til at opvække Deeltagelse og Medlidenhed. Madam d'Arbignys Helse syntes Dag for Dag at blive svagere, og Sygdom er for Kvinden atter et Hersemiddel. Fruentimre der ikke, som De Corinna, sætte grundet Tillid til deres Aand og Hjerte, eller der ikke, som Engländerinderne, ere for stolte og for frygtsomme til at bruge Forstillelse, tage deres Tilflugt til List for at rere; og det er endda godt, naar der ligger virkelig Følelse til Grund for denne Forstillelse.

Gmod mit Vidende blandede nu en Tredie mand sig i mit Forhold til Madam d'Arbigny; det var nemlig Hr. de Maltigues; hun behagede ham, det var hans højeste Ønske at faae hende til Kone, men en udtænkt Usædelighed gjorde ham ligegyldig for Alt; han holdt af Intrigue som af et Spil, endog da naar Njemedet ikke in-

teresserede ham, og han understøttede Madam d'Arbignys Plan at gifte sig med mig, dog ialfald rede til at være den imod, dersom Hændelsen vilde være hans Plan gunstig. Jeg havde en særdeles Afsky for denne Mand; han var neppe tredive Aar gammel, og dog laae der i hans Bæsen og hele Udortes, en paafaldende Torhed. Jeg har aldrig, end ikke i England, hvor man dog har Ord for Kulde, seet Mage til det alvorslige Bæsen, hvormed han traadte ind i Værelset. Jeg vilde ikke have antaget ham for en Franskmand, dersom han ikke havde røbet Smag for Spøg, og Trang til at tale, som især stikker ret af hos et Menneſke, der ibrigt er sløv for Alt og har gjort dette Naturanslag til et System. Han paastod at han var af Naturen meget følsom og meget begejstret, men at den Menneſkekundskab, han under den franske Revolution havde erhvervet, havde forandret ham. Han havde gjort den Opdagelse, sagde han, at det eneste Gode, der gaves her i Verden, var Rigdom og Magt, og at Venskabsforholde burde i Almindelighed ikke regnes for andet end Midler man, alt efter Omstændighederne, kunde gribe og slippe. Han var temmelig vant til at udøve denne Mening; kun en Fejl begik han der ved, nemlig at han ikke kunde tie med det; fjøndt

han ikke, som de fleste Franske, gjorde Fordring paa at behage, var det ham dog en Nødvendighed at hans Tale maatte gjøre Effekt, og det gjorde ham meget uforsigtig. Deri var han meget forskjellig fra Madam d'Arbigny, der vilde opnaae sit Øjemed, men dog ikke, som Hr. de Maltigues, ved at søge at glimre endog med Usædelighed, forraadede sig selv. Det Besynderligste ved disse to Personer var, at den mest lidenskabelige forstod at skjule sin Hemmelighed, og derimod den koldeste kunde ikke tie.

Denne Hr. de Maltigues havde en besynderlig Magt over Madam d'Arbigny; enten gjettede han hendes Tanker eller og hun betroede ham Alt; denne Kone, der var saa vant til Forstillelse, maatte maaskee af og til begaae en Uforsigtighed, ret som for at skaffe sig Luft; det er idetmindste vist, at naar Maltigues saae skarpt paa hende, blev hun altid forvirret; lod han til at være misfornøjet, rejste hun sig for at tale affides med ham; gik han med Brede fra hende, lukkede hun sig strax inde for at skrive ham til. Denne Indflydelse troede jeg grundet deri at han havde kjendt hende fra hendes Barndom af, og da han var hendes nærmeste Slægtning, nu styrede hendes Ansigens-der; men Hovedmotivet for denne hendes særegne

Eftergivenhed, var den Plan hun havde lagt, og som jeg kun altfor sildig fik Nys om, at ægte ham dersom jeg forlod hende, thi hun vilde ikke, for Alt i Verden, at man skulde troe hende forladt. Man skulde, efter en saadan Beslutning, troe, at hun ikke elskede mig, og dog havde hun til at foretrække mig ingen anden Grund end netop denne Følelse; men hun havde, sit hele Liv igjennem, knyttet Berægning til sine Videnskaber, og Samfundets kunstlede Fordringer til sine naturlige Tilbøjeligheder. Hun græd fordi hun var rørt, men hun græd ogsaa fordi hun derved kunde røre Andre; hun følede sig lykkelig ved at være elsket, fordi hun elskede, men ogsaa fordi det giver Ansæelse i Verden; hun havde, naar hun var ganske ene, Lyst til det Gode, men det fornøjede hende kun naar hendes Egentjærlighed eller hendes Ønsker kunde have nogen Fordeel af at følge den. Hun var dannet ved og for selskabelig Munterhed, og besad den Kunst at udfinde det Passende, en Kunst der egner Lande, hvor Higen efter ved sine Følelser at gjøre Effekt er mere levende end Følelserne selv.

Jeg havde i lang Tid savnet Efterretning fra min Fader; Krigen havde afbrudt hans Brevveksling med mig. Endelig fik jeg ved Lejlighed et

Brev; ved min Pligt, ved hans faderlige Kjærlighed besværges han mig at rejse; paa den højtideligste Maade erklærer han mig derhos, at det vilde volde ham dødelig Smerte om jeg ægtede Madam d'Arbigny; han beder mig idetmindste at komme ugift tilbage til England, og ikke at bestemme mig førend jeg havde hørt hans Mening. Jeg svarede ham strax, idet jeg gav ham mit Brevs ord paa, at jeg ej uden hans Samtykke vilde gifte mig, og idet jeg forsikrede ham om, at jeg snart vilde indfinde mig hos ham. For at holde mig tilbage, tog Madam d'Arbigny sin Tilflugt først til Væner siden til Fortvivlelse; da hun endelig saa at ingen af Delene vilde lykkes hende, søgte hun, troer jeg, ved en List at naa Maal; men hvordan skulde jeg dengang have kunnet nære nogen Mistanke mod hende!

Bleg, med nedhængende Haar, kom hun en Morgen ind til mig; hun kastede sig i mine Arme, idet hun anraabte mig om Beskyttelse; hun syntes nærved at døe af Skræk. Hun var i heftig Bævægelse; hvad jeg med Nød og neppe kunde fatte var, at der var indløbet Ordre til at fængsle hende som Søster til Grev Raimond, og at jeg maatte skaffe hende et Fristed for at unddrage hende fra hendes Førfølgere. I dette Tidsrum vare endog

Fruentimre bleve henrettede, og hendes Forstræ-
kelse syntes ganske naturlig. Jeg førte hende til
en Kjøbmand der var mig hengiven; jeg skjulede
hende der, jeg troede at frelse hende. Hr. de
Maltigues og jeg vare de Eneste som vidste Hems-
meligheden af hendes Tilflugtssted. Hvorledes
skulde man kunde afholde sig fra levende Deeltar-
gelse i et Fruentimmers Skjæbne, naar hun bes-
fandt sig i en saadan Forsatning! hvordan skulde
man kunde rive sig løs fra en landsforviist Skab-
ning! hvad Dag, hvad Øjeblik skulde man kunde
sige til hende: De har stølet paa min Vistand,
jeg trækker mig tilbage. Desuagtet forfulgte Er-
indringen om min Fader mig overalt, og ved ad-
skillige Lejligheder forsøgte jeg at faae af Madam
d'Arbigny Tilladelse til at rejse alene; men hun
truede mig med, at dersom jeg forlod hende, vilde
hun selv overlevere sig til sine Mordere, og et
Par Gange, ved høj lys Dag, styrtede hun af-
sted, i en frygtelig Forvirring, der gjennem-
trængte mig med Angst og Smerte. Jeg fulgte
efter hende paa Gaden, besvøer hende at vende
hjem igjen. Lykkelignvis, det vare ved Tilfælde
eller efter Aftale, mødte vi hver Gang Hr. de Mal-
tigues; han bragte hende tilbage, idet han fore-
holdt hende hendes ubetænksomme Opsørsel. Nu

sandt jeg mig i at blive og skrev til min Fader, idet jeg, saa godt som jeg kunde, gav undskyldende Grunde for min Handlemaade; men jeg rødmede over at leve i Frankrig, midt under saadanne frygtelige Begivenheder som der tildroge sig, og det saas meget mere da mit Fædreland førte Krig med det.

Ofte spottede Hr. de Maltigues over mine Skrupler; men hvor klog han end var, indsaae han dog ikke, eller han gav sig ikke den Umage at lægge Mærke til, Virkningen af hans Spotterier, thi de vækkede netop hos mig de Følelser, som han vilde neddysse. Derimod undgik det ikke Madame d'Arbigny, men hun havde ingen Magt over Maltigues, der, i Mangel af Deeltagelse, ofte bestemte sig efter Lune. For at røre mig, tog hun Tilflugt saavel til virkelig som til fremkunstlet Smerte; hun gjorde Brug af sit svage Helbred, baade til at behage og til at røre, thi aldrig var hun mere indtagende end naar hun faldt besvimmelig ned for mine Fødder. Hun vidste at forhøje sin Skønhed saavel som sine øvrige Egenskaber, og hendes udvortes Indigheder maatte, for at fængsle mig, kunstigen virke i Forening med hendes Lidenskab.

Saaledes levede jeg i bestandig Uro; jeg skælvende naar jeg fik Brev fra min Fader, og

dog var jeg endnu mere uheldelig naar jeg ingen Efterretning fik fra ham; jeg blev holdt bunden af min Tilbojelsighed for Madam d'Arbigny, men endnu mere af min Frygt for hendes Fortvivlelse; thi ved en synderlig Blanding var hun, i Livets jevne Gang, den mindst lunefulde, den blideste, ja endog ofte den muntreste Skabning, og derimod, naar det kom til Optrin, den allerheftigste. Saavel ved Lykke som ved Frygt vilde hun sængse, og anvendte, paa den Maade, sine Naturs gaver som Medskabere for hendes Øjemed. En Dag, det var i September 1793, og mere end et Aar siden jeg havde forladt Frankrig, fik jeg fra min Fader et Brev, der kun bestod i faa Ord, men disse vare saa alvorlige, saa kummerfulde at De maa skaane mig, Corinna, for at gjengtage dem; det vilde smerte mig altfor meget. Min Fader var allerede syg, men Skaansel og Stoltshed forhøede ham at nævne et Ord derom. Og dog vidnede hans Brev om den dybeste Kummer, saavel over min Fraværelse, som over Muligheden af min Forbindelse med Madam d'Arbigny, og jeg begriber endnu ikke hvor det var muligt at jeg ikke ahnede den Ulykke der truede mig. Jeg blev imidlertid saa bevæget at jeg ikke betænkte mig et Øjeblik længer, men gik strax

hen til Madam d'Arbigny, i det faste Forsæt at tage Afsked med hende. Hun mærkede strax, at min Beslutning var fattet, syntes at samle Kraft, stod pludselig op og sagde: førend De rejser maa De dog vide en Hemmelighed, som jeg har rødmættet for at tilstaae Dem. Dersom De forlader mig, er det ikke alene mig, men og Frugten af vor Kjærlighed De myrder. — Det er umuligt at beskrive mine Følelser i dette Øjeblik; denne ny, denne hellige Pligt bemægtigede sig min hele Sjæl, og jeg blev Madam d'Arbigny saa underdanig som den mest hengivne Slave.

Efter hendes Ønske havde jeg ægtet hende, dersom det, paa den Tid, ikke havde, for en Engländer, været forbunden med de største Banheligheder at gifte sig i Frankrig, thi isaa fald maatte han sige den civile Øvrighed sit Navn. Jeg maatte derfor udsætte vor Forening indtil vi kunde rejse sammen til England, og jeg besluttede, ikke at forlade Madam d'Arbigny; da hun var sikret ihenseende til min Vortreise, blev hun iførstningen rolig, men strax efter begyndte hun at beklage sig og følede sig snart fornærmet og snart ulykkelig, fordi jeg ikke overvandt alle de Hindringer, der stillede sig i vejen for vort Giftermaal. Tilslidst havde jeg dog givet efter,

derfor jeg ikke var henfalden til den dybeste Tungsindighed; ikke istand til at adsprede mig, tilbragte jeg hele Dage hjemme og var et Kov for en Idee, som jeg egentlig ikke vilde tilstaae mig selv, men som uophørligen forfulgte mig: jeg ahnede at min Fader var syg, men jeg vilde ikke fæste Tro til denne Ahnelse, fordi jeg holdt den for en Svaghed. Som en sælsom Følge af den Skræk, Madam d'Arbignys Kval indjog mig, kjæmpede jeg mod min Pligt som mod en Lidenkab, og den Gølelse man kunde have antaget for Lidenkab hos mig, martrede mig som en Pligt. Jeg fik fra Madam d'Arbigny det ene Brev efter det andet, hvori hun bad mig at komme til sig; jeg kom, men taledes ikke et Ord om hendes Forsætning, thi det var mig ubehageligt at erindre mig den Anledning der gav hende Rettigheder over mig; det synes mig nu, at ogsaa hun taledes mindre derom end hun burde have gjort, men dengang leed jeg altfor meget til at kunne bemærke det.

Endelig var jeg engang i tre Dage bleven hjemme; piint af Samvittighedsnag skrev jeg vel tyve Breve til min Fader, men sonderrev dem strax igjen; Hr. de Maltigues, som ellers aldrig besøgte mig, fordi vi ikke harmonerede, kom nu,

som Sendebud fra Madam d'Arbigny, for at rive mig ud af min Tensomhed, men brød sig forresten, som De selv kan domme, kun meget lidet om Udfaldet af sit Verinde. Da han traadte ind, mærkede han, inden jeg kunde skjule det, at mit Ansigt var bledet i Taarer. — Hvad nytter den Bedrøvelse til, min Kære? sagde han; forlad min Cousine eller gift Dem med hende; det er ligegodt, hvilket Partie De tager, kun at der bliver en Ende derpaa. Der gives Stillinger i Livet, svarede jeg, hvor man, endog ved at opofre sig selv, ikke veed paa hvad Maade man skal kunne opfylde alle sine Pligter. Derfor skal man heller ikke opofre sig selv, svarede Hr. de Maltigues; jeg for min Deel kjender ikke et eneste Tilfælde hvor det vilde være nødvendigt; med Giinighed reder man sig ud af Alt; Snildhed er Verdens Hersterinde. Snildhed onsker jeg ikke, sagde jeg, men det onsker jeg, at naar jeg selv frasiger mig Lykken, jeg da idetmindste ikke skal bedrøve Menneſker, som ere mig Kære. Følg De mit Bink, sagde Hr. de Maltigues, og bland ikke dette vanskelige Arbejde, som man kalder at leve, med Følsomhed, der gjør det endnu langt mere indviklet; den er en Sjelsſygdom, der undertis den ogsaa anfaldet mig saavelſom Andre; men

naar det er Tilfældet, lover jeg altid mig selv at det nok skal gaae over igjen, og jeg holder ogsaa altid Ord. — Jeg hverken kunde eller vilde gjøre ham til min Fortrolige, og søgte derfor, ligesom han, at blive ved almindelige Hensyn; dersom man end: og, sagde jeg, kunde forsage al Følelse, blev dog tilbage Ære og Dyd, der ofte modsatte sig alle vore Ønsker. Ære? gjentog Hr. de Maltigues; forstaaer De ved Ære, at duellere naar man er fornærmet? isaaald kan der ingen Tvivl finde Sted; men hvad Fordeel havde man af, i enhver anden Henseende, at lade sig tilbageholde af tusinde tomme Griller. Fordeel! afbrød jeg ham; det synes mig at her er Talen ikke om Fordeel. Oprigtig sagt, vedblev Hr. de Maltigues, ere der kun Faar, der have saa sundt Begreb; jeg veed nok at man fordum sagde: en ærefuld Ulykke, et berømmeligt Uheld; men nu omstunder da alle Menneker forfølges, Skurkene faaavelsom De man er bleven enig om at kalde retskafne Folk, gives der i denne Verden ingen anden Forskjel end mellem de Fugle der ere fangne i et Net, og dem som ere smuttede vel derfra. Jeg troer paa en anden Forskjel, svarede jeg, nemlig paa en Lykke der ringeagtes, og en Ulykke der hødres ved Retkafnes Agtelse. Viis mig dog en

delig, gjentog Hr. de Maltiques, disse retskafne Mennesker, der ved modig Agtelse trøste i Modgang; det synes mig tværtimod at den største Deel, af disse saakaldte Dydige, kun undskyldte os naar vi ere lykkelige, og elske os naar vi ere mægtige. Det er vistnok meget ædelt at De ikke kan gjøre en Fader imod, der dog nu ikke mere kunde blande sig i Deres Anliggender, men derfor bør De dog ikke, paa enhver optænkelig Maade, her gjøre Dem Livet surt; jeg for min Part vil, hvordan det end gaaer, skaaene mine Venner for den Sorg at see mig lide, og mig selv for det bedrøvelige Syn af et trøstende Bededagsansigt. Jeg troede, afbrød jeg levende, at Formaalet for et godt Menneskes Liv ikke var Lykkelighed, der kun kommer ham selv tilgode, men og Dyd, der tillige gavner Andre. Dyd, Dyd... sagde Hr. de Maltiques idet han betænkte sig et Øjeblik; endelig blev han enig med sig selv: det er en Talemaade for Menigmand; de Indviede kan neppe uden at lee, tale saaledes med hinanden. Der gives gode Sjæle, som røres af visse Ord, af visse harmoniske Toner, det er for dem Instrumetet maa spilles; men hele denne Poesie, som man kalder Samvittighed, Hengivenhed, Begjstring, er bleven opfundet for at trøste dem

der ikke have forstaaet at gjøre Lykke i Verden; det er ligesom det De profundis man synger over de Døde. De Levende, der ere Lykkens Kjaledægger, ere slet ikke begjærlige efter dette Slags Hyliding.

Jeg blev ved denne Samtale saa opbragt, at jeg ej kunde bare mig for højt at sige: dersom jeg havde nogen Ret i Madam d'Albignys Huus, vilde det være mig meget imod om hun modtog en Mand, der, som De, min Herre, tillader sig at yttre en saadan Tænkemaade. Hvad det angaaer, svarede Maltigues, da kan De i sin Tid gjøre som De behager; men dersom min Cousine troer mit Raad, vil hun ikke gifte sig med en Mand, der viser sig saa uhykkelig over Muligheden af denne Forbindelse; jeg har, som hun kan fortælle Dem, allerede længe bebrejdet hende hendes Svaghed og alle de Midler hun anvender for at naae et Øjemed, der ikke er værdt at gjøre sig saamegen Umage for. — Ved disse Ord, som hans Tone gjorde endnu mere fornærmelige, gav jeg ham Tegn til at gaae ud med mig; undervejs blev han ved, med største Koldblodighed af Verden, at udvikle sit System, og skjøndt det inden faae Øjeblikke kunde være ude med hans Liv, sagde han dog ikke et eneste Ord der vidnede

om Religiositet eller Følelse. Om jeg end, sagde han, havde villet indlade mig paa alle de Urime-
ligheder, som I andre unge Mennesker give Jer af med, troer De da ikke at det, der nu fore-
gaaer i mit Fædeland vilde bragt mig paa andre Tanker? naar har De seet, at der er kommet noget Godt ud af at være en saadan Grillensfæ-
nger som De? Jeg er fuldkommen enig med Dem, svarede jeg ham, at i Deres Fædreneland er
Sligt nu til mindre Nytte end andensheds; men med Tiden, om ikke før saa hiøst, faaer En-
hver sin Løn. O ja, gjentog Hr. de Maltigues, naar man lader sine Beregninger strække sig til Himlen med. Og hvorfor ikke? spurgte jeg ham; Een af os vil maaskee snart lære at kjende Livet hinsides Graven. Bliver det mig der her finder Døden, sagde Maltigues, med Latter, er jeg ganske vis paa, jeg faaer ingenting at vide, og bliver det Dem, kommer De vel neppe tilbage at oplyse min Sjæl. — Undervejs tænkte jeg paa, at dersom jeg nu her mistede Livet, havde jeg ingen Forholdsregler taget, hverken for at underrette min Fader om min Skjæbne, eller for at overgive Madam d'Arbigny en Deel af min For-
mue, som jeg ansaae hende berettiget til. Vi gik just forbi Hr. de Maltigues Huus; jeg bad

ham om Tilladelse til at gaac derop for at skrive to Breve; han havde intet derimod; da vi derpaa gik ud af Byen taledede jeg med varm Deeltagelse om Madam d'Arbigny, og anbefalede hende til ham som en paalidelig Ven. Dette Beviis paa Tillid rørte ham; thi til Ere for Retsfærdigheden maa man bemærke, at de Menneſker, der meſt aabenbar bekjende ſig til Uſædelighed, finde ſig ſærdeles ſmigrede naar man ved et Slumpe-træf viſer dem Tegn paa Agtelse; det Tilfælde, vi befandt os i, var desuden ſaa alvorligt, at Hr. de Maltigues maaffee virkelig var rørt; men da han ikke for Alt i Verden vilde have at det ſkulde mærkes, ſagde han i Epøg hvad der dog, uden al Tvivl, var Virkningen af alvorligere Forleſer.

De er en honet Perſon, min kjære Melvil, vare hans Ord, jeg vil ogſaa for Deres Skyld viſe mig højmodig; det bringer Lykke, ſiger man, og Højmodighed er iſandhed en ſaa barnagtig Egendſkab, at den ſnarere burde belønnes i Himlen end paa Jorden. Men ſerend jeg viſer Dem nogen Tjeneste, maa vore Betingelſer være nøje faſtſatte, thi hvad jeg end ſiger Dem, bliver vor Beſlutning uforandret. Paa en meget haanlig Maade gav jeg mit Samtykke, jeg fandt idetmindſte denne

forsigtige Aftale unødvendig. I en tør, utvungen Tone vedblev Hr. de Maltigues: Madam d'Arbigny passer sig slet ikke for Dem; Deres Karakterer ere i enhver Henseende forskjellige; desuden vil Deres Fader blive fortvivlet over dette Giftemaal, og De vil blive fortvivlet over at De bedrover ham; derfor er det meget bedre at jeg, dersom jeg lever, ægter Madam d'Arbigny, og skulde Tilfældet være at De dræber mig, er det endog bedre at hun ægter en Anden; min Cousine er et overordentlig klogt Fruentimmer; endog naar hun elsker, tager hun viselige Forholdsregler for det Tilfælde, man skulde holde op at elske hende. Det kan De altsammen see af hendes Breve; efter min Død, skal De faae dem, de ligge i min Skriverpult, og her er Nøglen til den. Jeg har kjendt min Cousine, fra det første Øjeblik af da hun traadte ind i Verden, og De veed, at kjendt hun er meget hemmelighedsfuld, skjuler hun dog ingen af sine Hemmeligheder for mig; hun troer at jeg ikke siger andet end hvad jeg vil sige; og sandt er det, at jeg ikke lader mig henrive af Noget; men jeg gjør just heller ikke stor Vigtighed af mange Ting, og jeg tænker at vi Mænd bær i Henseende til Fruentimrene ikke fortie noget for hinanden. Dersom jeg nu dør, er det Ma-

dam d'Arbignys smukke Dine der volde mig det Tilfælde, og skjøndt jeg er beredvillig til at ofre Livet for hende, er jeg hende dog just ikke megen Tak skyldig for den Stilling hun, ved sin dobbelte Intrigue, har bragt mig i. Følgelig, tilføjede han, er det da ikke saa afgjort at det bliver mig der falder. — Vi vare uden for Byen, og idet han sagde disse Ord, trak han sin Kaarde og satte sig i Stilling.

Han havde talet med ualmindelig Fyrighed, og hans Ord havde bragt mig i Forvirring. Den forestaaende Fare nedstemmede ham ikke, tvertimod den oplivede ham, og jeg vidste ikke, om det var Sandhed, han havde forraadet, eller det var en Løgn, han havde opspundet for at hævne sig. I denne Uvisshed, staaende jeg desuagtet hans Liv; han sægtede med mindre Behændighed end jeg, og vel ti Gange kunde jeg have jaget ham Kaarden i Brystet, men jeg lod mig nøje med blot at saare ham i Armen og gjøre ham vaabenløs. Han syntes at føle min Fremgangsmaade, og da jeg fulgte ham hjem, erindrede jeg ham om vor Samtale førend vi begyndte at sægte. Det fortryder mig, sagde han nu, at jeg har forraadet min Cousines Fortrolighed; Fare er som Viin, den stiger til Hovedet; men det er li-

gemeget, De vilde dog aldrig blevet lykkelig med Madam d'Arbigny, hun er altfor listig for Dem. Mig skader det ikke, thi skjendt jeg finder hende elskværdig og hendes Forstand behager mig overordentlig, vil hun dog aldrig forlede mig til at handle til Skade for mig selv, og vi vil i alle Henseender være hinanden til Nytte, thi vort Giftemaal gjør vore Fordele fælles. Men De, som er romantisk, De vilde blevet den Bedragne. Det stod i Deres Magt at berøve mig Livet, De har skænket mig det, og jeg kan ikke forholde Dem de Breve, jeg havde lovet Dem efter min Død. Læs dem, rejs til England og bekymre Dem ikke om Madam d'Arbignys Sorg. Hun vil græde fordi hun elsker Dem, men hun vil trøste sig fordi hun er en fornuftig Kone, som ikke vil være ulykkelig, og, isærdeleshed, ikke anses for at være det. Om tre Maaneder er hun Madam de Maltignes. Det var Sandhed, han sagde, Brevene bekræftede det. Jeg blev overbevist om at Madam d'Arbigny ikke befandt sig i den Forsatning hun redmende havde tisttaaet mig, for at tvinge mig til at ægte sig, og at hun i den Henseende uværdigen havde bedraget mig. Biskop elskede hun mig, da hun selv sagde det i sine Breve til Hr. de Maltignes; men hun vidste saa snildt at

smigre ham, gav ham saa meget Haab, og viste, for at behage ham, en Karakter der var saa forskjellig fra den hun havde vlist mig, at der var aldeles ingen Tvivl om, at hun jo skaanede ham i den Hensigt at ægte ham, dersom vort Giftermaal gik overstyr. Corinna! dette var det Fruentimmer der for bestandigen har kostet mig Tilfredshed og Samvittighedsro!

Jeg skrev hende til, rejste bort, og saae hende aldrig mere; siden efter har jeg hørt at det gik som Hr. de Maltigues havde forudsagt, og at hun ægtede ham. Endnu var jeg langt fra at ahne den Ulykke der ventede mig; jeg haabede Tilgivelse af min Fader, vis paa, at naar jeg fortalte ham hvor snedigen jeg var bleven behandlet, vilde han elske mig endnu højere, da han vidste hvor meget jeg var at beklage. Jeg rejste gjennem Tydskland, rejste Nat og Dag, og kom, efter omtrent en Maanedes Forløb, til England, fuld af Tillid til den faderlige uudsømmelige Godhed. Tænk Dem, Corinna, da jeg steg i Land, saae jeg i et af de offentlige Blade at min Fader var død! Tyve Maaneder ere henrundne siden dette Øjeblik, og stedse synes det mig nærværende som et Spøgelse der forfølger mig. De Bogstaver, der dannede disse Ord: Lord Melvil er død,

vare som brændende Luer. Vulkanens Ild, her lige for os, er mindre frygtelig end disse Bogstaver. Det er endnu ikke Alt; jeg fik at vide, at min Fader var død i den dybeste Kummer over mit Ophold i Frankrig, da det lod ham frygte at jeg traadte ud af den militaire Stand, og ægtede et Fruentimmer, han ikke havde gode Tanker om, og at jeg, ved at opholde mig i et Land, der førte Krig med mit Fædreland, skulde aldeles tabe min Agtelse i Dette. Hvo veed om ikke disse martrende Tanker have forkortet hans Liv! hvo veed om jeg ikke er en Morder! Corinna, o Corinna, siig mig: er jeg en Morder? Nej, raabte hun, nej, De er kun ulykkelig; det er Guds hed, det er Højmodighed der har henrevet Dem. Jeg ærer Dem ligesaa højt som jeg elsker Dem; læs i mit Hjerte Deres Dom, lad det være Deres Samvittighed. Det er Smerten der forvils der Dem; troe Hende som De er saa kjær. O, den Kjærlighed jeg føler, er intet Blindværk: jeg højtelsker, jeg beundrer Dem, fordi De er den ædleste, den mest følelsesfulde blandt alle Mænd. Denne Roes tilkommer mig ikke, Corinna, sagde Osvald; vel er det muligt, at jeg ikke er saa straffskyldig som jeg dømmer mig selv; min Fader har tilgivet mig førend han døde; han havde es-

terladt og noget Skriftligt, der var stilet til mig og indeholdt trøstefulde Ord; et af mine Breve var kommet ham tilhænde og havde paa en Maade, retfærdiggjort mig; men Ulykken var skeet, den Kummer, jeg voldte ham, havde sønderknust hans Hjerte.

Da jeg traadte ind i Slottet, omringede hans gamle Tjenere mig; jeg vilde ikke høre deres Trøst, anklagede mig selv, og kastede mig ned paa min Faders Grav; der svor jeg, som om det endnu var Tid for mig at oprette min Forseelse, at jeg aldrig vilde gifte mig uden hans Samtykke. Al, hvad har jeg ej lovet ham, som nu ikke mere var till hvad betydede vel dengang disse Udbrud af Vanvid? Gødemindste bør jeg ansee dem for en hellig Forpligtelse: ikke at gjøre Noget, som han i levende Live vilde have misbilliget. Corinna, kjæreste Corinna! hvi sætte disse Ord Dem i Forvirring? Min Fader har vel kunnet fordre at jeg skulde forlade et Fruentimmer, der var fuldt af Forstillelse, og kun havde sin Snedighed at takke for den Tilbøjelighed, hun indgjød mig; men hvi skulde denne himmelske Aand ville adskille mig fra en Skabning, der i højest Grad besjeles af Sandhed, Natur og ædle Følelser, en Skabning for hvem jeg nærer

den første Kjærlighed, og det en Kjærlighed, der
forædler Sjelen, isteden for at forvilde den?

Jeg gik ind i min Faders Bærelse; hans
Kappe, hans Lænestoel, hans Kaarde, Alt var
endnu paa samme Sted som tilforn; Alt var der
endnu, kun hans Plads var tom, og forgjæves
kaldte mit Skrig ham tilbage! Dette Manuskript,
denne Samling af Betragtninger er det Eneste
der giver mig Svær; De kjender allerede Noget
deraf, sagde han til Corinna, idet han gav hende
det; jeg bærer det altid hos mig, læs hvad han
har skrevet om Børns Pligter mod deres Forældre;
læs, Corinna, maaskee Deres blide Stemme vil
gjøre mig fortrolig med hans Ord. Corinna op-
fyldte hans Ønske og læste følgende:

"Al! hvor lidet udfordres der til at en Fa-
"der og en Moder, der allerede længe have van-
"dret ad Livets Bane, blive mistroiske mod sig
"selv; kun altfor letteligen troe de at være til-
"overs her paa Jorden! Hvori kan de tænke at
"gavne Eder, I som ikke mere spørge dem til-
"raads? For Eder er det nærværende Øjeblik Alt;
"en slavisk Eidskab fængsler Eder til det, og Alt,
"hvad som ikke har Hensyn til dette Øjeblik, synes
"Eder forældet og gammeldags. Kort, I ere med
"Hjerte og Aand saa fordybede i Eder selv, og

"ændse, uden for Eders eget Vedkommende, Hi:
"istorien saa lidt, at den evige Lighed mellem Tid
"og Mennesket undgaaer Eders Opmærksomhed; Er:
"faringens Myndighed synes Eder en Fabel eller
"en tom Borgen for gamle Folks Anseelse og
"Egentjærlighedens sidste Nydelse. Hvor I ere i
"Wildfarelse! Verden, denne store Skueplads,
"flister ikke Skuespillere; det er altid Mennesket
"der viser sig paa Scenen; men Mennesket frem:
"træder aldrig i en ganske ny Skikkelse, det udvik:
"ler blot mangfoldige Nuancer, og da alle dets
"Former ere afhængige af enkelte Hovedlidenskaber,
"hvis Kreds for længe siden er gennemløben, er
"det sjelden Tilfældet at jo i det private Livs
"smaa Forviklinger Erfaringen, denne Kundskab
"om det Forbigangne, er en rig Kilde til de mest
"nyttige Lærdome."

"Hædres bør da Fædre og Mødre, hædres
"og agtes, var det end blot for deres svundne
"Herredømmes Skyld, for den Tid da de alene
"herskede og som aldrig vender tilbage, var det
"end blot i Betragtning af de for evig tabte
"Aar, hvoraf de paa deres Pande bære arvæ:
"dige Præg."

"Saadan er Eders Pligt, I selvskagne Børn,
"der ere saa utaalmodige efter at løbe ene gjens

"nem Livet. De vil vistnok forlade Eder, disse
 "Forældre, der tøve med at vige Eder Pladsen;
 "denne Fader, hvis Samtaler endnu have et An-
 "strøg af Alvorlighed, der saarer Eder; denne Mor-
 "der, hvis høje Alder paalægger Eder en ubelejl-
 "Omhu; de vil forlade Eder, disse Eders Barndoms
 "opmærksomme Bogtere, disse Eders Ungdoms nid-
 "kjære Beshyttere; de vil forlade Eder, og I vil
 "forgjæves søge bedre Venner; de vil forlade
 "Eder, og saasnart de ikke mere er til, vil de
 "hunder en ny Skikkelse vise sig for Eder; thi Ti-
 "den, der gjør Folk gamle, naar vi see dem for
 "vore Øjne, forynger dem igjen for os, naar Dø-
 "den har ladet dem forsvinde; Tiden laaner dem
 "da en Glæde der hidtil var os ubekjendt: vi see
 "dem da i Evighedens Malerie, hvor der hverken
 "gives Alder eller Gradation; have de paa Jorden
 "afterladt sig et Minde om deres Dyd, vil vi i
 "Phantasien pryde dem med en himmelsk Straale;
 "glæde, vi vil da med vort Blik følge dem ind
 "i de Udvalgtes Opholdssted, vi vil da skue dem i
 "hine Ærens og Lyksalighedens Boliger; og vi
 "vil, midt i vore fejreste Dage, midt i de Trium-
 "fer, vi ere mest forblindede af, finde os selv for-
 "dunklede ved de livlige Farver hvoraf vi sammen-
 "sætte hines Helgenglorie." (8)

Corinna, raabte Lord Melvil i den voldsomste Smerte, troer De at det er mod mig han har skrevet disse veltalende Klager? Nej, nej, svarrede Corinna; De veed at han elskede Dem, at han troede paa Deres barnlige Kjærlighed; og jeg har hørt af Dem selv, at disse Betragtninger vare skrevne længe førend De havde gjort Dem skyldig i den Uret, De bebrejder Dem. Hør snarere, vedblev Corinna, i det hun gjennemløb Samlingen, som hun endnu havde i sine Hænder, disse Tanker om Overbærelse; de findes her nogle Steder længere hen:

"Vi vandre gennem Livet, omringede af
"Snarer, og med vaklende Fod, vore Sandser
"lade sig forføre ved skuffende Tillokkelser; ved tomt
"Blindværk leder vor Indbildningskraft os vild;
"og vor Fornuft selv modtager hver Dag af Erfar-
"ingen den Grad af Lys, den fattedes, og den
"Tillid, den behøvede. Saamange Farer forenede
"med saa stor Svagthed; saamange forskellige Lær,
"med et saa indskrænket Blik i Fremtiden, og en saa
"lidet udstrakt Evne; kort sagt, saamange ube-
"kjendte Ting og saa kort et Liv; ere ikke alle
"disse Omstændigheder, alle disse Betingelser for
"vor Natur, ere de ikke for os en Paamindelse

"om den høje Rang, vi bør indrømme Overbæ-
 "relse blandt de selskabelige Dyder? Al,
 "hvor er det Menneſke, ſom ej har ſine Svag-
 "heder? hvor er det Menneſke, der Intet har at be-
 "brejde ſig ſelv? hvor er det Menneſke, der kan
 "ſee tilbage ud over ſit henrundne Liv, uden at
 "føle et enefte Samvittighedsnag, uden at kjende
 "til Anger? kun den er fremmed for en ſamvittig-
 "hedsfuld Sjels Vængſteler, ſom aldrig har præ-
 "vet ſig ſelv, ſom aldrig har indſluttet ſig i ſin
 "Samvittigheds Lenkammer." (9)

Diſſe, ſagde Corinna, ere deres Faders Ord
 til Dem, fra hans høje Himmelbolig. O, det
 føler jeg nu, ſagde Osvald; ja Corinna, De er
 min Troſtens Engel, min Velgjørerinde, men
 havde jeg kunnet ſee min Fader et Øjeblik førend
 hans Død, havde han vidſt at jeg ej var ham
 uværdig, havde han ſagt mig at han troede det,
 jeg ſkulde ei, ſom det meſt ſtraffkyldige Menneſke,
 været ængſtet af Samvittighedsnag; jeg ſkulde
 undgaaet denne vaklende Opførelſe, denne forvir-
 rede Sjæl, hvoraf Ingen kan haabe nogen Lykke.
 Beſkyld mig ikke for Svaghed, men Mod for-
 maaer Intet mod Samvittighed; det er den det
 kommer fra; hvordan ſkulde det da kunne fejre

over den. I dette Øjeblik da Mørket bryder
frem, troer jeg at see i Skyerne Straaler af
det Lyn der truer mig, Corinna, Corinna! De
maa berolige deres ulykkelige Ven, eller lade mig
ligge paa denne Jord, som maaskee ved mine
Skrig vil aabne sig, at jeg kan trænge igjennem
til de Dødes Opholdssted!

Trettende Bog.

Vesuv og Egnen om Neapel.

Første Kapitel.

Lange forblev Lord Nelvil, efter denne smertelige Fortælling, der havde rystet hans hele Sjæl, hængsunken som i Bedøvelse. Blideligen forsøgte Corinna at kalde ham tilbage til sig selv; den Jldstrøm, der styrtede ned fra Vesuv, og som nu i Mattens Mørke var synlig, gjorde endelig et mægtigt Indtryk paa hans oprørte Phantasie. Corinna benyttede sig deraf for at rive ham løs fra de Erindringer, der martrede ham, og ilede med at drage ham med sig til den glødende Lavas Afkebredde.

Jorden, de maatte betræde, for at komme did, rullede hen under deres Fødder, og syntes at ville støde dem bort fra et Opholdssted, der er Fiende af Alt hvad der har Liv. Naturen staaer

her ikke mere i Forhold til Mennesket; her kan han ej vente at herske over den; ved Døden undviger den sin Tyran. Mørk er denne Gldstrøms Farve; men naar den fortærer Vinranker eller Træer, blusser den i en klar og skinnende Flamme; Lavaen selv er skummel, saaledes som man afbilder Helvedsfloden; langsom ruller den frem, om Dagen som en sort, og om Natten som en rød Sandstrøm. Naar den nærmer sig, høres en sagte Gnistren, der indjager desmere Frygt, jo svagere den lyder; det er som om Lyst forenede sig med Magten; saaledes gaaer den kongelige Tiger hemmeligen frem med afmaalte Skridt. Uden at ile, men ogsaa uden at spille et eneste Øjeblik, gaaer denne Lava alt videre og videre; møder den en høj Muur eller hvilkensomhelst Bygning, der modsætter sig dens Gang, standser den, opdynger sine sorte Begstrømme mod den Gjenstand der hindrer, og begraver denne tilsidst under sine glødendeølger. Dens Løb er ej saa hurtigt at jo Menneskene kan undsfye den, men ligesom Tiden, indhenter den Oldinge og Uforsigtige, der troe det let at undgaae den, fordi dens Gang er saa svær og stille. Dens Skjær er saa glødende, at Jorden, for første Gang, kaster Gjenfkin paa Himlen, og giver denne Udsecnde af en

vedvarende Lynild; Himlen spejler sig igjen i Havet og hele Naturen er saaledes omfattet af dette tredobbelte Ildbillede.

I det Svælg, hvorfra Lavaen bryder ud, høres Stormen lyde, og den sees i de hvirvlende Flammer. Man forkrækkes for det, som foregaaer i Jordens Indre, og man føler, at et sælsomt Raserie bringer den til at ryste under vore Fødder. De Klipper, som omgive Lavakilden ere bedækkede med Svovl og Jordbeg, hvis Helvedesfarver: bleggrønt, brungult, mørkerødt, danne ligesom en Dissonants for Øjet og martre Synet ligesom Troldekvindernes Kingrende Zoner martrede Øret, da de om Natten kaldte Maanen ned paa Jorden.

Alt, hvad der omgiver Vulkanen, vækker en Forrestilling om Helvede, og uden al Tvivl have Digterne fra dette Sted hentet Farverne til deres Malerier deraf. Her begriber man hvorledes Menneskene have kunnet fatte Troe til en ond Aand, der virkede imod Forsynets Hensigter. Ved at se et saadant Opholdssted, er det umuligt andet, end at spørge, om Godheden ene forestod Skabningens Phænomener eller om ikke et hemmeligt Princip tvang Naturen, saavelsom Mennesket, til Grumhed.

— Corinna, raabte Melvil, er det her fra disse Helvedsbredder at Lidelserne udgaar? svinger Dø-

dens Engel sig ud fra denne Bjergtinde? Der
som jeg ikke her saae Dit himmelske Afsyn, maatte
jeg aldeles glemme Erindringen om Guddommens
Værker, der pryde Verden; og hvor skrækkeligt end
dette Billede af Helvede er, frygter jeg det dog
mindre end Samvittighedens Bebrejdelse. Man
kan trodse og overvinde alle Farer; men hvor kan
de Hensøvede befrie os fra Nag over de Forseelser
vi have begaaet mod dem? Aldrig, aldrig! Ak,
Corinna, hvilke jerntunge, hvilke flammende Ord!
Hine Straffe, opfundne af Lidelsens Dramme:
det Hjul der evig dreier sig, det Band der und-
flyer naar man nærmer sig det, de Stene der
falde ned igjen efterhaanden som man rejser dem,
ere kun Billeder, der svagt udtrykke denne frygte-
lige Tanke: Umuligt og Uerstatteligt!

Dyb Tavshed herskede trindtomkring Osvald
og Corinna; selv deres Ledsagere havde trukket
sig langt tilbage; og da der i Nærheden af Kræ-
teret hverken fandtes Dyr, Insekter eller Planter,
hørte de kun de hvinende Flammer. Ifkedesmin-
dre naaede en Støj fra Staden til dette Sted,
det var Klokkernes Lyd der høretes gjennem Luf-
ten; maaskee højtideligholdt de et Dødsfald, maas-
kee forkyndte de en Fødsel; ligemeget, de gjorde
dog et rørende Indtryk paa de Rejsende. Kjære

Osvald, sagde Corinna, lad os forlade denne Ør, lad os igjen stige ned til de Levende; her er min Sjæl forstemt. Paa alle de andre Bjerge nærme vi os Himlen, de synes at opløfte os over det Jordiske; men her føler jeg blot Forvirring og Skræk; jeg synes at see Naturen behandlet som en Forbryder og som et fordærvet Bæsen, fordsomt til ikke mere at fornemme sin Skabers velgjørende Aande. De Godes Opholdssted er sikkert ikke her, lad os gaae herfra.

Medens Corinna og Lord Melvil igjen gik ned til Sletten, faldt der en Skylregn. Deres Følger vare hvert Øjeblik nærved at slukkes. De ledsagedes af Lazaroner, hvis idelige Raab havde kunnet indjage Den Skræk, der ikke vidste at det var deres sædvanlige Maade. Men disse Mennesker have undertiden formegen Livskraft, som de ikke vide at gjøre Brug af, da de i lige Grad forene Dovenskab og Hestighed. Deres Ansigtstræk, der ere mere udtryksfulde end deres Karakter er bestemt, synes at røbe et slags Livlighed, Aand og Hjerte ikke have nogen Deel i. Osvald var bange for at Regnen skulde skade Corinna, at deres Følger skulde gaae ud, med faae Ord: at hun skulde blive udsat for nogen Fare; han syntede nu blot med hende; og denne samme Deeltag-

gelse bragte ham efterhaanden igjen ud af den Stemning, han, ved at betroe Corinna sine Begivenheder, var kommen i. Ved Foden af Bjerget gjensandt de deres Bogn; de opholdt sig ikke ved Herkulanums Ruiner, hvilke man retsom paany har begravet, for ej at lade Staden Portici, der er bygt paa hiin gamle Stad, styrte sammen. Det var næsten Midnat da de indtraf i Neapel; da Corinna forlod Lord Melvil, lovede hun næste Morgen at overlevere ham sin Lernetshistorie.

Andet Kapitel.

Morgenen efter vilde Corinna virkelig udføre hvad hun havde lovet, og skøndt det fortroligere Bekjendtskab, hun nu havde til Osvalds Karakter, fordoblede hendes Urolighed, gik hun dog, med Papiret i Haanden, skjælvende, ud af sit Bærelse, i det Hjemed ikkedesmindre at overgive ham det. Hun traadte ind i Salen. Osvald var der, og havde nylig faaet Breve fra England. Et af disse Breve laae paa Kaminen, og Skriftten overraskede saaledes Corinna, at hun med usigelig Forvirring spurgte ham, hvem det var fra. Fra Lady Edgermond, svarede Osvald. De staaer altsaa i Brevverling med hende? afbrød Corinna.

Lord Edgermond var en Ven af min Fader, svarede Osvald; da Hændelsen har bragt dem til at tale om hende, vil jeg ikke fortie Dem at min Fader havde tænkt paa, at jeg maaskee engang kunde gjøre et passende Parti, ved at ægte hendes Datter Lucilie Edgermond. — Store Gud! raabte Corinna, og faldt næsten afmægtig ned paa en Stol.

Hvad er Aarsagen til denne grusomme Mystelse, sagde Osvald? Corinna, jeg elsker Dem til Afguderie, hvad har De da at frygte? Deres som min Fader, idet han døde, havde fordret af mig at jeg skulde ægte Lucilie, vilde jeg vist nok have troet mig forpligtet dertil, og jeg skulde da have undflyet Deres uimodstaelige Tryslerie, men han har kun tilraadet mig dette Giftermaal; han skrev mig til, at da Lucilie endnu kun var et Barn, kunde han ikke bedømme hende. Selv har jeg ikke seet hende mere end een Gang, og da var hun neppe tolv Aar gammel. Jeg har, førend min Afreise, aldeles ikke med hendes Moder aftalt nogen Forbindelse; desuagtet hidrører den Bølgemodighed, den Uro, De har sporet hos mig, ene og allene fra dette min Faders Ønske; førend jeg kjendte Dem saae jeg gjerne at jeg kunde opfylde det, det syntes mig som om jeg derved, paa en Maade, afbødede min Forseelse mod ham, som om

det var et Middel til at udstrække, endog efter hans Død, hans Herredømme over mine Handslinger; men De, Corinna, har sejret over denne Følelse; De har sejret over mit hele Væsen, og jeg behøver nu kun Deres Tilgivelse for en Opførsel, De har maattet antage for Svaghed og Ubestemthed. Guldkommen udslettes aldrig en saadan Smerte som den jeg har gennemgaaet; den formærker Haaret, den efterlader sig en piinlig Frygtsomhed; Skjæbnen har paalagt mig saamange Lidelser at jeg mistroer den, endog da naar den synes at tilbyde mig den største Lyksalighed. Men nu, Du elskede Corinna, nu ere disse Vængstelser forsvundne; jeg er Din, for evig Din! Jeg er vis paa, at dersom min Fader havde kjendt Dig, vilde han have valgt Dig til mit Livs ledsagerinde, Dig Hold inde! raabte Corinna, idet hun brast i Graad, jeg beder Dem, tal ikke saaledes.

Hvorfor vil De ikke unde mig den Glæde, sagde Melvil, i Tankerne at forene Dem med Erindringen om min Fader, og saaledes i mit Hjerte at sammenknytte Alt, hvad der er mig kjært og helligt — Det kan De ikke, afbrød Corinna ham; jeg veed det kun alt for vel, Døvald, De kan det ikke. Retfærdige Himmel, gjentog Melvil, hvad har de at aabenbare mig? giv mig dette Skrift, der

indeholder Deres Levnetsløb; giv mig det. De skal faae det, svarede Corinna; men jeg besværges Dem, vær barmhjertig nok til endnu at skænke mig otte Dage, blot endnu otte Dage. Hvad jeg denne Morgen har erfaret, neder mig til endnu at tilføje enkelte Omstændigheder. Hvorledes, spurgte Osvald; hvad Forholde staaer De Forlang ikke, afbrød Corinna, at jeg nu skal svare Dem; snart skal De faae Oplysning om Alt, og da, da er maaskee min Lykke forbi, frygtelig forbi; men forinden det Øjeblik, medens vi endnu ere gennemtrængte af saa søde Følelser, medens vor Sjæl endnu er aaben for den henrykkende Natur, vil jeg, at vi samlede skal see Neapels lykkelige Omegn; paa en eller anden Maade, vil jeg, her paa dette skønne Sted, hellige den højtideligste Epoke i mit Liv; De maa bevare et Minde om mig, saaledes som jeg var, saaledes som jeg stedse skulde vedblevet at være, dersom jeg havde vogtet mit Hjerte for at elske Dem. O, Corinna, sagde Osvald, hvad bebude disse mørke gaadefulde Ord? umuligt kan De have Noget at aabenbare mig, der er istand til at svække min Omhed og min Beundring. Hvi vil De da endnu otte Dage forlange denne Kval, denne Hemmelighed, der synes at rejse et Skillerum mellem os? Nu vil

jeg det saa, kjære Osvald! svarede Corinna; tilgiv mig dette sidste Magtsprog; snart skal det være Dem alene der skal kunde byde over os begge; af deres Mund venter jeg at høre min Skjæbne; er den endog grusom, jeg skal høre den uden Knurren, thi her paa denne Jord gives ingen Følelse, intet Baand mere der fordømmer mig til at overleve Deres Kjærlighed. Derpaa tav hun, og gik ud; blideligen tilbageviste hun Osvald, som vilde følge hende.

Tredie Kapitel.

Corinna havde besluttet, i Løbet af de otte Dage, at give Lord Melvil en Fest, og de sorgmodigste Følelser blandede sig med Tanken om denne Fejtid. Jo nysgjerrigere hun undersøgte Lord Melvils Karakter, desmere urolig maatte hun blive over den Virkning, hendes Fortælling vilde gjøre paa ham. Man maatte som Digter, som Kunstner bedømme Corinna, for at kunne tilgive hende, at hun af Begejstring for Talenter og de skønne Kunster havde opofret Navn, Rang, Familie og Fødeland. Lord Melvil besad saa megen Aand, at han ret godt var istand til at føle Beundring for Genie og Indbildningskraft, men han var af den

Mening at de borgerlige Forholde maatte gaae for Alt, og at Kvindens, ja endog Mandens, vigtigste Bestemmelse ikke var Øvelse af de intellektuelle Evner, men Opsyldelse af de Pligter der paaligge Enhver. De grusomme Selvbebrejdelse, han havde lidt, fordi han var afvejet fra den ham foreskrevne Bane, havde endmere skærpet de ham medfødte strænge, moralske Grundsætninger. De engelske Sæder, Skikke og Meninger, i et Land, hvor man finder sig saa vel ved den mest samvittighedsfulde Orefrygt for Pligter og Love, holdt ham, i mange Henseender, inden for temmelig snævre Skrænker; dertil kom endnu Modløshed, en Følge af dyb Kummer, der bringer os til at elske Alt, hvad der i naturlig Orden, ligesom gaaer af sig selv, og ikke udfordrer nye Beslutninger eller Bestemmelser tvertimod de af Skjæbnen betegnede Forholde.

Oswalds Kjærlighed til Corinna havde mildnet hans Følelser, men Kjærlighed formaaer aldrig ganske at forandre Karakteren, og kun alt for tydelig opdagede Corinna denne Karakter, midt under den Lidenkab der beherskede den; maaskee hidrørte, for en Deel, Lord Melvils Elskværdighed fra denne Modsætning af Natur og Følelse, en Modsætning der gav ethvert Bevies paa

hans Omhed end højere Vard. Men Øjeblikket nærmede sig, da de Betænkkeligheder Corinna, stedse havde søgt at forjage, og som hidtil kun øjeblikkelig havde forstyrret den Lyksalighed, hun nød, skulde afgjøre hendes Skjæbne. Denne Sjel, der var skabt til Lykke, der var vant til Talentets og Poesiens afverlende Indtryk, strækkedes tilbage for Smertens uforanderlige Værksted; en Gysen gjennemføer hendes hele Væsen.

Og dog, midt under disse grusomme Kvaler, gjorde hun hemmelige Tilberedelser til en glimrende Dag, hun endnu vilde tilbringe med Osvald. Paa en romantisk Maade traadte Phantasie og Følelse i Forbund med hinanden. Hun indbød de Engländerne, som opholdt sig i Neapel, og nogle Neapolitanere og Neapolitanerinder, hvis Selskab behagede hende. Da den Dag brød frem, som hun havde valgt til at være baade en Fesdag og den sidste Dag, forinden hun gjorde en Tilstaaelse, der for bestandig kunde tilintetgjøre hendes Lykke, fremlyste af hendes Ansyn en besynderlig Forvirring, der gav det et ualmindeligt Udtryk. Ved et flygtigt Øjeblik skulde man anseet dette saa levende Udtryk for Glædens; men hendes voldsomme og hurtige Bevægelser, hendes Blik, der ej dvælede paa nogen Gjenstand, røbede

Lord Melvil kun altformeligt hvad der foregik i hendes Sjæl. Forgjæves søgte han ved de smukke Forfikringer at berolige hende. Siig mig det om to Dage, sagde hun til ham, dersom De stedse tænker eens; nu formaae disse blide Ytringer kun at saare mig. — Og hun forlod ham.

Det Selskab, Corinna havde indbudet, steg tilvogns henimod Aften; en kjølig Wind fra Havet gjorde Luften behagelig. Luren gik først til Virgils Grav. Corinna og hendes Selskab standsede der noget førend de toge igjennem Pauliphs Grotte. Dette Gravminde har den skønneste Beliggenhed af Verden; den neapolitanske Bugt tjener den til Perspectiv. Egnen er saarolig og pragtfuld at man fristes til at troe, det er Virgil selv der har valgt den; dette simple Vers af hans Digt om Landvæsenet, havde kunnet tjene ham til Gravskrift:

Illo Virgilium me tempore dulcis alebat

Parthenope

Mig Virgilius modtog dengang hiin søde

Parthenope

Der hviler endnu hans Aske, og hans Navns Ihukommelse drager hele Verdens Hylding til dette Sted. Det er Alt hvad Mennesket kan, her paa Jorden, udrive fra Døden.

Petrark har plantet et Laurbærtræ paa denne Grav; Petrark er død, og Laurbærtræet visner. Fremmede, der i Hobetal ere komne did for at hædre Virgils Minde, have skrevet deres Navne paa de Mure, der omgive Urnen. Disse ukjendte Navne ere til Besvær; de synes blot at være der for at forstyrre den fredelige Forestilling om Ensomhed, dette Opholdsted fremkalder. Det er kun Petrark, der har været værdig til at efterlade sig et varigt Spor af sin Rejse til Virgils Grav. I Stilhed stiger man igjen ned fra dette Vrens Gravfristed; man gjenkalder sig baade de Tanker og de Billeder, Digterens Talent for stedse har helliget. En beundringsværdig Samtale med tilkommende Slægter, en Samtale, som Skrivekunsten foreviger og fornyer! Hvad har Du nu at betyde, Dødens Mærke? Et Menneskes Forestillinger, Følelser, Ytringer vedblive at være til, og det der udgjorde ham selv skulde ophøre at være til! Nej, en saadan Modsigelse i Naturen er ikke mulig!

Oswald, sagde Corinna til Lord Melvil, de Indtryk, De nys har modtaget, vække ingen fordelagtig Stemning for en Fest; men, tilføiede hun med begejstret Blik, hvormange Feste have ikke fundet Sted i Nærheden af Grave! Kjære Corinna,

sagde Osvald, hvad er dog Grunden til denne hemmelige Kummer, der foruroliger Dem? Hav Tillid til mig; jeg skylder Dem sex af de lykkeligste Maanedere i mit Liv; maaskee har ogsaa jeg i den Tid skabt Dem enkelte Glæder. Ak! hvo kan være uskjonksom mod Lykken! hvo kunde være istand til at berøve sig selv den høje Nydelse at skabe Held for en Sjæl som Deres! O det er allerede en herlig Tanke, at vide sig uundværlig selv for en af de ringeste Dødelige; men at være uundværlig for Corinna, det er altfor stor en Ære, altfor stor en Lyksalighed at kunne give slip paa. Jeg troer Deres Forsikringer, svarede Corinna, men gives der ikke Øjeblikke da en vis ubetvingelig Følelse, en vis Hestighed bemægtiger sig Hjertet, og med smertelig Uro fremstjynder dets Banken?

De kjørte med Fakler gjennem Pausilips Hule; det samme er Tilfældet endog naar man i Middagsstunden kører derigjennem, thi den strækker sig næsten en Hjerdingvej under Bjerget, og naar man er i Midten af den, kan man neppe fra begge Udgangene skimte Dagens Lys. Et ualmindeligt Ekko gjenslyder under denne lange Hvalsing; Hestenes Trav, Høernes Raab gøre en bedøvende Støj, der adspredde enhver sammen-

hængende Tanke. Med utrolig Hurtighed fore
Corinnas Heste afsted, og dog var det hende ikke
hurtigt nok; kjære Osvald, sagde hun til Melvil,
vi kjøre saa langsomt, lad os ile mere. Hvorfor
saa utaalmelig, Corinna? spurgte Osvald; naar
vi tilforn vare sammen, søgte De aldrig at frem-
skynde Tiden, De nød den. — Alt maa nu ile
det afgjørende Øjeblik imøde, sagde Corinna, Alt
maa nu være Maalet nær, og jeg føler Trang
til at fremskynde Alt, ja selv min Død.

Idet man kommer ud af Grotten, er det
en levende Fryd igjen at see Dagen og Naturen;
og hvilken Natur viser sig her for Øjet! Mange
af Italiens Egne ere blottede for Træer; her er
Overflødighed deraf. Desuden er Jorden skjult
med saamange Blomster, at man paa dette Sted
allerbedst kan undvære Skove, der i andre Egne
ere Naturens skønneste Prydelse. I Neapel er
Heden saa stærk, at det er umuligt at kunne, endog
i Skyggen, spadserer om Dagen; men om Aften
nen overskuer man hele dette fri Land, der omgi-
ves af Hav og Himmel, og fra alle Sider ind-
aander man en forfriskende Kjølighed. Den gjens-
nemfigtige Luft, de afværende Udsigter, de male-
riske Bjerge udmærke saa fortrinligen Neapels
Egne, at Malerne isærdeleshed foretrække disse

Landskaber. Naturen har, i dette Land, en Magt og en Ejendommelighed, som andre Landes Skjønheder ikke kan give nogen tydelig Forestilling om.

Jeg vil, sagde Corinna til Selskabet, føre Dem hen til Bredderne af Avernossøen, i Nærheden af Phlegeton; De har da ligesom Dem den Eumæiske Sibyllas Tempel. Vi tage ligesom hinc under Navn af Bajas Lyst navnkundige Steder; men det er for Øjeblikket, mener jeg, ikke værdt vi opholde os der. De Erindringer af Historie og Digtekunst, som her omgive os, vil vi samle naar vi ere komne til et Sted, hvor fra vi paa engang kan overskue dem alle.

Det var paa Cap Misena Corinna havde foranstaltet Dands og Musik. Intet var mere malerisk end denne Høstids Indretning. Alle Bajas Matroser vare iførte Dragter af livlige og meget forskellige Farver; nogle Østerlændere fra et Levantinsk Fartøj, der dengang laae i Havnen, dandsede med Bønderpigerne fra Naboscerne Ischia og Procida, der endnu fordetmeste have vedligeholdt det græske Kostume. Langt horte høstes ypperlige Syngestemmer, og bag Klipperne svarede Instrumenterne fra Ekko til Ekko, som om Tønerne vilde tabe sig i Havet. Den Lust, man indaandede, var fortryllende; en levende Glædes-

sølelse besjelede Alle, ogsaa Corinna. Man foretog hende at blande sig i Bønderpigernes Dandse, og hun samtykkede strax med Fornøjelse; men neppe havde hun begyndt, førend de veemodigste Søleser gave hende Modbydelighed for den Lystighed, hun tog Deel i; hun ilede bort fra Dansen og Musikken, og satte sig paa Forbjergets yderste Pynt ved Havets Bredder. Osvald flyndte sig did efter hende, men neppe var han i Nærheden af hende, saa indsandt og Selskabet sig for at banfalde Corinna om en Improvisation paa dette smukke Sted. Hendes Forvirring var i dette Øjeblik saa stor, at hun lod sig føre hen til en Høj, hvor man havde henbragt hendes Lyre, uden at kunne overveje hvad man ventede af hende.

Fjerde Kapitel.

Imidlertid ønskede dog Corinna at Osvald endnu engang, ligesom hiin Dag paa Kapitoliet, skulde høre hende improvisere med alt det Talent, Himlen havde skænket hende; skulde dette Talent forstedse tabes, ønskede hun dog at dets sidste Straaler, førend det udsluktes, skulde glimre for Den hun elskede. Dette Ønske var Aarsag i, at selv hendes voldsomme Sindsbewægelse fremkaldte

den Begjæstring, der var hende nødvendig. Lyren var i Orden, og alle hendes Venner brændte af Utaalsmodighed efter at høre hende. Folket selv, der kjendte hende af Ry, dette Folk, hvis Indbildningskraft sætter det istand til at dømme om Digtekunst, omringede i Stilhed den Kreds, hvor Corinnas Venner befandt sig, og alle disse neapolitaniske Ansigter udtrykte i deres levende Træk den mest spændte Opmærksomhed. Maanen stod op ved Horizonten, men Dagens sidste Straaler hindrede endnu dens fulde Glans. Fra Toppen af den lille Høj, der rager ud over Havet og danner Forbjerget Misena, overskuer man Vesuv, Neapels Bugt, de Øer den er bestrøet med, og hele Strækningen fra Neapel til Gaeta, kort sagt, den Verdenssegn hvor Vulkanerne, Historien og Digtekunsten have efterladt sig de fleste Spor. Eenstemmigen bade alle Corinnas Venner hende at vælge til Stof for sine Vers: de Erindringer disse Steder gjenkaldte. Hun stemte sin Lyre og begyndte med bævende Stemme. Hendes Blik var skjönt, men hvo der, saaledes som Osvald kjendte hende, kunde deri spore hendes Sjæls Vængstelse; hun søgte imidlertid at dampe sin Smerte og idetmindste for et Øjeblik at hæve sig over sin personlige Stilling.

Corinnas Improvisation i Egnen af Neapel.

"Naturen, Digtekunsten og Historien kappes
"her i Storhed; med et Blik omfatter man her
"alle Tidsaldere og alle Underværker."

"Jeg seer Avernosøen, en udsøkt Vulkan,
"hvis Bølger forðum indjog Skrak; Acheron og
"Phlegeton, som ved en underjordisk Flamme brin-
"ges i Kog, ere Floder i dette af Æneas besøgte
"Helvede."

"Jlden, dette graadige Liv, der skaber Ver-
"den og fortærer den, strækkede saamget mere den;
"gang da dens Love vare mindre bekendte. For-
"dum aabenbarede Naturen kun Digtekunsten sine
"Hemmeligheder."

"Staden Cuma, Sibyllas Hule, Apollos
"Tempel laae paa denne Høj. Her er Skoven
"hvor man hentede den gyldne Green. Æneidens
"Land omgiver os; de af Geniet helligede Opfin-
"delse ere blevne til Erindringer, man endnu sø-
"ger Spor af."

"I disse Bølger nedsænkede en Triton den
"ubesindige Trojaner, der vovede ved sine Sange
"at trodse Havets Gudsdomme; disse hule, gjenly-
"dende Klipper ere saadanne, som Virgil har be-
"skrevet dem. Indbildningskraften er troe naar

"den er almægtig. Menneskets Genie skaber
"naar det føler Naturen, efterligner naar det
"troer at opfinde."

"Midt iblandt disse frygtelige Masser, Skar
"bellsens ældgamle Vidner, seer man et nyt
"Bjerg, Vulkanen har frembragt. Her er Jorden
"stormende som Havet, men den træder ikke, som
"dette, fredeligen tilbage til sine Grændser. Op-
"rørt ved Afgrundens Ryselser, aabner dette tunge
"Element Dale, det rejser Bjerge, og dets for-
"stenede Bølger vidne om de Storme der sønder-
"slide dets Skjød."

"Glaae vi paa Jordbunden, gjenlyder den
"underjordiske Hvalving. Det er som om den be-
"hoede Verden ej var andet end en Overflade,
"stedse rede til at aabne sig. Neapels Omegn er
"Billedet af de menneskelige Lidenfæber: svovlet
"og frugtbar; dens Farer og Fornøjelser synes at
"udspringe fra disse luende Vulkaner, der give
"Luften saamegen Behagelighed og lader Jordnen
"rulle under vore Fødder."

"For desbedre at kunne beundre Italien,
"studerede Plinius Naturen; han priste sit Fø-
"deland som det skønneste af alle Lande; under
"anden Titel kunde han ej mere hædre det. Da
"han higede efter Kundskaber, som en Kriger ef-

"ter Erobringer, forlod han dette Forbjerg, for at
"iagttage Besuv gjennem dets Flamme, og disse
"Flamme fortærede ham."

"O, Erindring, ædle Magt, her er Dit
"Rige! Besynderlige Lod: fra det ene Aarhundrede
"til det andet beklager Mennesket sig over det
"han har tabt! Man skulde sige at de henrundne
"Tider, den ene efter den anden, bevarede en
"Lykke der ej mere er til; medens Forstanden hov-
"moder sig af sine Fremskridt og opsvinger sig til
"den tilkommende Tid, synes vor Sjæl at savne
"et fordums Fædreland, som den gjennem Fortid
"den atter nærmer sig."

"Romerne, hvis Glands vi ere misundelige
"over, misundte ikke ligeledes de deres Forfædres
"mandige Simpeltid? De foragtede fordum denne
"vellystige Egn og dens Forlystelser tæmmede kun
"deres Sjænder. Hvi langt borte ligger Capua;
"den besejrede hiin Kriger, hvis ubøjelige Sjæl
"i længere Tid end hele Verden modstod Rom."

"Ogsaa Romerne beboede disse Steder; da
"Sjælsstyrke kun tjente til at lade dem endmere
"føle deres Skjændsel og deres Smerte, henfaldt de
"uden Betænkning til Blødagtighed. Ved Bajas
"saas de at erobre en Strandbredde til deres
"Palatier. Bjergene bleve udhulede for deraf at

"udtage Søiler, og Verdens Beherskere, der nu
"vare blevene Trælle, bragte Naturen under sit
"Nag, for at trøste sig over sin egen Trældom."

"I Nærheden af Forbjerget Gaeta, der ligger
"for vort Øje, mistede Cicero Livet. Uden Ag-
"telse for Efterslægten berøvede Triumvirerne den
"de Tanker denne store Mand vilde have bragt for
"Lyset. Triumvirernes Forbrydelse vedvarer endnu;
"end mod os er deres Udaad forøvet."

"Cicero faldt for Tyrannernes Dolk. Endnu
"mere ulykkelig end han blev Scipio forjaget af
"sit endnu fri Fædeland. Ikke langt fra denne
"Strandbred endte han sine Dage; Ruinerne af
"hans Gravmæle kaldes Fædrelandets
"Taarn. Rørende Hentydning til den Erindring,
"hans store Sjel var sysselsat med!"

"Marius flygtede til disse Minturnas
"Moradser, i Nærheden af Scipios Opholdssted.
"Saaledes have til alle Tider Nationerne forfulgt
"deres store Mænd; men de have fundet Trøst i
"Forgudelsen, og den Himmel, hvor Romerne
"endnu troede at kunne befale, har blandt sine
"Stjerner optaget Romulus, Numa, Cæsar: nye
"Stjerner, hvori vort Blik paa jeengang øjner
"Hvens Straaler og Himlens Glæds!"

"Dog ikke blot af Ulykke, ogsaa af alle Forbrydelser findes her Spor. Hist ved den yderste Ende af Bugten ligger Øen Capri; Tiberius blev der afvæbnet af Alderdommen; denne paa eensgang grusomme og vellystige, voldsomme og udmattede Sjæl blev endog kjed af Forbrydelsen og vilde styrte sig i de allerlaveste Dybder, ret som om Tyraniet ikke tilfulde havde fornøjet ham."

"Paa disse Bredder, ligeoverfor Capri, er Agripinas Gravminde; det blev først oprejst efter Neros Død; sin Moders Morder, bandlyste han og hendes Afte. Han boede længe i Baja midt iblandt Erindringerne om hans Forbrydelser. Hvilke Uhyrer samler ikke Skjæbnen her for vort Øje. Tiberius og Nero betragte hinanden!"

"De Øer, Vulkanerne have bragt frem af Havet, have næsten fra deres Oprindelse af maattet tjene den gamle Verdens Forbrydelser; de Ulykkelige der vare forviste til disse eensomme Klipper, midt i Bølgerne, betragtede i lang Traastand deres Fædreland, og søgte gjennem Luften at indaande dets Wellugt; efter langvarig Landflygtighed erfarede de stundum af en Dødsdom, at deres Fiender idermindste ikke havde glemt dem."

"O, Jord! ihvormeget Du end har været
"badet med Blod og med Taarer, har Du dog aldrig
"ophørt at frembringe Frugter og Blomster! Er
"Du da uden Medlidenhed med Mennesket? og
"afslør ikke Dit moderlige Skjød naar hans
"Støv vender did tilbage?"

Her tav Corinna nogle Øjeblikke. Alle de
som vare forsamlede til Festen kastede Myr-
thes og Laurbærkviste for hendes Fødder.
Maanens blide, klare Skin forfjænnede hen-
des Afsyn; den friske Søvind legede malerisk
med hendes Haar, og Naturen syntes at finde Be-
hag i at pynte hende. Pludseligen greb en uimod-
staaelig Beemod hendes Hjerte: hun betragtede
disse fortryllende Steder, denne henrivende Aften,
Dsvæld, som nu var ved hendes Side, men maa-
ske ej stedse skulde være der; og hendes Taarer
randt. Selv Folket, som nylig havde ydet hende
saa iarmende Bifald, ærede hendes Stemning og
i Stilhed ventede Alle af hendes Tale at erfare
hvad hun sølede. Hun preluderede nogle Øje-
blikke paa Lyren, og overlod sig derpaa i sin
Sang, uden mere at inddøle den i Oktaver, til en
uafbrudt Sindsbevægelse.

"Ogsaa nogle Hjertets Erindringer, nogle
 "Fruentimmernavne, have Fordring paa Ederes
 "Taarer. Det er i Messina, paa dette Sted
 "hvor vi nu befinde os, at Pompejus Enke Cor-
 "nelia indtil sin Død vedligeholdte en ædel Sorg;
 "her paa disse Bredder begravd Agrippina i lang
 "Tid Germanicus. Den samme Morder som
 "havde berøvet hende hendes Gemal fandt engang
 "hende værdig til at følge ham. Den Misfida var
 "Vidne til Brutus's og Porcias Afsted."

"Saaledes have Kvinderne, Heltenes Veninder
 "der, seet den Gjenstand, de havde tilbedet, om-
 "komme. Forgjæves havde de i lang Tid fulgt
 "hans Fodspor; der kom dog en Dag da de
 "maatte miste ham. Porcia berøver sig selv Li-
 "vet; Cornelia trykker til sin Barm den hellige
 "Urne, som ej besvarer hendes Jammerkrig; for-
 "gjæves opirrer, i flere Aar, Agrippina sin Ge-
 "mals Morder; disse ulykkelige Skabninger, der,
 "lig Skygger, vante omkring paa den evige Flods
 "Strandbredder, sukke efter at komme iland paa
 "den modliggende Kyst; i deres lange Ensomhed
 "spørge de, uden at Noget svarer, og forlange af
 "hele Naturen, af den stjernefulde Himmel, af
 "det dybe Hav, en eneste Lyd, en eneste Tone fra
 "den elskede Stemme, som de ej mere høre."

"Kjærlighed, Hjertets ypperste Magt, mystiske
"Begejstring, som indslutter i Dig Digtekunsten;
"Heroismen og Religionen! hvad bliver der af,
"naar Skjæbnen adskiller os fra Den som var ind-
"viet i vor Sjels Landom, og som havde skjæn-
"ket os Hjertets Liv, det himmelske Liv? hvad
"bliver der af, naar Graværelse eller Død affon-
"drer en Kvinde her paa Jorden? hun vansmag-
"ter, hun segner. Hvormange Gange have ikke
"disse Klipper, der omgive os, tilbudet disse for-
"ladte Euker, der fordum hvilede ved en Vens
"Bryst, ved en Helts Arm, sin kolde Støtte!

"Ligesom os ligger Corrento; der boede Tas-
"sos Søster, da han som Pilegrim bønfaaldt denne
"skulte Veninde om et Tilflugtssted mod Fjender-
"nes Uretfærdighed; langvarige Lidelser havde næ-
"sten forvildet hans Fornuft; han havde ej be-
"holdt andet tilbage end sit Genie, end Kundskab
"om det Guddommelige; alle jordiske Billeder
"vare i hans Sjel forvirrede. Forfærdet for den
"Dødt, der omgiver det, gennemløber saaledes Tas-
"sents Alverden uden at finde Noget der ligner
"det. Det finder ej mere Gjenlyd i Naturen; og
"Almuen antager for Daarskab Utilfredsheden
"hos en Sjel, der i denne Verden ønskede mere
"Luft, mere Begejstring, mere Forhaabning."

"Skjæbnen, vedblev Corinna med stedse stigende Bevægelse, forfølger ikke Skjæbnen de begejstrede Sjæle, Digterne, hvis Indbildningskraft berører paa at kunne elske og at kunne lide? De ere bandlyste fra en anden Region; og Algodheden burde ej indrette Alt efter de faae Udvalgte eller Forvistes Larm. Hvad tænkte vel Forfædrene sig naar de med saamegen Engstelighed talede om Skjæbnen? hvad formaaer da vel denne Skjæbne over de almindelige, fredelige Væsner? de gaae deres Gang med Aarstiderne, lydløst gennemløbe de Livets sædvanlige Vej. Men Præstinden, der udgav Orakelsvar, sølede sig rystet af en grusom Magt. En vis uvilkaarlig Kraft styrter den høje Mand i Ulykken! han hører Ephæernes Klang, som de Dødeliges Organer ej ere istand til at fatte; han gennemtrænger Gøtternes Mysterier, der ere andre Mennesker ubekjendte, og hans Sjæl gemmer løsligen en Gud, den ej formaaer at holde tilbage!"

"Høje Skaber af denne skønne Natur, beskyt os! Uden Kraft opsvinge vi os, uden Virkelighed ere vore Forhaabninger; Lidenskaberne udøve over os et stormende Herredomme, der hverken lader os beholde Frihed eller No. Naastsee vil det, vi

"imorgen foretage os, afgjøre vor Skæbne; maa:
 "skee have vi igaar sagt et Ord, som for ingen
 "Priis kan kjøbes tilbage. Naar vor Aand opløs:
 "ter sig til de mest ophøjede Tanker, føle vi, som
 "paa Toppen af de højeste Bygninger, en Svim:
 "mel, der forvirrer alle Gjenstande for vore Øjne;
 "men selv da taber Smerten, den frygtelige
 "Smerte, sig ikke i Skyerne, den surer dem, den
 "aaabner dem. O, min Gud! hvad har den at
 "forkynde os.
 Bed disse Ord bedækkede Dødsbleghed Co:
 rinnas Ansigt; hendes Øjne lukkedes, og hun var
 segnet til Jorden, dersom ikke Lord Melvil var ilst
 til for at holde hende iveiret.

Femte Kapitel.

Corinna kom til sig selv igjen, og Synet af
 Osvald, hvis Blik udtrykte den inderligste Deels
 tagelse og Bekymring, mildnede hendes Følelser.
 Med Forundring bemærkede Neapolitanerne det
 mørke Anstreg i Corinnas Poesie; de prisre hends
 Sprogs melodiske Skønhed, men de havde
 gjerne ønsket, at en mindre sørgmodig Stemning
 havde besjelet disse Vers; thi de ansaae de skønne

Kunster, og iblandt disse Digtekunsten, som Middel til at adspredde Livets Kummer, og ikke til at trænge dybere ind i dets frygtelige Hemmeligheder. Men de Engländerne, der havde hørt Corinna, vare gjennemtrængte af den største Beundring for hende.

De vare henrykte over saaledes at høre deres tungsindige Følelser tolkede med den italienske Livlighed. Denne skønne Corinna, hvis livlige Træk, hvis sjelfulde Blik vare bestemte til at skildre Lykken, denne Solens Datter, angrebet af hemmelig Kummer, lignede de friske og pragtfulde Blomster, som et drabende Stik truer brat med Døden.

Selskabet indskibede sig for at gaae tilbage til Neapel; Varmen og den Stilhed, der herskede, gjorde en Søfart overordentlig behagelig. Gæsterne har i en sød Romance skildret Vandets tillokkende Magt i Heden. Flodnymphen roser for Fiskeren Bovernes Behagelighed; hun indbyder ham til at forfriske sig der; og, lidt efter lidt bedaaet, styrter han sig tilsidst derved. Denne Vølvernes magiske Kraft ligner Slangens Blik, der er tiltrækkende, selv medens det indjager Skræk. Boven, der langt borte rejser sig, efterhaanden bliver større og større, og, alt som den nærmer sig Strandbredden,

mere og mere iler, synes at svare til Hjertets
lønliche Attraae, der i Begyndelsen er svag men
bliver tilsidst uovervindelig.

Corinna var bleven mere rolig; det skønne
Veir virkede blideligen paa hende; hun havde opløst
Fletningerne i sit Haar, og lod det flagre frit
omkring; saaledes var hun endmere indtagende end
nogensinde. De blæsende Instrumenter, der fulgte
i et andet Fartøj, gjorde en herlig Virkning; de
harmonerede med Havet, med Stjerneerne, med
denne Italiens fortryllende Aften; men de gjorde
et endnu mere rørende Indtryk: de vare midt i
Naturen Himlens Stemme. — Kjæreste Corinna!
sagde Osvald sagte og med Taarer i Øjnene,
Corinna, Du mit Hjertes kjæreste Veninde, jeg
forglemmer aldrig denne Dag; kan der nogentid gi-
ves en mere lykkelig? Ak, nej! svarede Corinna;
jeg haaber aldrig mere en Dag som denne; den være
vessignet, den være idetmindste vessignet som den
sidste i mit Liv, om den end ikke er, om den ikke
kan være Morgenrøden til en varig Lykke.

Sjette Kapitel.

Da de ankom til Neapel havde Veiret for-
andret sig; Himlen blev mørk og det Uveir,

Lusten truede med, oprørte allerede Boverne, som om Havets Storme, fra Bølgernes Skjød, svarede til Himlens Storme. Osvald var nogle Skridt forud for Corinna; han vilde besørge Fakler, for at kunne mere sikkert ledsage hende hjem. Da han gik over Søbroen, saae han en Mængde Lazaroner forsamlede, der raabte: Ak, den stakkels Mand kan ikke frelse sig selv; han maa finde sig deri, han maa døe. Hvad siger I, raabte Nelsvil med Utaalmodighed, hvem tale I om? — Om en stakkels gammel Mand, svarede de, der badede sig histnede ikke langt fra Dæmningen; Uveiret har overrasket ham, og han har ikke Kraft nok til at stride mod Bølgerne og naae til Strandbredden. I første Øjeblik vilde Osvald styrtet sig i Vandet, men da han tænkte paa den Angst, det vilde forvolde Corinna, tilhød han alle de Penge han har hos sig, og lovede endnu dobbelt saa mange, til dem som vilde springe ud i Vandet og redde Oldingen. Lazaronerne vilde ikke. Vi tør ikke, sagde de, Faren er for stor, det gaaer aldrig godt. I samme Øjeblik sank Oldingen under Vandet. Nu betænkte Osvald sig ikke længere, men styrtede sig i

Havet, trods Bølgerne, der sloge sammen over hans Hoved. Lykkeligen kjæmpede han mod dem, naaede Oldingen, som det et Øjeblik sildigere vilde været ude med, greb ham og drog ham op paa Strandbredden. Men Vandets Kulde, og de heftige Anstrængelser mod det oprørte Hav, havde saa skadelig Indflydelse paa Osvald, at, i samme Øjeblik han bragte Oldingen iland, faldt han selv dødsbleg, og uden Bevissthed, til Jorden, saa at man maatte ansee ham for at være død. (10)

Corinna kom just forbi, men ahned ikke hvad der var hendet, Hun saae en Mængde Mennesker forsamlede, og hørte dem skrig: han er død! Da dette Udraab gjorde et ubehageligt Indtryk paa hende, vilde hun gaae derfra, men nu saae hun en af de Englændere, der fulgte hende, at trænge gjennem Mængden. Hun gik efter ham, og den første Gjenstand, hun fik Øje paa, var Osvalds Kjole, som han havde kastet paa Strandbredden. Med krampeagtig Fortvivlelse greb hun denne Kjole, som hun troede at være det Eneste der var tilbage af Osvald; men da hun tilsidst fik Øje paa ham selv, som han laae der livløs, kastede hun sig hen over ham, trykkede ham, med Lidenstkab, til sit Bryst, og havde

den navnløse Fryd, at føle hans Hjerte banke. Han lever, han lever! raabte hun. Og nu viste hun en Kraft og et Mod, der ej sporedes hos nogen af Osvalds andre Venner. Hun skaffede Hjelp, ydede den selv, og understøttede hans afsmægtige Hoved; hun badede ham med sine Taarer, og uagtet hendes frygtelige Sjeleangst, forglemte hun dog Intet, tabte ikke et eneste Øjeblik, og lod ikke Smerten hindre hendes Omhyggelighed. Osvald syntes at komme tillive, men havde dog endnu ikke sin Bevissthed. Corinna lod ham bringe hjem til sig, knælede ved hans Side, anvendte stærk forfriskende Bellugt, og raabte paa hans Navn i en saa søm, saa lidenskabelig Tone, at Livet blot ved denne Stemme havde maattet vende tilbage. Osvald hørte hendes Røst, aabnede Øinene og trykkede hendes Haand.

Maan man, for at nyde et saadant Øjeblik, først indstaae Helvedangst! Stakkels menneskelige Natur! Kun af Smerten kjende vi det Uendelige; og blandt alle Livets Nydelsfer er Intet som kan erstatte Fortvivlelsen ved at see den Elskede døe.

Grusomme, raabte Corinna, Grusomme, hvad har De gjort? — Tilgiv mig, svarede Osvald med svag Stemme, tilgiv mig; og troe mig, Du Elskede! da jeg syntes at øjne Døden, frygtede

jeg kun for Dig. — Salige Udbrud af gjensidig Kjærlighed, af Kjærlighed i indbyrdes Forsroligheds lykkeligste Øjeblik!

Syvende Kapitel.

Nu søgte Osvald paa sit Bryst efter sin Faders Portrait; det var der endnu, men Bandet havde saa aldeles udslettet Trækkene, at det næsten var ukjendeligt. Med bitter Smerte raabte han: min Gud, Du berover mig endog hans Billede! — Corinna bad Melvil tillade hende at udbedre det. Han samtykkede, men havde insat Haab om, at det vilde lykkes hende. Hvorfor var hans Forbavselse, da Corinna efter tre Dages Forløb bragte ham det, ikke allene istandsat, men endog med langt større Lighed end tilforn. Ja, sagde Osvald med Henrykkelse, ja De har gjettet hans Træk. Det er et Mirakel af Himlen; det er Dem den har bestemt til mit Livs Ledsagerinde, da den har aabenbaret Dem Billedet af Ham, der for bestandig har Herredømme over mig. Corinna, vedblev han og kastede sig for hendes Fodder, byd for evig over mit Liv. Tag denne Ring, som min Fader havde givet sin Kone; tag denne hellige, indviende Ring, der blev

givet af den ædleste Trofskab og modtaget af det bestandigste Hjerte; jeg tager den af min Finger og sætter den paa Din. fra dette Øjeblik af er jeg ikke mere fri, saalænge Du bevarer denne Ring. Dette hellige Løfte giver jeg Dig førend jeg veed hvem Du er; det er Din Sjæl jeg troer paa, det er den der har lært mig Alt. Er Du selv Marsag til Begivenhederne i Dit Liv, maa de være ædle som Din Karakter; komme de fra Skjæbnen, og Du har været et Offer for den, takker jeg Himlen som har udvalgt mig til at erstatte Dig den. Og nu, min Corinna, siig mig nu Din Hemmelighed, det skylder Du Ham der har givet Dig sine Løfter førend Du gav ham Din Fortrolighed.

Osvald, svarede Corinna, den rorte Sindssbevægelse, De er i, bringer dem i Vildfarelse, og førend jeg har tilintetgjort denne, bør jeg ikke modtage Deres Ring. De troer at Hjertets Indskydelse har ladet mig gjette Deres Faders Træk; men jeg bør ikke fortie for Dem, at jeg adskillige Gange har seet Deres Fader. — De har seet min Fader, raabte Melvil; og hvordan? hvor? er det muligt? o min Gud, hvem er de dog? — Der er Deres Ring, sagde Corinna med undertrykt Bevægelse, jeg bør strax give Dem den tilbage. Nej,

svarede Osvald efter et Øjeblik's Tavshed, jeg sværger, aldrig at blive en Andens Gemal saalænge De ikke selv frivillig tilbagesender mig denne Ring. Men tilgiv mig den Forvirring, De har sat mig i; utydelige Ideer fremstaae hos mig, min Uro er smertelig. — Jeg seer det, svarede Corinna, og jeg vil forklare den. Deres Stemme er allerede ikke mere den samme, og deres Ord ere forandrede. Maaſkee naar de har læst min Historie, maaſkee da det frygtelige Ord: Farvel.... Farvel! raabte Melvil; nej, kjæreste Corinna, kun paa min Dødsſeng vil jeg kunne ſige Dem dette Ord; frygt det ikke førend den Stund. — Hun gik; faae Øjeblikke efter traadte Theresine ind i Osvalds Værelſe og overgav, fra sit Herſkab, Corinnas Historie.

Ende paa anden Deel.

Anmærkninger til anden Deel.

(1) Jeg har tilladt mig at taane nogle Sætninger af de Betragtninger over Døden, der findes i *Le Cours de Morale religieuse*, par M. Necker. Et andet af hans Arbejder: *L'Importance des Opinions religieuses*, der har vundet det mest glimrende Bifald, og der kom for Dagen paa en Tid da Opmærksomheden var henvendt paa politiske Gjenstande, forbytttes undertiden med hiint. Men jeg tør paastaae, at *Le Cours de Morale religieuse* er det mest veltalende af min Faders Bærker. Ingen Statsminister havde, troer jeg, førend han, skrevet for den kristne Prædikestol; og hvad der karakteriserer Arbejdet i dette Sag af en Mand, der har havt saameget med Mennesker at gjøre, er Kundskab om det menneskelige Hjerte og den Overbærelse der udspringer fra denne Kundskab; disse Hensyn give *Le Cours de Moral* en ganske ejendommelig Fortjeneste. Religiøse Mennesker leve sædvanlig ikke meget i Verden; Verdensmennesker ere storstedelen ikke religiøse; hvor vilde det da være muligt i den Grad at finde forenet Jagtagelse af Livet, og den Sjælens Oploftelse der løsriver derfra? Uden at frygte for at man skulde troe, min Mening ledes af Partiskhed, tør jeg sige, at blandt gudelige Bærker er hiin Bog en af de Fortrin-

ligste til at trøste det sølende Menneske og vække Deels tagelse hos Dem, der tænke over de store Spørgsmaale, som uophørligen sysselsætte vor Sjel og vor Dommeskraft.

(2) I en Journal under Titel Europa findes des dybe, skarpsindige Bedømmelser over de Gjenstande, der ere mest passende for Malerkunsten; fra hiin Rilde har jeg adskillige af de Bemærkninger, man nylig heri har læst. Friderich Schlegel er Forfatter deraf; denne Skribent, saavel som i Almindelighed de tydske tænkende Hoveder, er en uudtømmelig Guldgrube.

(3) De historiske Malerier i Corinnas Samling ere deels Kopier, deels Originaler af David: Brutus, af Drouet: Marius, af Gerard: Belisar. Blandt de andre anførte Malerier er Dido malet af Rehberg, en tydsk Maler; Elorinde er fra Galleriet i Florens; Macbeth er af den engelske Samling af Malerier til Shakespeare, og Phædra er af Guerin; de to Landskaber: Cincinatus og Ossian findes i Rom, og ere malede af den engelske Maler Wallis.

(4) Jeg spurgte en lille Pige, fra Toscana hvem der var den smukkeste, hun eller hendes Søster? D, svarede hun mig, il piu bel viso è il mio, det smukkeste Ansigt er mit.

(5) En italiensk Postillion, der saae sin Hest døe, bad for den og udraabte: O sant' Antonio, abbiate pietà dell' anima sua! O hellige Antonius hav Medlidenshed med dens Sjel!

(6) Man maae, betræffende Karnevallet i Rom, læse Goethes ypperlige Beskrivelse, som meddeeler deraf en ligesaa tro som livlig Skildring.

(7) Man har over Soen Albano en dejlig Beskrivelse af Brue Bruun, født Münster, hvis Talent og Indbildningskraft fortjene de største Fortæller. Den findes i denne danske Digterindes Samling af Poester.

(8) Denne Afhandling om Børns Pligter mod Forældre findes i Le Cours de Morale religieuse.

(9) Denne Afhandling om Overbærelse findes i det under forrige Anmærkning nævnte Skrift.

(10) Paa samme Maade, som Lord Melvil, frelsede, i Neapel, den engelske Minister Elliot en Oldings Liv.

